

Reinaerts historie (Reinaert II)

editie W.Gs. Hellinga

bron

‘Reinaerts historie, Reinaert II.’ In: Instituut voor Nederlandse Lexicologie (samenstelling en redactie), *Cd-rom Middelnederlands*. Sdu Uitgevers/Standaard Uitgeverij, Den Haag/Antwerpen 1998.

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/_rei001rein01_01/colofon.htm

© 2001 dbnl

Reinaerts historie (Reinaert II)

Reinaerts historie, 0001-1000

- Willam die madock maecte
Dair hi dicke om waecte
Hem iamerde zeer haerde
Dat die geeste van reynaerde
5 Niet te recht en is gescreuen
Een deel is dair after gebleuen
Daer om dede hy die vite zoeken
Ende heeftse wtten walschen boeken
In duitsche aldus begonnen
10 God wil ons sijn hulpe gonnen
Nv keer my dair toe mynen synne
Dat ic bidde in dit begynne
Beide den dorpers ende den doren
Off sy comen dair zijt horen
15 Dese rijm ende dese woort
Off sy hem duncken niet goet gehoort
Dat sy die ongelastert laten
Mer so wie die doget haten
Die maken mitter logen malsch
20 Ende oordelen mennige rijm valsch
Dair sy niet meer of en weten
Dan sy doen hoe sy alle heten
Die nv woenen bynnen pauijen
Deden sy wel si soudens vertijen
25 Ende laten begaen elcken man
Mit sulken kunsten als hi can
Dit en seg ic niet om mynen wil
Mijn gedicht wair gebleuen stil
En hads my niet een gebeden
30 Die in groter heuscheden
Gerne keert al hair zaken
Si bad my dat ic woude maken
Die auentuer van reynaerde
Al berisp ic die musaerde

- 35 Ende die dorpers ende die doren
Jc wil wel dat die geen diet horen
Die gerne plegen der eren
Ende haren syn dair toe keren
Dat sy leuen in heuscheiden
- 40 Nv hoort ic sel v voort besceiden
Den syn des woorts na dit prologe
Mer ic bid v so wat ic toge
Hort die woorden ende merct den syn
Onthout dair leit veel wijsheit in.
- 45 HEt was op enen pijnxster dach
Dat men woude ende velde sach
Groen staen myt louer ende grass
Ende menich vogel blide wass

- Mit sange in hagen ende in bomen
 50 Die crude sproten wt ende die bloemen
 Die wel roken hier ende daer
 Ende die dach was schoon ende claer
 Nobel die coninc van allen dieren
 Had sijn hoff doen kreygiren
 55 Sijn lant al door ende ouer al
 Om dat hi waende had hijs geual
 Vol hoff te houden myt groten loue
 Doe quamen tot des conincs houe
 Alle dieren groot ende cleyn
 60 Sonder voss reynaert alleyn
 Hi had in thoff so veel misdaen
 Dat hi dair niet en dorst comen gaen
 Wie quaet doet die scuwet dat licht
 Dat seit die scrift al ouer richt
 65 Also dede reynaert dat hoff
 Dair hi in hadde krancke loff
 Doe al dit hoff versament was
 En was dair nyement dan die das
 Hy en had te clagen ouer reynaert
 70 Den fellen mitten roden baert
 Nv gatet hier op een clagen
 Jsegrym ende sijn magen
 Ghingen voor den coninck staen
 Jsegrim begonde zaen
 75 Ende sprac her coninck lieue heer
 Door v edelheit ende door v eer
 Seide door recht ende door genaden
 Ontfermt v der groter scaden
 Die my reynaert heeft gedaen
 80 Dair ic dick off heb ontfaen
 Grote scande swaer verlies
 Voor alle saken ontfermt v dies

- Dat hi mijn goede wijff verdoort
 Ende mijn kijnder so vermoort
 85 Dat hi die beseucte dair sy lagen
 Datter geen synt nye en sagen
 Ende sijn al gader staet blynt
 Nochtant hoende hi my noch synt
 Want het was so ver gecomen
 90 Datter een was van op genomen
 Ende reynaert soude hebben gedaen
 Sijn onscout. ende also zaen
 Als die heiligen waren voort gebrocht
 Was reynaert anders syns bedocht
 95 Ende ontvoer ons in sijn veste
 Heer dat weten noch die beste
 Die tot uwen houde sijn al hier
 My heeft reynaert dat felle dier
 So veel gedaen te leide
 100 Hy en leeft niet diet v seide
 Ja al waert al perkement
 Dat laken dat men maect te ghent
 Men zouts dair in niet connen scyuen
 Dit laet ic noch al after bliuen
 105 Mer mijns wijfs laster
 En mach niet bliuen after

- Noch ongebetert off ongewroken
 Als ysegrym dese woord had gesproken
 Stont op een hondekijn ende hiet corttoys
 110 Ende claechde den coninc in fransoys
 Hoe dat so arm was wilen eer
 Dattet alles goets en had niet meer
 in enen winter in enen vorst
 Dan alleen een cleyne worst
 115 Ende hem reynaert die selue nam
 Tybert die cater doe voort quam
 Al toornich ende spranc inden rynck
 Ende seide lieue heer coninck
 Om dat gi reynaert zijt so hout
 120 So en is hier nyement ionc off out
 Hy en heeft te wroegen voor v
 Dat corttoys hier claget nv
 Dats ouer mennich iaer gesciet
 Die worst was mijn al en clach ic niet
 125 Jc hadze mijnre list gewonnen
 Dair ic by nacht quam geronnen
 Om mijn beiach in eenre molen
 Dair had ic die worst gestolen
 Enen slapende molen man
 130 Mer had dair corttoys yet [.]
 Dat en was by nyemen dan by my
 Het is best dat ontboren sy
 Der clagen die corttoys nv doet
 Panther sprac dochtet v nv goet
 135 Tybert dat men der clagen ontbaer
 Reynaer die is een mordenaer
 Ende een treker ende een dief
 Hy en heeft nyement also lief
 Noch selue den coninc onse heer
 140 Hy en woude dat hi goet ende eer
 Velloor. mocht hi dair aen wynnen

- Een vet morseel van eenre hennen
 Wat seg di van eenre sagen
 Hi dede gisteren aenden dagen
 145 Een die meeste ouerdaet
 Aen kuwart den haess die daer staet
 Dat nye enich dier en gedede
 Want hi hem bynnen des conincs vrede
 Ende bynnen des conincs geleide
 150 Geloofde te leren synen crede
 En souden maken goet cappellaen
 Ende deden voor sytten gaen
 Ende hielten vast tusschen sijn been
 Doe begonnen sy al in een
 155 Te lesen ende te syngen bede
 Ende riepen beide lude credo crede
 Ende my geuiel ten seluen tiden
 Dat ic dair verby soude liden
 Dair hoorde ic haerre beider sanck
 160 Doe maecte ic derwaert mynen ganck
 Mit eenre herder snelre vaert
 Dair so vandic meyster reynaert
 Die sijn lesse had begeuen
 Dat hi vanden eersten had opgeheuen
 165 Ende diende van synen ouden speel
 Want hi had kuwart bider keel
 En soude hem tlijff hebben genomen
 Wair ic hem niet te hulp gecomen
 By aentueren ten seluen stonden
 170 Aensiet hier noch die versche wonden
 Van kuwart den eellynck
 Jc segge v wel heer coninck
 Laet gi dit nv ongewroken
 Dat v vrede dus is gebroken
 175 Gy en rechtet als v mannen wisen

Men en selt uwen kijnderen niet prisē
Hier na ouer mennich iaer
Seker panther gi segt my waer
Sprac ysegrim dair hi stoet
180 Wair reynaert doot het waer ons goet
Ons allen die gern in vreden leuen
Mer wart hem dit nv dus vergeuen
Hy sel sel noch honen bynnen deser maent
Sulken dies nv luttel waent
185 Doe spranc op grymbaert die das
Die reynaerts brueders zoen was
Ende sprac myt eenre grymmender tale
Heer ysegrim gi en segt nyet wale
Mer doch het is een out bispel
190 Dat viants mont spreect selden wel
Wat wijt gi reynaert mynen oom
Jc wil hi henge aen enen boom

- By sijnre kelen als een dieff
 Her ysegrim waert v seluer lieff
 195 Ende ghijt dorst also aen aen gaen
 Die den anderen meest had mysdaen
 Van mynen oom ende van v
 Al en claecht hi niet ouer v
 Mer wair hi also wel te houe
 200 Ende stonde hi so wel in sconincs loue
 Her ysegrim als gi doet
 Ten soude hem niet duncken goet
 Ende gi en blijft niet ongewroken
 Dat gi mynen oom dus hebt beropen
 205 Dicke ouer v felle tanden
 Ende hem gedaen hebt dick veel scanden
 Dat hijs niet en conde verandwoorden
 Sijns vrienden dies nyet gern en hoorden
 Gi heb ten mennich werff bedrogen
 210 Meer dan ic seggen soude mogen
 Mer doch wil ic v zommich punt bewisen
 Gi mysdeilde hem aen der pladyzen
 Die hi v werp al vander kerren
 Doe gi hem navolchde van verren
 215 Ende die goede pladizen op laset
 Dair gi selue mede aset
 En gaeft hem dair off groot noch cleyn
 Dan der pladisen graet alleyn
 Die gi hem tegen brocht
 220 Om dat gijs seluer niet en mocht
 Ende also dedi oec vanden baeck
 Die vet was ende van goeden smaeck
 Dien scoot gi al in v buuckzeel
 Doe reynaert eyschde v sijn deel
 225 Ende oec had gegeten gern
 Andwoorde gi hem tot uwen schern

- Reynaert scone iongelinck
 Die visch dair den baec aen hynck
 Dien liet gi lopen door v zet
 230 Reynaert was des lutel te bet
 Dat hi den goeden baeck wan
 In sulker wijs datter een man
 Quam. dien werp in enen zack
 Dair hi en myt groten anxt wt brack
 235 Ende was wel na op die doot
 Dit mysual ende desen noot
 Heeft reynaert geleden door ysegrim
 Ende twee warff noch in meerre pijn
 GHi heren dunct v dit genoeg
 240 Nochtant ist meerre ongeuoch
 Dat gi laet clagen ouer sijn wijff
 Die reynaert al hair lijff
 Heeft gemynt so doet hi haer
 Ja het is langer dan zeuen iaer
 245 Dat mijn oom heeft hair trouwe
 Off dan vrouwe ersswijn die vrouwe
 Dair mijn eynde door huescheide
 Reynaert synen wille dede
 Wats dan sy was te vreden ende cort genesen
 250 Wat clage soude dair meer off wesen
 Wair ysegrim hier hi souds ontberen
 Hy doet hem selue luttel eren
 Dat hi sijn wijff aldus bedraecht
 Ende sy selue niet en claecht
 255 Nv maect hier kuwaert die haze
 Een clage ende een vijsuase
 Off hi sijn less niet en lass
 Reynaert die sijn meyster wass
 Most hi sijn scolier niet slaen
 260 Dat wair onrecht ende mysdaen

- Ende wennen hem van sijn tuusscherien
 Jc segt openbair ic wilt wel lyen
 Nvmmer en leerden sy te degen
 Nv claecht cortoys dat hi had vercregen
 265 Myt pinen een goede worst
 Die clage die wair best geurst
 Ja hoordi wel sy was gestolen
 Hi en hads geleert in geenre scolen
 Male quesijt male perdiijt
 270 Mit recht so wartmens qualic quijt
 Dat men qualic heeft gewonnen
 Wie sel reynaert des vergonnen
 Dat hi gestolen goet vanct an
 Yement die recht sceiden can
 275 Tis reden die hem rechts verstaet
 Dat hi dieflic goet aen vaet
 Ja dyent van edelre hoger geboort
 Also wel alst mynen oom toebehoort
 Al had hi al cortoys gehangen
 280 Doe hi hem myt diefte had beuangen
 Hi en had daer niet veel aen mysdaen
 Dan tegen die croon had gegae
 Te rechten buten oorlofs ons heren
 Dair om liet hijt den coninck teren
 285 Al heeft hijs crancken danck beiaget
 Wat scaet hem al is hier beclaget
 Reynaert is een gerechtich man
 Die geen onrecht gedogen en kan
 Ende dair om haet hi die quade
 290 Ende hi leeft bij sijns meysters rade
 Want synt die coninck dede
 Roepen. ende kundigen mede
 Synen vrede. socht hi op nyement geen beiach
 Hy en et mer eens op enen dach

- 295 Ende leeft recht als een clusenaer
Naest synen liue draecht hi een haer
Ende castijt sijn lichaem seer
In enen iaer off in meer
En had hi vleysch wilt ofte dam
- 300 Dat seide een die gisteren van hem quam
Mapertuus heeft hi begeuen
Sijn casteel ende heeft verheuen
Een cluse dair hi licht in
Ander beiach noch anders gewyn
- 305 Waen ic wel dat hi niet en heeft
Yet of niet dair hi of leeft
Bleeck ende mager is hi van pinen
Honger ende dorst ende swaer termynen
Doget hi voor sijn sonden
- 310 Recht in desen seluen stonden
Dat grymbaert stont in deser talen
Sagen sy neder wart ten dalen
Cantecleer comen geuaren
Ende brochten op eenre baren
- 315 Een dode henne ende hiet coppe
Die reynaert had biden croppe
Den hals ende heeft off gebeten
Dit most nv die coninck weten

- CAntecleer die quam voor gaende
 320 Mit synen vederen zeer slaende
 Aen elliker zide vander baren
 Gyngen twee hanen die droeuich waren
 Die een haen heet canteleer
 Dair na geheten wart wilen eer
 325 Vrou alente hair goede haen
 Die ander hiet na mynen waen
 Die goede haen craeyaert
 Die stoutste die men vant
 Tusschen hollant ende ordanen
 330 Ellic van desen voorseiden hanen
 Droech wyeroock ende stallicht
 Die beide lanck waren ende richt
 Die waren coppens brueders twee
 Ende riepen wach ende wee
 335 Om haerre zuster coppens doot
 Sy dreuen rouwe ende droefheit groot
 Pijnte ende sproete drogen die baer
 Hem was te moede herde swaer
 Om coppen die sy hadden verloren
 340 Men mochtse herde ver horen
 Haerre beider kermynge
 Aldus quamen sy in tgedynge
 Canteleer spranck inden rijnck
 Ende seide lieue heer coninck
 345 Hoort na my door v genaden
 Ende ontfermt v der groter scaden
 Die my reynaert heeft gedaen
 Ende mynen kijnderen die hier staen
 Dies zeer hebben haren onwille
 350 Ten inganck van aprille
 Als die wijnter leden was
 Ende men sach louer ende gras

Scoon bloeyen ende staen groen
 Doe was ic fier ende harde coen
 355 Van mynen groten geslachte
 Jc hadde der ionger sonen achte
 Ende dochteren schoon zeuen
 Die al wel lusten te leuen
 Die mijn wijff coppen die vroede
 360 Herde wijsselic opvoede
 Sy waren vet ende sterck
 Ende gyngen te samen in een perck
 Dat was besloten myt eenre mueren
 Dair bynnen stont eens monics scuere
 365 Dair sess stercke hond toe hoorden
 Die mennige dieren den pels scoorden
 Des waren mijn kijnder onuervaert
 Dit benyde die dieff vos reynaert
 Dat sy so vast waren dair bynnen
 370 Ende haerre geen en const hi gewynnen
 Reynaert die felle gebuere
 Hoe dick ghinc hi om die muere
 Ende leide om ons sijn lagen
 Ende als hem dan die honde zagen
 375 Setten sy hem aen myt alre cracht
 Ende eens doe was hi op die dracht
 By aentueren after lopen
 Dair zach ic hem een deel becopen
 Sijnre dieften ende synen rooff
 380 So dat hem synen pels stooff
 Nochtant ontquam hi bi beraet
 Van danen datten goede verwaet
 DAer mede waren wijss lange quijt
 Synt quam hi als een heremijt
 385 Reynaert die moordadige dieff
 Ende bracht myt hem enen brieff

- Te lesen lieue heer coninck
 Daer v selfs zegel aen hynck
 Doe ic den brief had gelesen
 390 Docht my dair in gescreuen wesen
 Dat gi had koenlike
 Ouer al v conincrike
 Alle dieren gegeuen vrede
 Ende oec allen vogelen mede
 395 Oec brocht hi my een ander maer
 Ende seide ons dat hi waer
 Een begeuen clvsenaer
 Ende leefde in penitentien swaer
 Hi had ontfaen om die sonden sijn
 400 Hi toonde my pelse ende slavijn
 Die hi brochte van elemaer
 En dair onder had hi een scerpe haer
 Doe sprac hi dus her canteceleer
 Nv moechdi wel voort aen meer
 405 Van my sonder sorge leuen
 Want ic heb voor aen begeuen
 Alle versch vleysch ende sout
 Want ic bin worden so out
 Dat ic mijnre zielen moet telen
 410 Ende ic wil v god beuelen
 Jc ga dair ic heb te doen
 Jc heb noch sext ende noen
 Ende vesper te lesen vanden dage
 Doe nam hi onder enen hage
 415 Synen wech tenen gesceyde
 Ghinck hi al lesende synen crede
 Doe was blyde ende onverueert
 Ende ghinc tot mynen kinderen weert
 Ende was so wel sonder hoede
 420 Dat ic alle myt mynen broede

Wanderen ghinck buten der mveren
 Dair ons geuielen quaed aentueren
 Want reynaert had geleit sijn lage
 Ende quam gecropen wt eenre hage
 425 Ende heeft ons die poorte onder gaen
 So dat hi mijnre kijnderen zaen
 Een heeft geprijnt wtten getale
 Dat leide hi doe in sijn male
 Dair ons groot mysual doe naecte
 430 Want synt dat hi der een smaecte
 In synen gierigen vuylen mont
 En konde iager noch hont
 Ons bewaren noch bescermen
 Heer coninc laet v dit ontfermen
 435 Reynaert leide sijn lagen
 Beide bi nachte ende bi dage
 Ende beroofde mijn kijnder
 So veel dat tgetal is te mynder
 Dan tgewoen was te sijn
 440 Dat die vijftien kijnder mijn
 Sijn gedegen al op vier
 So na heeft die valsche gier
 Reynaert in synen beck verslonden
 Noch gisteren was hi mitten honden
 445 Mijn dochter ontiaget coppen die mare
 Die hier doot leit op die bare
 Dit clage ic v myt groten zeer
 Ontfermt v mijns her coninc heer

DJe coninc sprac hoordi hier her das
450 V oom die een clusenaer was
Heeft geuast sulke karynen
Leef ic een iaer het sel hem hem aenschinen
Nv hoort heer cantecleer
Wat sel deser talen meer
455 V dochter leit hier verslegen
Dair willen wy eens doden recht me plegen
Want wi en mogense niet langer houwen
Want wi willent gode laten gewouwen
Ende doen vigelie voor hoor ziel singen
460 Dair na willen wise brengen
Ter eerden myt groten eren
Dan zel wi ons myt desen heren

- Beraden ende ons bespreken
 Hoe dat wi ons best mogen wreken
- 465 Op reynaert van desen moort
 Doe hi geseit had dese woort
 Geboot hi iongen ende ouden
 Dat sy vigelie singen souden
 Sijn gebet was schier gedaen
- 470 Doe ginck men dair aen slaen
 Van placebo domino
 Ende die veerss dair toe also
 Jc seide v meer mer twair te lanck
 Ende die responsen die dair toe hoorden
- 475 Dair om cort ic desen worden
 Doe die lessen ten eynden stretten
 Ende die psalmen mitten collecten
 Was die commeda gelesen myt besceit
 Ende sy was in dat graff geleit
- 480 Dair op een mermer steen die was
 Gepolijst als een gelass
 Mit letteren groot dair in gehouwen
 Dat men claerlic mocht aenscouwen
 Wie dair onder lach begrauen
- 485 Dus spraken die boecstauen
 Coppe canteleers wijff die beste
 Die ye eyer leide op neste
 Off die myt voeten const gescauen
 Die leit onder desen serck begrauen
- 490 Reynaert die fel diese verbeet
 Sonder besceit myt valschen lagen
 Sy willen dat alle die werelt weet
 Op damense te meer mach beclagen
 Aldus nam dit geschrift een eynde
- 495 Die coninck ontboot alle die hi kende
 Wijs van rade om hem te bespreken

- Op reynaert van deser ondaet
 Doe andwoorde also die raet
 Dat sy den coninc voor tbeste rieden
 500 Dat hi reynaert soud ontbieden
 Dat hi door scade noch door vrome
 Des niet en laet ten houe hi come
 Totten coninck tsyne gedynghe
 Ende men hier off sonderlinge
 505 Brwn die boodscap soud doen laten
 Des was die coninc al van staden
 Ende mitten wisen wel beraden
 Ende sprac tot brunen den beer
 Her brwn ic zegge v als een heer
 510 Dat gi dese boodscap doet
 Mer vmmer ziet dat gi v hoet
 Want reynaert is fel ende quaet
 Ende weet mennigen losen raet
 Hi sel v smeken ende liegen
 515 Mach hi. hi sel v bedriegen
 Ende honen of te schern driuen
 Ay lieue heer laet dat bliuen
 So geeff my god ongeual
 Off my reynaert yet honen sal
 520 Jc en sel hem weder dat in wriuen
 Dat hi aen tkortste eeynd sel bliuen
 Dus schiet hi blide ende vro van daen
 Mer eer hij keert selt anders gaen
 NV is brwn op die vaert
 525 Stout van moede ende onueruaert
 Datten reynaert honen soude
 Door dat doncker vanden woude
 Quam hi gelopen in eenre woestijn
 Dair reynaert die pade sijn
 530 Dick had gehouden om sijn beiach

Besiden der woestynen lach
 Een wech hooch ende lanck
 Dair most bruun synen ganck
 Te mydde duer recht maken
 535 Soude hi tot mapertuus geraken
 Reynaert die had mennich huus
 Mer dat casteel tot mapertuus
 Was dat beste van synen borgen
 Dair lach hi in als hi was in zorgen
 540 Off myt eniger noot beuaen
 Nv is bruun so lang genaen
 Dat hi tot mapertuus is comen
 Ende heeft die poort gesloten wonden
 Dair reynaert wt plach te gaen
 545 Doe ginck hi voor die barbeaen
 Neder sitten op sinen stert
 Ende riep si di in huus reynert
 Jc bin bruun des conincs bode
 Hi heeft my gesworen bi sinen gode
 550 En coomt gi niet totten gedynghe
 End ic v niet myt my en brynghe
 Recht te nemen en te geuen
 Dattet v costen sel v leuen
 Ende men sel v hangen ende setten op een rat
 555 Reynaert ic rade v dat
 Treect myt my te houewaert
 Dit verhoorde wel reynaert
 Die bynnen voor die poorte lach
 Dair hi dicke te leggen plach
 560 Om die warmte vander sonnen
 Als bruun die tael had begonnen
 Hoordse ten eersten wel reynaert
 Ende hi trat bet in sijn hol waert
 Want mapertuus dat was al vol

- 565 Hier een gat ginder een hol
Nau crom ende lanck
Ende had mennigen wtganck
Die hi ondede sloot ende ontsloot
Als hi vernam dats hem was noot
- 570 Wanneer hi enige proy brochte
Off als hi wiste datmen hem sochte
Om ondaet die hi had mysdaen
So ontliep hi sijn vianden saen
Jn sijn heymelike hagedochte
- 575 Dat hem nyement vinden en mochte
Ende dier had hi gemaect so veel
Dattet mennigen dieren ginck wtten speel
Dier in verdwaelden dair hise beliep
Mennich pensen hooch ende diep
- 580 Docht nv reynert hoe hi den beer
Dien myt woorden ouerliep so zeer
Alre best tot spotte dreue
Ende selue in die eer bleue

- NA desen gedochten hi wt trat
 585 Tot brunen den beer ende sprac
 Brwn oom wellecoom mot ghi wesen
 Jc heb ter stont vesper gelesen
 Dat dedet dat ic vluchts niet en quam
 Doe ic v tale eerst vernam
 590 Sijt wellecoom oom lieue vrient
 Hy en heeft v niet wel gedient
 Ende ic en weets hem genen danck
 Die v desen berch lanck
 Dede ouer comen dats my leet
 595 Want gi zijt so muede dat v sweet
 Wt uwen lijff loopt ic ziet
 Ende al en waerdi hier comen niet
 Jc wair te houe comen morgen
 Mer nv bin ic myn in zorgen
 600 Dat ic v weet hier so by
 Want uwen vroeden raet die sal my
 Te houe hoop ic helpen zeer
 Ende want die coninc onse heer
 Ghenen mynderen bode dan v
 605 Want naest den coninck zi di nv
 Die edelste ende die meeste van loue
 Van alden lande. ic wilde wi te houe
 Nv waren. want my ducht mijn waen
 Dat ic niet en sel mogen ontgaen
 610 Want ic heb gegeten so veel
 Dat mijn buuck en mijn keel
 My duncken spliten ic bin so sat
 Het was nywe spise die ic at
 Dair om nam icker veel te meer
 615 Wat aet gi reynaert seid die beer
 Dat v so zade. oom wat ic at
 Wat help v dat. al seid ic v dat

- Jc at een cranck haue
 Een arm man en is geen graue
 620 Dat moechdi aen my wel weten
 Wi arme lude wi moeten eten
 Wisten wi raet dat wi nootste aten
 Grote varssche honich raten
 Die moet ic eten door den noot
 625 Mer si maken my den buuc so groot
 Als ic se in heb en can gedueren
 Brwn sprac in corter vren
 Help doer die doot reynaert
 Maect gi den honich so onwaert
 630 Honich is een zuete spise
 Die ic voor allen gerechten prise
 Ende voor allen spise mynne
 Lieue neue help my dats ics gewynne
 Reinaert wel lieue zuete neue
 635 Also lange als ic leue
 Wil ic sijn v getruwe vrient
 Jst dat gi my vanden honych dient
 BRwn oom ic waen gi hout v spot
 Jc en doe neue so help my got
 640 Jc soude myt v spotten node
 Jst v ernst sprac die rode
 Dat segt my mooch di honich eten
 Jc sels v so vol doen meten
 Gi en aets nye so veel bi uwen
 645 Waen ic v huld dair meed verdienen
 Mit my tienden hoe soud dat wesen
 Reynaert hout uwen mont van desen
 Ende zijt des seker ende gewis
 Al dat honich dat nv is
 650 Tusschen hier ende portegael
 Aet ic wel tot enen mael

- Reynaert sprac oom wat seg di
 Een kerl heet lanfreit woent hier bi
 Hy heeft honichs so veel twaren
 655 Ghi en aets niet op in drien
 Dat sel di hebben in v gewout
 Wil di my helpen end wesen hout
 Tegens mijn vianden in sconincs hoff
 Des dede hi hem een zeker geloff
 660 Ende swoer bi sijnre truwen dat
 Woude hi hem honichs maken sat
 Des hi en koene ontbieden sal
 Hy soude hem wesen ouer al
 Getruwe vrient ende goet geselle
 665 Hier om loech reynaert die felle
 Ende sprac oom wair v also na by
 Dusent nobel als die honich sy
 Al woudijs hebben zeuen amen
 Dese woorde bruun zeer wel bequamen
 670 End loech dat hi wel na screyde
 Doe docht reynaert ende seide
 Valt my ic salt v noch huden laten
 Dair gi lachen sult te maten
 Reynaert sprac hier en dooch geen langer staen
 675 Hoe qualic dat ic oec mach gaen
 Jc moet door uwen wil pinen
 Rechte truwe moet vmmer schinen
 Die ic myt gunsten tot v drage
 Jc en weet onder alle myne mage
 680 Nyement dair ic my dus om moyde
 Dess dancte hem brwn want hem vernoyde
 Dat hijt maecte also lanck
 Nv ga wi oom enen snellen ganck
 Ende volcht my na al desen pat
 685 Jc sel v dess honychs maken zat

Van also veel als gi moget dragen
 Mer reynaert meende van groten slagen
 Dit was dat hi hem behiet
 Mer die katijff en versyndes niet
 690 Wair reynaert die tael weynde
 Hi volchde na recht als die blynde
 Die hem inden put laet leyden
 So lang gingen si onder hem beiden
 Dat sy tot lantfreits bynnen den tw
 695 Quamen. doe verblide hem brwn
 Mer het is dic also gesciet
 Dat hem die mennich verblijt om niet
 Nv mochedy horen van lanfreit
 Hi was ist wair dat men my seit
 700 Een tymmerman van groten loue
 Ende had bynnen synen houe
 Een eyck gebrocht wtten woude
 Die hi des anderen dages clouen soude
 Ende dair had hi twe beitelen in geslagen
 705 Als tymmerlude gerne plegen
 Ende had een eynd ondaen wide
 Des was reynaert harde blide
 Want dat was recht na sijn begeer
 Al lachende sprac hi totten beer
 710 Merct nau toe ende neems wel goom
 Al hier in desen seluen boom
 Js honichs wtter maten veel
 Prueft mocht dijs in uwe keel
 Ende in uwen buuck yet brengen
 715 Nochtan sel di v seluen dwingen
 Al duncken v goet die honich raten
 Neemter vmmer niet bouen maten
 So dattet uwen liue yet deert
 Want ic wair dair mede onteert

- 720 Wel lieue oom mysquaem v yet
Reynaert neue en sorcht niet
Waendi dat ic bin onvroet
Maet is tot alle spele goet
Ghi segt wair sprac reynaert
- 725 Wair om bin ic oec veruaert
Gaet toe gereet ende crupet in
Brwn die docht om sijn gewin
Ende liet hem also verdoren
Dat hi thooft al ouer die oren
- 730 Ende sijn vorste twe voeten in stack
Reynaert pijnde hem dat hi track
Die beitelten beide wtter eken
Dair en halp brwn scelden noch smeken
Hi bleeff geclemmet inden boom
- 735 Aldus heuet die neue den oom
Gebrocht myt loosheit in sulker achten
Dat hi myt konsten noch myt crachten
Wtten boom en const ontgaen
Want mitten hoofde stont hi geuaen
- 740 WAt raedi brunen nv te doen
Dat hi sterck is ende koen
Ten sel hem niet helpen mogen
Hy siet wel dat hi is bedrogen

Hi began te hulsen en te hulen
 745 Ende mitten afstersten voet te trappen
 Ende maecte so groot geluut
 Dat lanfreit mitter haest quam wt
 Ende hem had wonder wat wesen mochte
 Enen scerpen haec hi myt hem brochte
 750 Op auentuer oft wair noot
 Brwn lach in anxte groot
 Ende die cloue die hem so neep
 Hi tooch hi worstelde ende peep
 Mer dat was pijn om niet gedaen
 755 Hi en waende nvmmmer meer tontgaen
 Reynaert die sach van verre toe
 Lanfreit comen ende sprac doe
 Brwn ist honich goet hoe staet
 Etes niet te veel het wair v quaet
 760 Gi en soud te houe niet mogen gaen
 Hier coomt lanfreit hi sal v slaen
 Saen nv schencken had dijs gegeten bet
 Het is goet dat men die spise wel net

- MJt deser talen ghinc reynaert
 765 Weder tot synen casteer waert
 Doe quam lantfreit ende vanden beer
 Geuaen doe ginck hi lopen zeer
 Dair hi wist sijn gebueren naest
 Ende riep aldoe mitter haest
 770 Jn mijn hoff is een beer geuaen
 Dese maer spranc wt wel saen
 Jn dorp en bleef oec wijf noch man
 Ellic liep aldat hi lopen can
 Ende droegen myt hem haer weer
 775 Lanfreit volchde een groot heer
 Sulc droech een loet sulc eer raeck
 Sulc een besom sulc een twij staeck
 Ende sulc een vlegel wt sijn werck
 Selue die paep vander kerck
 780 Die droech selfs enen cruus staff
 Die hem die coster node gaff
 Selue die coster droech een vaen
 Den armen bruun mede te slaen
 Des papen wijff vrou Julocke
 785 Quam myt haren spinrocke
 Dair si des daechs om had gesponnen
 Dair quamen sulcke quenen geronnen
 Die nau van ouder had twee tande
 Nv nakede brwn veel scande
 790 Dair hi stoet in ongeual
 Doch sette hi al tegen al
 Doe hi tgeruft so groot hoorde
 Ende tooch so dat hi scoorde
 Van synen aengesicht die huut
 795 Dus brocht hi thooft myt pinen wt
 Dair bleuen die oren ende beide die lier
 Nyeman en sach leliker dier

- Dat bloet hem ouer die oren ran
 Al brocht hi thooft wt nochtan
 800 Eer hi die voeten wt cond gewynnen
 Bleuen alle sijn clawen dair bynnen
 Ende sijn ruge hantscoen beide
 Die vaert quam hem tot groten leyde
 Want hi en waende te gaen nemmermeer
 805 Want die voeten deden hem so zeer
 Ende hi en mocht vanden bloede niet sien
 Ende lantfreit quam tot hem mittien
 Die paep myt alle sijn prochiaen
 Ende te steken wel gedichte
 810 Op dat hoeft ende bi sijn aensichte
 Hi ontfenck mennigen steeck ende slach
 Dair bi wachs hem wie so mach
 Heeft een scande ende ongeual
 Ouer hem so wil dat volc al
 815 DJt scheen aen brvnen wel
 Si waren hem alle had en fel
 Dair wasser geen so cleen
 Huge mitten crommen been
 Ende ludolf mitter breder nese
 820 Seer wreet waren hem aldese
 Die een had enen verheuen cloot
 Die ander een lootwerper groot
 Dair hi al om mede ghinc slingeren
 Her bertout mitten langen vingeren
 825 Lantfreit ende oterum lang tee
 Dese deden brunen seer wee
 Ende meer pijn dan dander deden
 Deen had een haec van scerpen sneden
 Ende dander had een lange loete
 830 Baerdeloge ende auesoete
 Abelquack ende vrou baue

- Ende die paep myt synen cruus staue
 Ende vrou Julocke sijn wijff
 Dese stonden al na brvnen lijff
 835 Ellic stac en sloech al dat hi conde
 Brwn suchte ende stan myt gronde
 Ende nam dat men hem gaff
 Die paep liet den cruus staff
 Dicke gaen omtrent sijn hals
 840 Die coster maecte hem oec zeer mals
 Mitter vanen die hi myt hem brachte
 Mer lantfreit maecte tmeeste crachte
 Want hi was die edelste van geboorten
 Vrou Julocke vander after poorten
 845 Was sijn moeder. ende sijn vader
 Was. macop die stoppel maker
 Een stout man dair hi was alleen
 Brwn most van mennigen steen
 Een worp gemueten ende ontstaen
 850 Voor hem allen sprac doe saen
 Lantfeits brueder myt eenre ameyde
 Dien hi brunen opt hoofd leyde
 Ende gaff hem enen groten slach
 Dat hi en hoorde noch en sach
 855 Ende verspranck vanden groten slagen
 Tusschen der ryuieren en der hauen
 Jn een trop van ouden wyuen
 Ende werpper een getal van vyuen
 Jn een ryuier die dair liep
 860 Die beide wijdt was ende diep
 Deess papen wijff wasser een
 Des was des papen bliscap cleen
 Doe hi sijn wijff sach in die vliet
 Hem en luste langer niet
 865 Brwn te steken off te slaen

Hy riep edel prochiaen
 Ghinder drijfft vrou Julocke
 Beide myt pelse ende myt rocke
 Nv toe dien hair helpen mach
 870 Jc geef hem jaer ende dach
 Vol paerdoen ende recht oflaet
 Van alle sondeliker daet
 Beide man ende wijff
 Lieten brunen den catijff
 875 Leggen mat ende ouer doot
 Ende gingen dair die paep geboot
 Als brwn sach dat die lieden
 Altemael van hem scieden
 Ende trecken gingen ouer dat oude wijff
 880 Spranc hi in twater heen ginc hi driuen
 Ende swymmen mitten liue
 Doe maecten die dorpers groot geruchte
 Hi dreef heen myt crancker luste
 Ende liepen hem na seer gram
 885 Dat was om niet want hi ontquam
 Des waren die dorpers tongemake
 Sy riepen hem na myt leliker sprake
 Coomt heer keer weder oorloos dieff
 Dat brwn svam dair hi besief
 890 Den meesten stroom ende lietse kallen
 Tot dien dat hem was geuallen
 Was hi blide dat hi ontginck
 Hi vlocte den boom die hem so vinck
 Dat hi dair beide sijn oren liet
 895 En reynaert mede dien verriet
 En so diep in dede crupen
 Dair hem lantfreit vant ter stupen
 Dien so zeer mishandelen dede
 Jn aldustaniger gebede

- 900 Js hi wel een mijl gedreuen
 Van dair die dorpers waren bleuen
 Doe wart hi moede ende seer beswaert
 Dat hi croop te lande wart
 Ende ginck leggen rusten opten oeuere
- 905 Nye en saech di enen droeuer
 Hi croonde seer ende stan
 Dat bloeyt hem ouer die oren ran
 Wanneer hi thooff yet verdroech
 Hi lach mitten lancken ende sloech
- 910 Als een die den aden wacht
 Nv hoort wes reynaert was bedacht
 Eer hi van lantfreit was gegaen
 Had hi een vet hoen geuaen
 Dat hi heymelic myt hem droech
- 915 Buten weechs daert eenlic was genoech
 Dat voor nyement dorste rymen
 Doe hi dat hoen al totten plumen
 Had geleit al in sijn mael
 Ghinc hi neder waert ten dael
- 920 Want hi begeerde die ryuier
 Dat sweet liep hem ouer die lier
 Van lopen dat weder was heet
 Hi was so blide dat hi en weet
 Hoe geberen van bliscap groot
- 925 Van hope dat die beer wair doot
 Hi sprac nv heb ic nv heb ic wel geuaren
 Die my te hooff meest soude deren
 Die heb ic doot in desen dage
 Nochtant waen ic des sonder clage
- 930 Ende sonder wan gunsten bliuen
 Jc mach myt recht wel bliscap driuen

REcht myt desen sach reynaert
 Neder ter riieren waert
 Ende sach wair brwn lach die beer
 935 Doe bedroefde hi hem alte zeer
 Dat hi te voren was verblijt
 Nv heeft hi toorn had ende nijt
 Dair eerst genuecht ende bliscap was
 Och onbekende onsalich dwas
 940 Vuyl keerl lantfreyt sprac hy
 So wair du biste god scheyn di
 Dattu dus goede spise dus vet
 Die mennige man so gern et
 Di aldus hebs laten ontgaen
 945 Die di te voren was geuaen
 O wi lantfreit verscouen druut
 Hoe rikelic eens beren huut
 Hebste verloren in desen dage
 Dus sceldende ende myt deser clage
 950 Js reynaert ter riieren comen
 Dair hi brvnen heeft vernomen
 Gewont bebloeyt sieck ende cranck

- Dess mocht hi reynaert weten danck
 Dien in dier droefheit sach gern
- 955 Doe sprac hi aldus tot sinen schern
 Sire priestere dieux vous saluut
 Wildi reynaert den rybaut
 Den roden scalc dat felle dier
 Bescouwen so ziet en hier
- 960 Hebdi tot lantfreits yet vergeten
 Jc wilt hem gern laten weten
 Heb di hem oec niet wel betaelt
 Sijn honich roten die gi hem staelt
 Dat is v een lelike saeck
- 965 Wast honich oec van goede smaeck
 Jc weets noch meer inden seluen coop
 Lieue segt my eer ick loop
 Jn wat oorden wil di v doen
 Dat gi draecht dat rode caproen
- 970 Wair si di monick of si di abt
 Hi heeft al na uwen oren gehapt
 Die v die crune heeft gescoren
 Ghi hebt uwe top verloren
 Ende uwe hantscoen of gedaen
- 975 Jc waen gi wilt singen gaen
 Van uwer complete dat getide
 Dit hoorde brwn ende was onblide
 Wat mocht hi doen hi en konds niet wreken
 Hi liet hem synen spreken
- 980 Ende sloech weder in dat ryuier
 Hy en wilde van desen fellen dier
 Niet meer horen die ouer tael
 Hi swam neder wart ten dael
 Mitten stroom an dat ander lant
- 985 Nv ist hem zeer zorchelic bewant
 Hoe hi te houe comen sal

Want hi had verloren al
 Dat vel van beiden voeten voren
 Ende die claeuwen ende die oren
 990 Al sloech men doot hi en cond niet gaen
 Doch most hi die vaert bestaen
 Ende al en wist hi niet wel hoe
 Nv hoort hoe hi hem eerst ginc toe
 Hy zat ouer sijn hammen
 995 Ende began myt groten scanden
 Te rutselen ouer synen stert
 Ende als hi des moede wart
 Doe weyntelde hi licht voort twee mylen
 Dit dede hi so lange wilen
 1000 Mit pinen dat hi te houe quam

Reinaerts historie, 1001-2000

Ende als men brwn dair vernam
 Also berecht van verre comen
 Wart dair getwuelte vanden vromen
 Wat dair geweyntelt quam also
 1005 Die coninck verkenden ende was vro
 Ende sprac. dits brwn mijn sergant
 Deus wie heeftten dus genant
 Wie heeft hem thoofte gemaect so root
 Hi is gewont al totter doot
 1010 In wat gelage is hi geraect
 Mit desen is brwn bi geraect
 Voorden coninc ende sprack
 Ic clage v heer dit ongemack
 En bid v dat gi my wrech hier
 1015 Ouer reynaert dat felle dier
 Die my beide mij beide mijn voeten voren
 Ende mijn wangen ende mijn oren
 Verliesen dede bi synen rade
 Die coninc sprac heer god genade
 1020 Hoe dorst dit doen die felle reynaert

Nvmmmermeer en moet ic sweert
Gorden aen my noch dragen croon
Heer brwn ic en sel v schoon
Wreken. gi sels my weten danck
1025 Doe ghinc hi wilen lanck
Te rade myt alle sijn baroen
Te wreken reynaerts grote ondaet
Doe droech ouer een die raet
Beide ionck ende oud
1030 Dat men anderwerff ontbieden soud
Dat hi vmmer te houe quame
Ende recht gaue ende name
Van allen eyssche ende van alre clage
Ende tybaert die cater die boodscap drage
1035 Tot reynaert want hi is vroet
Desen raet docht den coninck goet.
LJoen die coninck sprac. her tybaert
Gaet ende gi weder keert
Segt reynaert dat hi com
1040 Dese heren seggen zom
Al is hi anderen dieren fel
Hy belooft v herde wel
Ende doet gerne dat gi hem raet

- En doet hijs niet het is hem quaet
 1045 Ende men sellen derdewarff dagen
 Te scanden alle sijn magen
 Ende ouer hen rechten myt ongenaden
 Ay heer coninck die v dit raden
 En hebben niet lieff mijn vrome
 1050 Wat sal ic doen alsic dair come
 Door my en doet men of en laet
 Seynt dair een ander dats mijn raet
 Want ic bin een cleyn dier
 Brwn die sterc is ende fier
 1055 En conste reynaert niet verwynnen
 In welker wijs sel ics begynnen
 Neen wats dan her tybeert
 Ghi sijt wijs ende wel geleert
 Al en si di niet groot wats dan
 1060 Het is mennich die myt listen can
 Meer dan sulc myt crachten doet
 Tybert sprac na dat wesen moet
 Heer so moetics bestaen
 Te goede so moetet my vergaen
 1065 Mer my is harde swair te moede
 Tybert maecte hem wech myt spoede
 Ende tooch te mapertuus waert
 Dair hi sel vijnden reynaert
 Hy zach van verre ende vernam
 1070 Wair sinte mertens vogel quam
 So riep hi al heyl edel vogel
 Keer herwaert dinen vlogel
 Ende vlicht tot mijnre rechter zide
 Die vogel vlooch ende nam sijn lijde
 1075 Op enen boom die hi dair vant
 Ende vlooch tybert ter luchter hant
 Dit maecte tybaert quaet gemoet

- Ende hi ducht te hebben ontspoet
 Mer had die vogel ter rechter side
 1080 Geulogen so wair hi blide
 Ende van goeden geluc in waen
 Des hi nv is al ontgaen
 Nochtans dede hi als die mennich doet
 Ende maecte hem seluer goede moet
 1085 Dan hem dat hert van bynnen was
 So lang liep hi den draff
 Den wech en was hem niet een caff
 Dat hi quam te mapertuus
 Ende vant reynaert voor sijn huus
 1090 Alleen staende verweendelike
 Doe sprac tybert god die rike
 Moet v goeden auont geuen
 Die coninck dreiget v van tleuen
 En coomdi niet hooff myt my
 1095 Reynaert wellecome gi
 Tybert neue recht wellecome
 God geeff v geluc ende vrome
 Seker des gan ic v wael
 Wat coste reynaert scone tael
 1100 Al seyt sijn tonge wel
 Sijn hert dat is van bynnen fel
 Dat sel wel schinen eer si sceiden
 Reynaert sprac neue onder ons beiden
 Willen wi beide te houe waert
 1105 Mer tauont wil ic sijn v weert
 Tot morgen dan ga wi mitten dage
 Jc en heb onder alle myne mage
 Tybert dair ic my toe verlaet nv
 Also wel als ic doe tot v
 1110 Hier quam brwn die vraet
 Hy toonde my so quaet gelaet

- Ende hi docht my so sterck
 Dat ic niet om dusedent merck
 Den wech myt hem oec had bestaen
 1115 Mer neue ic wil wel myt v gaen
 Morgen mitter dageraet
 Dat dunct my den besten raet
 Tybert sprac twair beter dat wi
 Nv te hant gaen dat duncket my
 1120 Te houe waert onder ons beiden
 Want die maend schijnd aender heiden
 Also licht oft wair schoon dach
 Jc waen dat nyement en sach
 Beter weer tot onser vaert
 1125 Neen lieue neue sprac reynaert
 Sulc mocht ons bi dage moeten
 Hi soude ons herde scoon groeten
 Quaem hi bi nacht in ons gemoet
 Hi en dede ons nvmmer goet
 1130 Dair om blijft te nacht myt my
 Tybert sprac wat soud wy
 Eten off ic hier bleue
 Reynaert wel lieue neve
 Hier is goede spise quaden tijt
 1135 Gi moget eten begeer dijt
 Goede vette honich raten
 Versch ende goet bouen maten
 Wat seg di tybert moechdise yet
 Tybert sprac ic en machse niet
 1140 Hebdi anders niet in thuus
 Gaef di my een vette mws
 Dair mede wair ic wel bewaert
 Een vette muys sprac reynaert
 Goede tybert wat seg dy
 1145 Hier woont een paep vaste by

Dair staet een schuer aen sijn huus
 Dair in sijn so veel mwys
 Dat si niet dragen soude een wagen
 Hoe dick hoor ic den paep clagen
 1150 Dat si hem doen so groten scade
 Och reynaert neue op genade
 Ende op truwen leit my daer
 Ja tybert seg di my waer
 Wildi mvsen myt goeden wille
 1155 Reynaert maect des een gestille
 Jc myn muse bouen alle saken
 En weet gi niet mvse smaken
 Bet dan enich venysoen
 Ende wildi mynen wil doen
 1160 So leid my dair die musen sijn
 Dair bi mocht gi die hulde mijn
 Hebben. al haddi mynen vader
 Doot ende mijn geslacht algader
 REynaert sprac gi hout v spot
 1165 Jc en doe neue so help my got
 Seker tybert wist ic dat
 Jc maecte v mvsen tauont sat
 Wat reynaert neue dat wair veel
 Tybert ic waen gi segt in speel
 1170 Jc en doe reynaert bi mijn wet
 Had ic een mws en sy wair vet
 Jc en gaefse niet om een bisant
 So ga wy tybert alte hant
 Jc wil v leiden tot eenre stat
 1175 Ende maken v van mvsen sat
 Eer ic tauont van v sceide
 Reynaert neue op v geleide
 Ga ic my v al waert te compelier
 Sa ga wi dan wi sijn nv hier

- 1180 Alte lanck sprac reynaert
 Dus deden sy hem op die vaert
 Ende gingen eer si op hilden
 Ter stat dair sy wesen wilden
 Dat was tot des papen scwyer
- 1185 Die myt eenre steenre mwyr
 Al om ende om was beloken
 Dair reynaert in was te broken
 Opten anderen nacht te voren
 Doe die paep had verloren
- 1190 Enen haen die hi hem nam
 Hier om was toornich ende gram
 Des papen soon metynet
 Ende had voor dat gat geset
 Een strick des voss mede te vaen
- 1195 Dus gern wrake hy sinen haen
 DJt wiste reynaert wel dit felle dier
 Het is beter sprac hi neue al hier
 Cruupt in dit selue gat
 Ende en weest traech noch mat
- 1200 Ghi selt dair musen bi hopen gripen
 Hoort hoe si van welicheit pipen
 Keert weder als gi sijt zat
 Jc sel uwes verbeiden voor dit gat
 Wi en mogen tauont meer niet sceiden
- 1205 Mergen ga wi onder ons beiden
 Te samen gi ende ic te houe waert
 Tybert hoe coomt dat gi spaert
 Coomt des off ende laet ons keren
 Tot mynen wiue die ons myt eren
- 1210 Ende myt bliscap sel ontfaen
 Wil ic tot desen gaet in gaen
 Reynaert neue ist v raet
 Dees papen konnen mennigen quaet

- Jc bestaets nv herde node
 1215 Waen tybert gi en waert nye blode
 Waen mach v comen desen wanck
 Tybert scaemde hem ende spranck
 Dair hi in vant seer groot verdriet
 Want eer hijt wist was hi int strick
 1220 Geuaen biden hals al wast
 Dus huufde reynaert synen gast
 ALs tybart wart gewaer
 Van desen strick was hi in vaer
 Hi spranc voort die stric ghinc toe
 1225 Tybart most roepen doe
 Ende hem seluen door den noot
 Hy maude ende maecte gescal groot
 Mit enen herden droeuen gelaet
 Dat reynaert hoorde buten gaet
 1230 Die in sijn hert dreef groot spel
 Ende tybert mochdise wel
 Die mvse sijn sy goet ende vet
 Wist die paep mertynet
 Dat gi sijn wilbraet aet also
 1235 Hi soude v saus brengen dair toe
 So huefschen man is mertynet

- Tybert my dunct gi singt als gi et
 Doet mens ter heren hooff des
 Vergaue god die aelmachtich es
 1240 Dat ysegrim dair bi v waer
 Die felle dieff die moordenaer
 Jn sulc gemack als gi nv zijt
 So wair mijn hert zeer verblijt
 So dic heft hi my lede gedaen
 1245 Tybart die niet en kan ontgaen
 Lach so lude ende gal
 Dat hi thuus verstoorde al
 Ende mertynet dair by ontspranck
 Die wel lude riep god danck
 1250 Ter goeder tijt so heeft gestaen
 Mijn strick. want nv dair is geuaen
 Die hoenre dieff na mynen waen
 Nv toe vergelden wi hem onsen haen
 MJt dien woorden scoot hi ten viere
 1255 Ende ontstac een stroowisch scyere
 Hi wecte moeder ende vader
 Ende die kijnder alle gader
 Staet op die dieff is geuaen
 Doe liepen sy derwaert wel zaen
 1260 Alle die inden huse waren
 Selue die paep is op geuaen
 Vanden bedde al moeder naect
 Ende meertynet die is geraect
 Tot tybart ende seide hi is hier
 1265 Die paep spranc after tvier
 Ende greep sijns wijffs rocken
 Een offerkeers nam vrou Julocken
 En deedse barnen mitter haest
 Die paep liep tybart alre naest
 1270 Ende ghinc hem mitten rocken slaen

- Dair most tybart doe ontfaen
 Grote slage op elker syden
 Mertinet spranc toe myt nyden
 Ende sloech tibart een oge wt
 1275 Die paep stont al mitter naecter wt
 Ende hieff op enen groten slach
 Ende doe tybart dat zach
 Dat hi vmmer steruen soude
 Dede hi eens deels als die boude
 1280 Datten paep verghinc te scanden
 Beide myt clawen ende myt tanden
 Scoot hi den paep tusschen die been
 Ende haelde hem dat een
 Vanden tween dat ronde dinck
 1285 Dat tusschen sijn been hinck
 Jn dat budelkijn sonder naet
 Desen spronc was den paep quaet
 DAt dinck viel neder op die vloer
 Vrou Julocke seide ende swoer
 1290 Bider zielen haers vaders
 Sy woude dattet hair gecost wair algader
 Die offerhande van enen iaer
 Ende dat dit niet gesciet en waer
 Den paep die scande ende die blame
 1295 Sy sprac in des duuels name
 Most dat strick dat sijn geset
 Sich lieue soen martinet
 Dit is van dijns vaders gewade
 Dit is sijn scande ende scade
 1300 Al genase hi vanden wonden
 Vmmermeer tot enigen stonden
 Blijft hi ten sueten spele mat
 Reynaert stont buten voor dat gat
 Dair hi alle dese tael hoorde

- 1305 Hy loech volna dat hi scoorde
 Dat hem achter craecte sijn tauerne
 Hy sprac aldus tot synen scherme
 Swiget stille Julocke vrouwe
 Laet sincken uwen groten rouwe
- 1310 Al heeft hi een kul verloren v heer
 Dat en scaet hem myn noch meer
 Hy sel wel dienen van achter
 Ten is der cappellen geen lachter
 Dat men lwt myt eenre clocken
- 1315 Dus trooste reynaert vrou Julocken
 Die hair alte zeer myshielt
 Die paep en mochte langer nyet
 Staen hi viel al in onmacht
 Sy hieffen op ende heften gebracht
- 1320 Te bedde doe ginck reynaert
 Weder tot sinen castele waert
 Ende liet tybert in groter noot
 Hy was in vresen vander doot
 Mer doe hi se al onledich sach
- 1325 Ouer den paep die dair lach
 Doe ghinc hi knagen myt groter pynen
 So dat hi mitten tanden synen
 Dat strick te midden brac ontwee
 Doe en wilde hi dair niet letten mee
- 1330 Hy spranc gereet al wtten gaet
 Ende dede hem wech al sijnre straet
 Die tot des conincs hoff lach
 Eer hi dair quam so wast scoon dach
 Ende die son began te rysen
- 1335 Na haerre ouder wisen
 Ende quam na eens arms wichts wise
 Quam hi in dat hoff geronnen
 Des papen huus had hi gewonen

- By reynaerts hulp had hi veel scanden
 1340 Hem was te broken al sijn lenden
 Van slagen mitten enen oge blint
 Doet die coninck vernam hi ginc
 Dat tybart berecht quam also
 Doe was hi toornich ende onvro
 1345 Hy dreichde seer den dief reynaert
 Die coninck langer niet en spaert
 Ende ontboot te rade sine baroen
 Wat sy hem best rieden te doen
 Dat men reynaert ten rechte brochte
 1350 Die dus grote ondaet wrochte
 DOe spranc voort grymbaert die dass
 Die reynaerts brueders sone wass
 Ghi heren sprac hi hier is mennich raet
 Al wair mijn oom noch so quaet
 1355 Selmen nochtan vri recht voort dragen
 So selmen derdewerff oec dagen
 Alsmen doet enen vryen man
 Ende en coomt hi niet nochtan
 So is hi sculdich alle dinck
 1360 Die men voorscreuen den coninck
 Te houe op hem beclaecht
 Wi wil di grymbart datten daecht
 Sprac die coninck wie is hier
 Die een oge off een lier
 1365 Off sijn lijff set ter auentuer
 Om enen fellen creatuer
 Want ic waen hier nyement is so sot
 Grymbart sprac so help my got
 Jc bin so sot wel ende so coen
 1370 Dese boodscap aen reynaert te doen
 Heer coninck heer gebie dijt
 Nv gaet grymbert ende sijt

- Wel verhoet tegen verraet
 Reynaert is loos fel ende quaet
 1375 Ghi behoeft v te wachten wel
 Grymbart sprac heer ic sel
 Doe ghinc grymbart te maperthuis
 Ende vant reynaert in sijn huus
 Ende sijn wijff vrou ermelij
 1380 Die sat al bi hair wiegelij
 En lach in die doncker hagedochte
 Teerst dat sy spreken mochte
 Gruete hi sijn oom ende sijn moye
 Laet u niet vernoye
 1385 Sprac hi. vanden geruft dair gi in zijt
 Mer docht v goet so waert wel tijt
 Dat te houe myt my woud comen
 Te vertrecken en mach v niet vromen
 Dair is so veel ouer v geclaecht
 1390 Hier om sy di voor den coninck gedaecht
 Ende verbeiden wi mergen dien dach
 So seg ic dat v niet en mach
 Geen aentuer meer gescien
 Ghi selt in drien dagen sien
 1395 Al om end om beleit v huus
 Ende voort casteel van mapertuus
 Een galge gerecht ende een rat
 Voorwair seg ic v dat
 Beide v kijnders wijff
 1400 Sel die coninc doen nemen tlijff
 Ende selue en moechdi niet ontgaen
 Dair om si ist nv best gedaen
 Dat gi te houe myt my gaet
 Ghi cond doch so mennich quaet
 1405 Dat v licht wel baten mach
 Het is dick op enen dach

- So veel auentueren geuallen
 Dan off gi quijt ghinct voor hem allen
 Ende si alleen in die scande bleuen
 1410 Ghi hebt doch dit meer bedreuen
 REynaert sprac gi segt waer
 Tis best dat ic myt v ga daer
 Want dair is gebrec van mynen rade
 Die coninc sel my doch doen genade
 1415 Can ic hem onder die ogen zien
 Ende ic mijnre talen mach plien
 Al had ic noch meer mysdaen
 Want thoff en mach buten my niet staen
 Dat bedect die coninc wel
 1420 Al sijn my nv die zommich fel
 Dat en gaet hem niet ter herten in
 Want sy en weten raet noch syn
 Al die raet sluit meest in my
 Jn wat houe oec dattet sy
 1425 Dair coningen ofte heren versamen
 Dair men subtijt raet sel ramen
 Dair moet reynaert die vonde vijnden
 Al sijn dair ander dies hem bewijnden
 Dat mijn best ende tgaet voren
 1430 Nochtant heeft er veel gesworen
 Mijn quaetste te doen die nv dair sijn
 Dit maect bedruet dat herte mijn
 Want dair veel sijn gemeen
 Die mogen meer dan ic alleen
 1435 Dit heb ic anxt sel my dair deren
 Nochtant is beter dat ic dair mitter eren
 Te houe myt v trecke neue
 Ende reden voor my seluen geue
 Dan dat ic wijff ende kijnder liet
 1440 Jn anxt. in sorgen. ende in verdriet

- Dat al verloren soude wesen
 Jc genese so ics mach genesen
 Wanneer gi wilt so porren wy
 Die coninc is te machtich my
 1445 Wanneert wesen soude
 So most ic doen al dat hi woude
 Ende want ic dan niet bet en mach
 So en is niet beter dan verdrach
 REynaert sprac vrou ermelijn
 1450 Jc beueel v die kijnde mijn
 Dat gise wel bewaret nv
 Ende bouen al so beueel ic v
 Mynen ioncsten soen reynaerdijn
 Hem staen so wel sijn granekijn
 1455 Om synen eynde ouer al
 Jc hoop hi my wel sclachten sal
 Ende hier is roosteel een schoon dieff
 Desen heb ic wel also lieff
 Als yement sijn kijnder doet
 1460 Doe dy mynen kijnderen goet
 Ende gans my god dat ic ontga
 So selt my gangen also na
 Dat ict v weder sel lonen
 Mit sueten woorden ende sconen
 1465 Nam reynaert aldus oorloff
 Ende rwmde sijns selfs hoff
 Seer droef bleef ermelijn
 Mit haren cleynen kijnderlijn
 Om dat hi sceide van mapertuus
 1470 Ende liet sijns selfs casteel ende huus
 Also onberaden staen
 Ende als sy een stuck waren gegaen
 Reynaert ende grymbart onder hem beiden
 Sprac reynaert aldus ende seyde

- 1475 Hoort na my lieue neue
 Van anxe sorch ic ende beue
 Want ic in vrese ga vander doot
 Ende mijn berouwenisse is so groot
 Van sonden die ic heb mysdaen
- 1480 Lieue neue ic wil nv gaen
 Te biechte hier tot v
 Hier en is geen ander paep nv
 Byn ic gebiecht van mynen mysdaen
 Misselic hoet myt my wil gaen
- 1485 Mijn ziel sel te claerre wesen
 Grymbart andwoorde na desen
 Oom wil di te biechte gaen
 So moet gi verlouen saen
 Alre dieuerie ende rooff
- 1490 Ende des so sel di hebben groot looff
 Dat weet ic wel sprac reynaert
 Nv hoort na my neue grymbaert
 Confiteor tibi pater mater
 Dat ic den otter ende den cater
- 1495 Ende alle dieren heb mysdaen
 Des wilic gern in boete gaen
 Grymbaert sprac wat
 Wildi biechten dat segget my
 Jn duutsche so mach ict verstaen
- 1500 Reynaert sprac ic heb misdaen
 Tegen allen dieren die nv leuen
 Bidt hem dat sijt my vergeuen
 Ende want ic mynen oom brwn
 Al bloedich maecte syne crwn
- 1505 Ende tybart leerdic muse vaen
 Dair icken seer dede slaen
 Want icken int strick lopen dede
 Oeck heb ic si er misdaen mede

- Cantecleer ende sijn kijndere
 1510 Waren sy meerre ofte mynre
 Vmmer maecte icse hem loss
 Mit recht claecht hi ouer die voss
 DJe coninc en is my niet ontgaen
 Jc heb hem dicke scand gedaen
 1515 Ende synen wyue der coningynnen
 Dat sy spaede sel verwynnen
 Sy sijn gescandaliseert bi my
 Noch heb ic dat seg ic dy
 Jsegrym meer bedrogen
 1520 Dan ic soude seggen mogen
 Dat icken oon hiet dat was verraet
 Jsegrym die my niet en bestaet
 Jc maecten monick ter elmaren
 Dair wi beide begeuen waren
 1525 Dat hem seer quam te pynen
 Jc dede hem aen die cloc lynen
 Bijnden beide syne voeten
 Dat docht hem wesen seer soete
 Dat hijt vmmer woude leren
 1530 Mer dat was luttel tsijnre eren
 Want hi lude so wttermaten
 Dat alle die lude bider straten
 Diet hoorden worden dair off in vaer
 Ende waenden dat die duuel waer
 1535 Sy liepen dair sijt luden hoorden
 Ende eer sy conden in corten woorden
 Geseggen ic wil my begeuen
 Was hem wel na genomen tleuen
 Jc dede hem off bernen thaer
 1540 So nau der vel dattet wel naer
 Die swaerde aenden liue cramp
 Synt leyd ic hem dat was sijn ramp

- Visschen vangen op enen dach
 Dair hi ontfenck mennigen slach
 1545 Oec leid icken tes papen van vyanoy
 Jn al dat lant van vermedoys
 En woonde geen pape riker
 Dese paep had enen spiker
 Dair mennich goet barm in lach
 1550 Dair ic my dicke op te saden plach
 Aenden kelre had ic een gat
 Selue gemaect ende in dat
 Dede ic ysegrim gaen crupen
 Dair hi rvntvleisch vant in cupen
 1555 Ende vetter vercken also veel
 Die liet hi gaen al door sijn keel
 So groten hoop bouen den mate
 Dat hi witten seluen gate
 Niet wt en mocht dair hi in quam
 1560 Dat hem sijn groten buuck benam
 Doe most hi clagen sulck gewyn
 Want hi hongerich dair quam yn
 En mocht hi sat niet comen wt
 Jc ghinc ende maecte groot geluut
 1565 Jn dat dorp ende groot geruchte
 Nv hoort hoe ict dair toe brochte
 Jc liep dair die paep sat
 Ouer die tafel ende at
 Ende voor hem stont een scoon cappoen
 1570 Dat was een dat beste hoen
 Dat men wist in enich lant
 Dat hoen ic ter vaert prant
 Ende liep heen al dat ic mochte
 Doe maecte die paep groot geruchte
 1575 Ende riep lude vanck ende slach
 Jc waen nye man sulc wonder sach

- Dat my een vos roofft van mijn capoen
 In mijn huus wie zach ye man so koen
 Dieff ende ic zach selue oec toe
 1580 Sijn tafelmes greep hi doe
 Ende werp na my mer ic ontvoer
 Dat mess bleeff steken in die vloer
 Hi stiet die tafel dat sy vlooch
 Ende volchde my myt stemmen hooch
 1585 Roepende slach ende va
 Jc liep voor ende hi my na
 Ende myt hem luden een groot getal
 Die mijn quaetste meenden al
 SO lange liep ic dat ic quam
 1590 Dair ysegrim vernam
 Dat hoen liet ic vallen dair
 Wat het was my alte swair
 Des most ics mijns ondanx laten
 Ende ic liep henen mijnre straten
 1595 Doort gat. dat ic wesen woude
 Ende doe hi thoen op boren soude
 Dit heeft die paep gerynck vernomen
 Tot allen die myt hem waren comen
 Ryepen lieue vrienden slaet
 1600 Hier is wolff een dieff quaet
 Siet dat hi v niet ontgaet
 Doe scoten sy hem alle na
 Sulc myt sulc myt stauen
 Mennigen slach dat sy hem gauen
 1605 Ende maecten so groot geluut
 Dat alle die gebuer quamen wt
 Ende maecten cont ouer al geheel
 Dair most hi van mennigen steen
 Den worp ontfaen ende mennigen slach
 1610 So dat hi neder viel ende lach

- Jn onmacht ende ouerdoot
 Dae wasser mennich die aen hem scoot
 Ende sleepten myt groten geruchte
 Ouer steen ende ouer struuck
 1615 Buten den dorp in een graft
 Dair lach hi alle die nacht
 Jn onmacht ender ouerdoot
 Ende ic en weet hoe hi ontvoer
 Synt verwerff ic dat hy my swoer
 1620 Sijn hulp te doen een iaer omtrent
 Mer dat was op een conuent
 Dat icken hoenre soud maken sat
 Doe leyd icken teenre stat
 Dair ic hem dede verstaen
 1625 Dat seuen hennen ende enen haen
 Op die haenbale zaten
 Die vet waren wtermaten
 Ende dair stont een valduer by
 Op dat huus so clommen wy
 1630 Jsegrym end ic dair bouen
 Jc seide hem woude hi my gelouen
 Dat hi croop al in die duer
 Al dair so soud hi vinden vuer
 Van vetten hoenre sijn gevoech
 1635 Ter dueren ghinc hi ende loech
 Een deel croop hi in myt vaer
 Ende ghinc tasten haer en daer
 Doe sprac reynaert wi sijn vermelt
 Off het is boert dat gi my telt
 1640 Want wat ic zueck ic en vijnd niet
 Jc sprac oeck wats gesciet
 Cruupt een luttel bet in
 Men moet wel pinem om gewyn
 Jc hebse wech die dair saten voren

- 1645 Dus liet hem ysegrim verdoren
 Dat hi die hoenre te veer in sochte
 Jc zach dat ic hem honen mochte
 En stieten dat hi ouer voer
 En quam geuallen op die vloer
- 1650 Want die haenbale was zeer smal
 So dat hi viel enen groten val
 Dat si ontsprongen al die dair sliepen
 Die zommich totten vierwart liepen
 Om te weten wat duer dat gat
- 1655 Geuallen wair si en wisten wat
 SJ stonden ende onstaken lucht
 Een ygelic die was beducht
 Doe sy en sagen doe wart hi oeck
 Geslegen. gewont. al totter doot
- 1660 Jc hebben gebrocht in menniger noot
 Meer dan ic kan genoemen
 Jc souder noch wel door comen
 Waert dat ic dair wat om dochte
 Veel meer dan icker voort brochte
- 1665 Jc selse v efter wel ontbijnden
 Ende oec heb ic myt vrou eerswijnden
 Syne wiue dat bedreuen
 Jc woude achter wair gebleuen
 Het is my leet mer tiss gedaen
- 1670 Want si dair scande off had ontfaen
 So veel dats my seer verdriet
 Oom dit en versta ic nyet
 Jc heb mysdaen myt synen wiue
 Ghi biecht recht of gi een scyue
- 1675 Jn die hant hielt after meed aen te gaen
 Het is al buten mijn verstaen
 Jc en weet waer gi die tale keert
 Kyr lieue neue her grymbeert

- Wair dat niet scande groot
 1680 Dat ic die reden seide al bloot
 Ic heb geslapen bi mijnre moeyen
 Ic bin v oom v souds vernoeyen
 Spraekic van vrouwen dorperheit
 Neue ic heb v nv geseit
 1685 Al dat ic kan gedencken nv
 Absolueert my nv dat ic bidic v
 Ende set my dat v duncket goet
 Grymbert was listich ende vroet
 Ende brac een rijs van eenre hage
 1690 Ende sprac om nv slaet drie slage
 Op v huut myt deser gheerde
 Dair na legt se neder op die eerde
 Ende sprinct dair driewarff ouer aen een
 Sonder sneuelen off bugen been
 1695 Dan kuste se vriendelic sonder nijt
 Jn teiken dat gi gehoorsam zijt
 Dese peniten ic v set
 Hier mede sisi van alre smet
 Quijt ende van allen sonden
 1700 Die gi ye gedeed voor dese stonde
 Want ic vergeefse v altemael
 Reynaert was blide van deser tael
 Ende dede dat hem sijn neue riet
 Doe sprac grymbert oom nv siet
 1705 Dat gi voort aen doet goede werken
 Leest v salmen ende gaet te kerken
 Vast ende viert die heilige dagen
 Ende wijst die wegen die v vragen
 Aelmissen sel di geuen
 1710 Ende versweren v bose leuen
 Rouen stellen ende verraden
 So suldi comen tot gemaden

- Dit geloofde hem al reynaert
 Doe gingen si te houe waert
 1715 BEsiden den wech dair sy ronnen
 Stont een clooster van swarten nonnen
 Dair mennich ganss ende hoen
 Ende mennige hen ende cappoen
 Dair plegen te wesen bynnen mveren
 1720 Die wiste die felle creature
 Reynaert sprac totten dass
 Hier besiden ouer dit pass
 Dair leit onse rechte straet
 Ende myt dusdanigen beraet
 1725 Leide hi hem neuen der mueren
 Dair die hoenre bider schueren
 Ghingen weiden haer ende daer
 Der hoenre wart reynaert gewaer
 Sijn ogen begonden al om te gaen
 1730 Buten hem allen ginck een haen
 Die vet was groot ende ionck
 Dair na gaff reynaert enen spronck
 So dat hem die plumen stouen
 Grymbert sprac gi dunct my douen
 1735 Onsalich oom wat wildi doen
 Wildi weder om een hoen
 In alle die grote sonden slaen
 Dair gi v biecht off hebt gedaen
 Dat mach v zeer wel rouwen
 1740 Reynaert sprac in rechter trouwen
 Jc hads vergeten wel lieue neue
 Bidt god dat hijt my vergeue
 Jc en doet voort nemmermeer
 Doe deden sy weder enen keer
 1745 Ouer ene smale brugge
 Hoe dicke sach reynaert ouer rugge

- Weder dair die hoenre gingen
 Hy en conde hem seluen niet bedwingen
 Hy en most sijn oude sede plegen
 1750 Al had men hem thooft off geslegen
 Het had ten hoenre wart geulogen
 Also verre alst had gemogen
 Grymbaert zach wel dat gelaet
 Ende hi sprac vuyt onreyne vraet
 1755 Hoe laet gi v ogen ommegaen
 Reynaert sprac neue tis mysdaen
 Dat gi myt uwen ouerlopende woord
 My wt mynen gebede dus stoort
 Laet my lesen een pater noster te trooster
 1760 Voor der hoenre zielen vanden clooster
 Ende gansen ter genaden
 Die ic dicke heb verraden
 Doe icse desen nonnen
 Mit mijnre listen off heb gewonnen
 1765 Grymbert balch hem mer reynaert
 Had altijt thooft ten hoenre waert
 Tent sy quamen ter rechter straten
 Die sy te voren hadden gelaten
 Dair keerden sy ten houe waert
 1770 Och hoe zeer beefde reynaet
 Doe hi ten houe began te naken
 Dair hi zeer in waende mysraken
 DAt eerst dat in thoff was vernomen
 Dat reynaert dair in was comen
 1775 Mit grymbaert synen neue die das
 Jc waen wel datter nyement en was
 So arm off so cranck van magen
 Sy en keerden hem ter clagen
 Ende altemael tegen reynaert
 1780 Nochtan dede hi als die onveruaet

- Ende geliet bet dan hem was
 Ende hi ginck myt synen neue den das
 Herde fierlic door die hoge straet
 Also moedich van gelaet
 1785 Als off hijs conincs zoen wair
 Ende hi oec van enen hair
 Tegens nyement en had misdaen
 Voor nobel den coninck ginck hi staen
 Midden inder heren rynck
 1790 Ende seide god gruet v heer coninck
 Jc gruet v gerne ic hebs recht
 Ten had nye coninc enen knecht
 So getruwe tegen hem
 Als ic v ye was ende noch ben
 1795 Tis dicwil worden aenschijn
 Nochtan die sulc die hier sijn
 Souden my gern v hulde rouen
 Mit logen woudijs hem gelouen
 Mer neen gi niet god moets v lonen
 1800 Het en betaemt oec niet der cronen
 Dat gi den scalcken en den fellen
 Te licht gelooft van dat si tellen
 Nochtan wil ic gode clagen
 Dair isser te veel in onsen dagen
 1805 Die myt boosheit die sy connen
 Die vorder hant hebben gewonnen
 Ouer al in heren houen
 Dat sy so ver sijn comen bouen
 Die scalke sijn in dien geboren
 1810 Dat sy den goeden beraden thoren
 Dat wil god wreken aen hair leuen
 Ende moet sulken loon des geuen
 Als sy van recht wel sijn waert
 Die coninck sprac ay reynaert

- 1815 O vuyle onreyn bose drwt
 Hoe wel condi v saluut
 Mer ten baet v niet een caff
 Coomt uwes smekens aff
 Jc en ward bi smeken niet v vrient
- 1820 Dat gi my dicwijl heb gedient
 Dat wart v nv te recht gegouden
 Gy hebt den vrede wel gehouden
 Dien ic geboot ende had gesworen
 O wi wat heb ic verloren
- 1825 Sprac canteleer die dair stont
 Die coninck sprac hout uwen mont
 Her canteleer laet my spreken
 Jc moet andwoorden op sijn treken
 Quaet dieff sprac hi fel reyneert
- 1830 Dat gi my lief hebt ende weert
 Dat heb di inden lachter mijn
 Mynen geboden gedaen aenschijn
 Aen arm man tybaert ende bruun
 Die noch al bloedich is die cruun
- 1835 Jc en wil niet veel scelden
 Mer ic denck v dies te gelden
 Noch huden op een wile
 Nomen pater christe file
 Sprac reynaert heer of brune
- 1840 Noch al bloedich wair die crune
 Heet coninc wat bestaet my dat
 Off hi lantfreits honich at
 Ende hem die keer lachter deden
 Noch heeft brwn so stercke leden
- 1845 Was hi geslegen of versproken
 Wair hi goet hi had gewroken
 Eer hi quam in dat water
 Efter van tybert die cater

- Die ic herberchde ende wel ontfinck
 1850 Ende off hi wt om stelen ghinck
 Tot des papen huus sonder raet
 Ende hem die paep dede quaet
 Bi lode soud ic des ontgelden
 So mocht ic mijn geluc wel scelden
 1855 Nie dair bi heer coninc lyoen
 Wat gi wilt dat moechdi doen
 Ende gebieden ouer my
 Hoe groot hoe goet mijn sake sy
 Ghi moecht my vromen ende scaden
 1860 Wildi my zieden ofte braden
 Ofte hangen ofte blenden
 Jc en mach v niet ontwenden
 Wi sijn al in v bedwanck
 Ghi zijt sterc ende ic bin cranck
 1865 Mijn hulp is cleyn die v is groot
 Twaren al sloech di my doot
 Dat wair een crancke wrake
 Recht in deser seluer sprake
 Spranc op bellijn die ram
 1870 Ende sijn oey die myt hem quam
 Dat was vrou olewi
 Bellijn sprac nv toe gawi
 Al voort myt onser clagen
 Ende brwn spranc op myt sinen magen
 1875 Ende tybert sijn geselle
 Ende ysegrim die snelle
 Die haze en dat euerswijn
 Ellic wilde in die clage sijn
 Pantheer die kemel ende dat brvneel
 1880 Die ganss dat tijtsel ende tlampreel
 Herri die ezel. boreel die stier
 Dat hermel. die wesel waren oec hier

Ende canteleer ende sijn kijnder
Die claechden zeer haren hijnder
1885 Ende maecten groot veder slach
Dat knoesel ende een cleyn beiach
Die liepen oec mede in dese scaer
Al dese gingen openbaer
Voor haren heer den coninc staen
1890 Ende deden voss reynaert vaen
NV ginct hier op een perlement
Die dieren die reynaert stonden omtrent
Willen hem sijn lijff off wynnen
Wat talen dat sy op hem begynnen
1895 Dair gaff hi elken op andwoort

- Nye en quam man die ye hoord
 Scoonre ontscont ende meerre clage
 Dan men en dede in dien dage
 Ja van sulken wilden dieren
 1900 Van nauwen rade ende subtijl visieren
 Wart dair geuonden op dien dach
 In orconde diet hoorde ende sach
 So wie een zaeck ziet off hoort
 Mach wel gelouen ende seggen voort
 1905 Ende also geuiel aldaer
 Jc wilt v corten ende seggen twaer
 Hoet myt reynaert dair verginck
 Des conincs raet ende die coninck
 Die hoorden getuge van sijnre misdaet
 1910 Het ginck myt hem alst dicwil gaet
 Die crancste heeft die mynste crode
 Sy gauen oordel dat men dode
 Ende hangen soud by sijnre kelen
 Doe ginct myt hem al wtten spele
 1915 Hem en mochten helpen gene treken
 Hoe scoon hi oec conde spreken
 Dat oordel dat dair gewijst was
 Dat most wisen grymbaert die das
 Ende een groot deel van reynaert magen
 1920 En mochten niet zien oft verdragen
 Datmen doden soude also
 Si namen oorloff ende waren onvro
 Ende rwmden des conincs hoff
 Die coninc bedocht hem wel dair off
 1925 Hy mercte hoe mennich iongelinck
 Al screyende van dane ghinck
 Die reynaert al na bestonden
 Doe dochte hi myt vroeden gronde
 Hier toe hoorde wel ander raet

- 1930 Al is reynaert fel ende quaet
 Hy heeft mennigen goeden maech
 Tybert sprac hoe si di dus traech
 Her ysegrim ende her brwn
 Hier is mennich end twm
- 1935 Ende het is den auont by
 Hier is reynert ontsprinct hi
 Ende hi ontcoomt wt desen noot
 Sijn listen die sijn so groot
 Ende hi weet so mennigen keer
- 1940 Hy en wart geuangen nemmermeer
 Selmen hangen wat beyd di dan
 Ende eer men bereiden can
 Een galge so ist nacht
 Jsegrim die was zaen bedacht
- 1945 Ende sprac hier is een galge bi
 Ende myt desen woorden versuchte hi
 So dattet tybert wart ontwaer
 Ende sprac tybert gi zijt in vaer
 Her ysegrim ofs v gedochte
- 1950 Gedenct v niet dat gi eens brochte
 Reynaert ende selue mede ginck
 Dair men beide v brueders hinck
 Rvmen en wide lancken
 Het wair wel tijt soud gijs hem dancken
- 1955 Wair di oec goet het wair geschiet
 Hij en wair oec noch ontgangen niet
 ISsegrim balch hem ende sprac
 Gi maect ons allen groot getrac
 Her tybert hadden wi een strop
- 1960 Het wist lange reynaerts crop
 Wat sijn lijff mochte wegen
 Reynaert die lange had geswegen
 Sprac. ysegrim cort mijn pijn

- Tybert heeft een sterke lijn
 1965 Die hem omtrent die keel neep
 Tot des papen huus dair hi so peep
 Doe hi den paep sijn cul of beet
 Hi can wel clymmen hi sel gereet
 Die lijnde op dragen hi is so snel
- 1970 Her ysegrim het voecht v wel
 Ende brwn dat gi doet v neue
 Het is my leet dat ic so lange leue
 Haest uwer gi zijt dair toe geset
 Tis quaet dat gi so lange let
- 1975 Brwn gaet voor ende leyt my
 Tybert west hem vaste by
 Wacht wel dat hi v niet ontgaet
 Brwn sprac dat is die beste raet
 Die ic ye gehoorde die reyer seit
- 1980 Ende ysegrim beual gereit
 Al synen vrienden ende magen
 Dat sy wel tot reyner zagen
 Ende dat sy hem traden also na
 Dat hi hem vmmer niet ontga
- 1985 Ende sonderlinge sinen wiue
 Hiet hi als bi haren liue
 Dat sy en vaste hielden biden baerde
 Ende sijns wel zeker namen waerde
 Dat hi hem vmmer niet ontspringe
- 1990 Reynaert hoorde al dese dinge
 Het dede hem zeer nochtan sprac hi
 Och lieue oom my duncket dat gi
 V seer pijnt om myne scade
 Dorst ic by haluer genade
- 1995 Al is v lief tot mijnre armoede
 Jc weet wel soude v wijf mijn moeye
 Na recht dencken om oude daet

Sy en dede my nvmmer quaet
 Doch ic bynt dairt nv ouer gaen moet
 2000 Ende off gi niet al v quaeste en doet

Reinaerts historie, 2001-3000

Aen my gi bruun ende tybeert
 So moet gi sijn van gode onteert
 Jc bins getroost te dese werue
 Doch ic en mach mer eens steruen
 2005 Ende dat woudic dattet wair gesciet
 Want doe mijn vader sijn leuen liet
 Doe wast kort myt hem gedaen
 Doe sprac ysegrim so laet ons gaen
 Ghi vluct ons off wi v langer sparen
 2010 Ende qualic so moet wi varen
 Off wijt langer maken beide
 Aen reyer als hi dit seide
 Scoot hi myt enen groten nyde
 Ende brwn ter ander zyde
 2015 End leiden vast ter galgen waert
 Tybert liep voor ongespaert
 Ende droech tot reyes behoef dat strop
 Hem was al wee in synen crop
 Van den stric dat hem vynck
 2020 Tot des papen huus daert hem qualic ginck
 Dat laet hi sonder cronen
 Want hijt nv reyer meent te lonen
 SJ sprongen ouer mennigen tw
 Tybert. ysegrim. ende brwn
 2025 Mit reynaert den scalcken roden
 Eer sy quamen dair men soude doden
 Dair men plach den doden te nemen tlijff
 Die coninck nobel ende sijn wijff
 Ende alle die inden houe waren
 2030 Volchden na myt groten scaren
 Om teynde dair off te sien

- Reynaert die hem van mysschien
 Seer ontsach en bedocht hem dick
 Hoe hi by enigen stick
 2035 Mocht vander doot verdingen
 Ende die geen die dair so springen
 Ende sijn scand sagen so gern
 Verscalken mocht ende driuen tschern
 Ende den coninc myt verraet
 2040 Te hulpe crege tot sijnre baet
 Hier op was al sijn studeren
 Hy sprac tot hem seluen ic moet sweren
 En helpen my loosheit off ic kan
 Want die noot die gaet my an
 2045 Al is die coninc gram op my
 Ende mennich die hier is by
 Wats dan dat heb ic wel verdient
 Jc ward noch licht hair liefde vrient
 Nochtan en deed ic hem nemmer goet
 2050 Die coninc is sterc sijn raet is vroet
 Nochtant soud ic se wel behalen
 Mocht ic gebruiken mijnre talen
 Jc weet so mennigen losen vont
 Nv quamen sy dair die galge stont
 2055 Doe sprac ysegrim her brwn
 Denct nv om die rode crwn
 Die gi ontfenct bi reyers scout
 Twair tijt dat ghijs hem nv vergout
 Die quaetheit die hi v ye gedede
 2060 Wy hebbens nv wel onss tijt ende stede
 Tybert haest v ende clymt op
 Knoopt aen die lijnde ende maect den strop
 Ghi zijt die lichte van ons drien
 Ghi sult uwen wil noch huden zien
 2065 Van hem dien gi so zeer haet

Brwn wacht dat hi v niet en ontgaet
Hout hem vast ende ziet wel toe
Jc moet pinen dat ic doe
Die leder op rechten hem op te gaen
2070 Brwn sprac dats wel gedaen
Doet dat sel hem wel bewaren
Reynaert sprac my mach wel verswaren
Mijn hert. mijn syn. van anxte groot
Want ic sie voor mijn ogen die doot
2075 Dien ic niet en mach ontgaen
Heer coninc ende alle die hier staen
V. allen bid ic een bede
Eer ic vander werelt scede
Dat ic mijn biecht doch mach spreken
2080 Ende voor v allen mach mijn gebreken
Claerlic vertrecken op dat dair by
Min ziel des onbecommert sy
Ende men mijn diefte ende verraet
Enen anderen dies niet en bestaet
2085 Niet en betije na desen tiden
Jc sal den doot te sachter liden
Ende bid alle dan voor my
Dat god mijnre zielen genadich sy

- Alle die geen die dese tael hoorden
 2090 Dien iamerden van synen woorden
 Ende seiden het wair een cleyn bede
 Ende baden den coninck dat hi dede
 So. dats hem die coninck gaff oorloff
 Reynaert die blide was hier off
 2095 Docht het mocht noch beter vallen
 Doe sprac hi aldus voor hem allen
 Nv helpt my spiritus domini
 Want ic en zie hier nyement by
 Jc en bin dair mysdadich tegen
 2100 Nochtant was ic in allen wegen
 Dat goedertierentste ionge kijnt
 Dat men vant off noch vijnt
 Tot datmen my spaende vander mammen
 Doe ic ginck spelen mitten lammen
 2105 Om te horen dat gebleet
 So lange dat ic dair een verbeet
 Het smaecte wel het docht my goet
 So dat ic tvleisch oec meed ontgan
 Dair leerd ic leckerny eerst an
 2110 So veel dat ic liep totten geiten
 Jnt wout dair icse hoorde bleken
 Dair verbeet haerre twee
 Doe tast ic voort ende deed meer
 Ende ic wart boude ende koenre
 2115 Ende ic verbeet vogel ende hoenre
 Ende ganse dair ic se vant
 So dat my bloedich wart mijn tant
 Doe wart ic so fel ende so wreet
 Dat icket dair al op beet
 2120 Al dat ic vant ende dat my dochte
 Dat my wel bequam dat ic mochte
 Dair na quam ic aen ysegrim

- Te wijnter aen den ouden rijn
 Ende scuulde onder enen boom
 2125 Ende rekende dat hi waer mijn oom
 Als ic hem dus maesscap hoorde tellen
 So worden wi al dair gesellen
 Dat my wel myt recht mach rouwen
 Dair geloofden wi myt trouwen
 2130 Goet geselschap malcander te doen
 Ende gingen tsamen myt herten koen
 Hy stal dat groot ende ic dat cleen
 Dat wi cregen dat was gemeen
 Ende oec niet gemeen also
 2135 Hi en was in huegen vro
 Mer ic en had mijn deel niet halff
 Als ysegrym had een calff
 Off een weder off een ram
 So grymde hi ende maecte hem gram
 2140 Op my op dat hi my van hem dreeff
 Ende hem mijn deel alleen bleeff
 Doch was dit vanden mynsten al
 Mer als wi hadden al sulc geual
 Dat wi een oss off een koe
 2145 Geuangen hadden so quam dair toe
 Sijn wijff ende haers neuen kijnder
 So en mocht my nau warden ghijnder
 Een vanden mynsten rebben
 Nochtan eer ic dat mochte hebben
 2150 Hadden sy tvleysch al off geknagen
 Hier op mostic my doe bedragen
 Nochtan god danck ic en hads geen noot
 Want ic heb noch den scat so groot
 Beide aen siluer ende aen goude
 2155 Dattet een wagen niet en soude
 Mit seuen reysen niet wech vueren

- Die coninck began sijn bloet te rueren
 Als hi den groten scat hoorde noemen
 Ende sprac waen is hi v gecomen
 2160 Reynaert die scat dat segt my zaen
 Edel heer het wart gedaen
 Jc salt v seggen synt gi my hiet
 Noch door noch door leet
 En salt door my sijn verholen
 2165 Heer die scat die was gestolen
 Ende en wair hi oec gestolen nyet
 Dair wair groot moort off gesciet
 Aen v selfs edel lijff
 Doe dit die coninck ende sijn wijff
 2170 Hoorden worden sy veruaert
 Ende wopen riep sy reynaert
 O wi reynaert o wach o wy
 Wee my reynaert wat seg dy
 Jc vermaen v reynaert
 2175 Op die lange henevaert
 Die v ziel varen sal
 Dat gi die wairheit segget al
 Ende openbaer brengt voort
 Al dat v cont is vanden moort
 2180 Die tiegen mijn heer ende my gaet
 Ende gi des vmmer niet en laet
 So dat wijt alle mogen horen
 Nv hoort hoe reynaert sel verdoren
 Den coninck en der coninghynne
 2185 Ende haerre beider gewynnen
 Ende nochtan dair toe verweruen
 Dat hi die geen sel verderuen
 Die nv so staen na synen doot
 Nv ist hem gecomen inden scoot
 2190 Ende wil nv synen sack ontbijnden

Ende sien off hi dair in can vijnden
Dat hem mach comen te baten
Nv wil hi so liegen wttermaten
Ende dat so schoon brengen voort
2195 Dat ellic sel wanen waers diet hoort
IN enen gelaet van droeuen syn
Sprac reynaert vrou edel coninghin
Al en had di my niet so hooch vermaent
Jc bynt die nv steruen waent
2200 Jc en laet niet staen op mijn ziel
Want licht dat my geuiel
Jn die hel dair om te sijn
Dair torment is ende ewich pijn
Jn dien dat my die coninc mylde
2205 Een gestil nv maken wilde
Jc soud hem seggen al myt staden

- Hoe iamerlic dat hi was verraden
 Te moorden van sijns sels lieden
 Nochtan diet alre meest berieden
- 2210 Sijn zom van mynen liefsten magen
 Die ic zeer node soud bedragen
 En dede my die zorge vander hellen
 Dair men seit dat si in quellen
 Die hier weten verraet off moort
- 2215 Ende dat niet en brengen voort
 Den coninck die wart dat hert zeer swaer
 Ende sprac segstu my waer
 O wi sprac reynaert waendi des
 Ghi ziet doch wel hoet myt my es
- 2220 Wat waendi des edel heer
 Al bin ic anders besundicht zeer
 Dat ic mijn ziel wil verdoemen
 Wat soud my te baten comen
 Dat ic anders seide dan het waer
- 2225 Mijn doot die is my also swaer
 My en mach helpen bede noch goet
 Doe beefde reynaert dair hi stoet
 Jn enen geueysden schijn van vresen
 Der coninghinne iammerde van desen
- 2230 Ende bat den coninc op genaden
 Om te scutten meerre scaden
 Dat hi den volc bode sylency
 Ende reynaert gaue audiency
 Sijn tael te spreken al wt
- 2235 Doe dede die coninc ouerluut
 Gebieden dat ellic swege al stille
 Ende liet reynaert synen wille
 Onberispt ten eynde spreken
 Reynaert die vol was loser treken
- 2240 Hem dochte beteren sijn geual

- Nv swijcht hi seit hi ouer al
 Synt dat mijn heer die coninc is lief
 Jc selt v lesen sonder brief
 Die verradenisse openbaer
 2245 Dair ic nyement in en spaer
 Dien ic sculdich te wroegen ben
 Dies laster heeft die scaems hem
 NV hoort hoe reynaert des began
 Dat hi den vader die hem wan
 2250 Jn verradenissen wil bedragen
 Ende een van synen liefsten magen
 Dat was grymbert die dass
 Die hout van herten hem altijd wass
 Dit dede hi al om dat
 2255 Dat men sijnre woorden te bat
 Gelouen soude die hi sprake
 Ende hi dan die selue sake
 Op sijn vyande te bet mocht leggen
 Aldus began teerst van synen zeggen
 2260 Hy sprac wileneer tot enen stonden
 Had mijn heer mijn vader vonden
 Des conincs heymelicste scat
 Jn enen verholentliken pat
 Ende doe hi had aldus groot goet
 2265 Wart hi so fier so hooch gemoet
 Dat hi myt sijnre groter houeerde
 Alle dieren ver onweerde
 Die sijn gesellen te voren waren
 Hi dede tybert den cater varen
 2270 Jn ardennen dat wilde lant
 Dair hi brwn den beer vant
 Hy ontboot sine houde
 Ende dat hi in vlaenderen varen soude
 Ende off hi coninc wilde wesen

- 2275 Brwn wart zeer blide van desen
 Want hi hads lange tijt begeert
 Ende hi maecte hem te vlaenderen weert
 Dair hi mynen vader vant
 Dien wel ontfenck doe te hant
- 2280 Seynde hi om grymbert den wisen
 Ende om ysegrim den gysen
 Ende tybert die cater dat was die wijfte
 Ende quamen bi een dorp heet hijfte
 Tusschen risel ende ghent
- 2285 Hielden sy haer perlement
 Jn enen donckeren langen nacht
 Ouermits des viant cracht
 Ende mijn vaders geweld
 Dien dwanc myt synen gelde
- 2290 Swoeren si dair des conincs doot
 Nv hoort hier een wonder groot
 Sy zwoeren op ysegrims crwn
 Alle viue datse brwn
 Coninck ende heer souden maken
- 2295 Ende setten hem inden stoel taken
 Op sijn hoofd die croon van goude
 Ende wair yement diet keren woude
 Van des conincs vriende ende magen
 Mijn vader soudze al veriagen
- 2300 Mit synen scat ende steken achter
 Ende bliuen souden inden lachter
 DJt weet ic wel ende seg v hoe
 Het geuiel op enen morgge vroe
 Dat mijn neue grymbart die dass
- 2305 Van wijn een deel droncken wass
 So dat hi vrou sloppel kaerde
 Synen wiue seide in rade
 Ende hiet hair dat sijt zoude helen

- Ende sy vergat al sijn beuelen
 2310 Want sijt voort in biechte seide
 Myne wiue op eenre heide
 Dair sy bedeaert gingen tsamen
 Mer si most bider drie coningen namen
 Eerst sweren ende bi haerre trouwe
 2315 Dat zijt door lieue noch door rouwe
 Nemmermeer zoud seggen voort
 Mer mijn wijff en hielt nye hair woort
 Want teerst dat si bi my quam
 Seide sy my wat sy vernam
 2320 Mer si seit my in stillre teyken
 Mede seide si my sulck litteyken
 Dat ic kende also ende waer
 So dat my alle mijn haer
 Opwaert stonden van vare groot
 2325 Mijn hert wart swaerre dan een loot
 Ende veel couder dan een ijss
 Jc sels v maken merkelic wijss
 Die puden die voormaels waren vry
 Ende hoe dat si claechden dat sy
 2330 Te weel waren onbedwangen
 Ende riepen op gode myt luden tongen
 Dat hi hem gaue enen heer
 Diese bedwonge na sijnre geer
 Want ten dooch geen meent sonder dwanck
 2335 Dit was alder puden sanck
 Ende god die dede hair begeer
 Ende sette hem enen heer
 End seynde hem enen oudevader
 Die verslant ende verbeetse algader
 2340 Jn allen steden dair hi se vant
 Wast te water off opt lant
 Altijt deed hi hem ongenade

Doe claechden sy doe wast te spade
Het was te spade te seggen o wy
2345 Sy die te voren waren vry
Ende niet en achten op yements dreigen
Sijn ewelic scalc ende eygen
Ende moeten bliuen onselinck
Onder horen ouden vader den coninck
2350 Dair om gi arm ende gi rike
Jc ducht aldes gelike
Mit ons oec mocht geuallen
Dus droech ic zorch voor v allen
HEer dus sorchdic voor v
2355 Des gi my luttel dancket nv
Jc ken brwn scalck ende quaet
Ende vol van groter ouerdaet
Dair om onsach ic hem zeer
Ende peynsde word hi ons heer
2360 Dat wi alle waren verloren
Jc kende den coninc wel geboren
Mogende ende goedertieren

- Ende genadich allen dieren
 Dus docht ic by veel dingen
 2365 Dattet wair quade wisselingen
 Dair ons altoos off soude comen
 Veel pinen ende veel onvromen
 Mennige zorch mijn herte doochde
 Nauwe pijnde ic ende poochde
 2370 Hoe ic gedede enige zaken
 Dair bi ic scoorden ende braken
 Mijns vaders bosen raet
 Die enen dorper ende enen vraet
 Coninc ende heer maken waende
 2375 Altoos bad ic gode ende maende
 Dat hi den coninc mynen heer
 Behielde sijn weerlike eer
 Mer wel beuroede ic alijt dat
 Behelde mijn vader sijn scat
 2380 Hy soude myt synen valschen gespelen
 Den raet vijnden ende telen
 Dat die coninc worde verstoten
 Die in diepen penzen ende in groten
 Was ic dicke hoe ic dat
 2385 Weten soude wair die scat
 Lach. die mijn vader had geuonden
 Jc wachte nauwe tallen stonden
 Jn bosch in hage. in veld in wouden
 Wanneer mijn vader die listige ouden
 2390 Henen tooch off liep
 Wast heet. cout. nat. ofte diep
 Wast bi nachte off bi dage
 Vmmer was ic in sijn lage
 TEnen tiden lach ic in die eerde
 2395 Ende wachte als die zeer begeerde
 Hoe ic best weten conde

Wair ic den scat geuonde
 Dair ic ghern off had vernomen
 Doe zach ic mynen vader comen
 2400 Wt enen hool oec ser gelopen
 So dat ic dair scats in hopen
 Was by doen zien dat ic zach
 Hem driuen als ic v zeggen mach
 Want ic aen hem dit vernam
 2405 Dat hi wtten hole quam
 Al om ziende mercte hy
 Off hem yement wair by
 Ende als hi nergent nyement en zach
 So beide hi went opten dach
 2410 Ende stopte sijn hol weder myt zande
 Ende maecte weder gelijc de lande
 Dat ic dat zach en wist hi niet
 Oec zach ic eer hi van dane sciet
 Dat hi sijn stert dair ouer liet gaen
 2415 Dair sijn voeten hadden gestaen
 Ende decte sijn voetstappen mitten monde
 Dit leerd ic dair tot dier stonde
 Aen mynen valschen ouden vader
 Die dese liste cond alle gader
 2420 Dair ic te voren off en wist niet
 Mittien hi van dane schiet
 Ende liep ten dorp waer om sijn genereren
 Om dies ic niet en woud ontberen
 Spranc ic op die vaert ende liep ten holle
 2425 Oec so en was ic doe niet dolle
 Jc en genaecte doe te hant
 Dair ic scraefde op dat sant
 Myt mynen voeten ende croop dair in
 Dair ic vant een groot gewyn
 2430 Fijn siluer ende root gout

Hier en is nyement so bout
 Dies ye so veel te gader zach
 Doe en spaerde ic nacht noch dach
 Jc en ghinc slepen ende dragen
 2435 Sonder kerre ende sonder wagen
 My halp mijn wijff vrou ermelijn
 Dus doochden wy grote pijn
 Eer dat wi den groten scat
 Brochten op een ander stat
 2440 Dair hi bet lach tot onsen gelage
 Wy droegen onder enen hage
 Jn een hol in die eerde wel diep
 Bynnen deser tijt mijn vader liep
 Tottien den coninc wouden verraden
 2445 Nv mogedi horen wat sy daden
 Brwn ende ysegrim seynden wt
 Hair brieue ende groot saluut
 Aen allen die soudi wouden wynnen
 Brwn die beer soudse scryuen ynne
 2450 Ende dat si scier tot hem quamen
 Ende hair soudi te voren namen
 Hy soud hem geuen myt mylder hant
 Doe liep mijn vader al door dat lant
 Ende droech haerre tweer brieue
 2455 Hoe luttel wist hi dat die dieue
 Hem synen scat hadden genomen
 Ja al had hem mogen vromen
 Al had hem al die werlt witten gronde
 Hy en had dair niet een penninck vonden
 2460 DOe mijn vader al om end om
 Tusschen der eluen en der som
 Hadden gelopen al door tlant
 Ende mennigen sergant
 Had gewonnen myt sinen goude

- 2465 Die brvnen te hulpe comen soude
 Als die zomer quaem in tlant
 Doe keerde hi weder dair hi vant
 Brunen mitten gesellen sijn
 Ende hi seide hem hoe groot pijn
- 2470 Ende die menichfoudige zorge
 Die hi voor die hoge borge
 Jn tlant van zassen had geleden
 Dair die iagers na hem reden
 Mit haren honden alle dage
- 2475 So dat hi nau ondroeck die crage
 Dit telde hi den vier felle verrader
 Dair na toenden hem al gader
 Brvnen enen brieff dair in sy vernamen
 Wel twael hondert al by namen
- 2480 Van ysegrims magen al in stonden
 Mit scerpen tanden myt widen monden
 Sonder die katers ende die beren
 Die al in brvnen hulpe weren
 Ende die vossen mytten dassen
- 2485 Beide van dooryngen ende van zassen
 Dese hadden al myt hem gesworen
 Jn dien dat men hem gaeff te voren
 Van drien weken hoor soudi
 Si souden comen geweldelic by
- 2490 Tot brunen mitten eersten bode
 Dit benam ic al des danck ic gode
 Mijn vader ghinc na deser tale
 Totten hole na desen male
 Dair sijn scat hi woud bescouwen
- 2495 Mer doe ghinct tot groten rouwe
 Want wat hi socht hi en vant niet
 Ende sijn hol hi alte broken ziet
 Ende sijn scat al wech gedragen

- Doe dede hi dat ic lange mach clage
 2500 Want hi van toorn hem seluen hynck
 Dus bleef achter brvnen dinck
 By mijnre behendicheit al
 Nv merct hier mijn ongeual
 Jsegrym ende brwn die quade vraet
 2505 Hebben nv al den nausten raet
 Biden coninc ter hoochster banck
 Erm man reynaert is sonder danck
 Ende ic heb mijn vader begeuen
 Om den coninc te behouden sijn leuen
 2510 Wair sijn sy hier die dat doen souden
 Hem seluen te verderuen om hem te houden
 DJe coninck ende die coninghinne
 Die beide hoopte van gewynne
 Seyden reynaert buten rade
 2515 En baden hem dat hi wel dade
 Ende hem wijsde sinen scat
 Als reynaert verhoorde dat
 Sprac hi. soud ic wisen mijn goet
 Den coninck die my hangen doet
 2520 Om dat verraders ende mordenaren
 Mit langen tongen my willen beswaren
 So wair ic vmmer wt mijn syn
 Neen reynaert sprac die conincyn
 Mijn heer sal v laten dat leuen
 2525 Ende v vriendelic vergeuen
 Al gader synen euelen moet
 Ende gi selt voort aen wesen vroet
 Ende mijn heer wesen altoos getrouwe
 Reynaert andwoorde lieue vrouwe
 2530 Jn dien dat my die conincghinne nv
 Dit vast gelouen wil voor v
 Ende gi my geeft sijn hulde

- Ende alle brueken ende alle sculde
 Ende alle aenticht wil vergeuen
 2535 So wart nye coninck in sinen leuen
 So rijck als ic maken sal
 Want die scat is sonder getal
 Die ic hem wisen sel al dair hi leit
 Dair toe so bin ic al bereit
 2540 Die coninc sprac wil di reyner gelouen
 Hem is dat stelen en dat rouen
 Ende dat liegen geboren int been
 Die conincyn sprac heer neen
 Ghi muecht hem nv gelouen wel
 2545 Al was hi tevoren loos en fel
 Hy en is niet dat hi was
 Ghi hebt gehoort dat hi den dass
 Ende sinen vader heeft bedragen
 Als hi in synen woorden doet gewagen
 2550 Noch hebben ander dieren
 Woud hi wesen quadertieren
 Ofte fel off ongetrou
 Die coninck sprac wildijt dan vrou
 Ende wildijt voor v beste raden
 2555 Al waendic dat my soude scaden
 Jc wil dese broken ende getwi
 Van reynaert nemen al op my
 Ende gelouens sijnre woorden schoon
 Mer ic sweer hem dat by mijnre croon
 2560 Waert dat hi vmmermeer mysdede
 Alle die hem ten tyenden lede
 Aen gaen die soudent becopen
 Reynaert sach den coninc belopen
 Des wart hi blide in synen moet
 2565 Heer sprac hi ic wair onvroet
 Seide ic waer ten waer also

Die coninc nam vander eerd een stro
 Ende vergaft reynaert alle gader
 Die ongunst meed van sinen vader
 2570 End van hem seluen oec also
 Al was reynaert nv blide ende vro
 Dat en docht my geen wonder wesen
 Want hi was van der doot genesen
 REynaert sprac wel heer
 2575 God moet v lonen deser eer
 En mijnre vrouwen die gi my doet
 Jc sel dair om dencken bin ic vroet
 Ende v des dancken hogelijck
 Dat gi bouen allen heren selt warden rijck
 2580 Want hi en leeft niet onder die zonne
 Dien ic also wel gonne
 Mijn scat als ic doe v beiden
 Doe nam bi een stroo op vander heiden
 Ende boot dat den coninc zaen
 2585 Mijn heer sprac hi wilt ontfaen
 Min scat hier mede want icken v vry
 Ende claerlic dair off verty
 Die wilen ermelinc besat
 Die coninck namt stro en dancte hem dat
 2590 Mit bliden aenschijn ende vro
 Doe loech reynaert in hem seluen so
 So zeer dat ment wel na vernam
 Dat die coninck hem so gehoorzam
 Al gader was tot sinen wil
 2595 Heer sprac hi nv swiget stil
 Ende merct wel wair mijn reden gaet
 Jnt oost van vlaenderen staet
 Een boosch dat heet hulsteloo
 Sijn rechte naem is aso
 2600 Pvnt v wel tonthouden dit

- Een water heet krieken pit
 Het staet dair bi niet ver van dan
 Dair en coomt wijff noch man
 Dicke in enen haluen iaer
 2605 So grote wildernis is daer
 Sonder die wl ende scwfwit
 Heer dat leit die scat gehuut
 Die stede die heet krieken pit
 Tis v nvt verstaen wel dit
 2610 Ghi selt dair gaen myt ende mijn vrou
 Jc en weet oec nyement also trou
 Die moocht kyesen tenen bode
 Want ic v scade sage node
 En gaet dair selue ende als ghi
 2615 Krieken pit coomt bi
 Suldi dair vijnden twee ionge berken
 Heer coninc dit suldi mercken
 Die alre naest den pit staet
 Heer tot dier berken gaet
 2620 Dair leit die scat onder begreuen
 Dair seldi deluen ende screuen
 Een luttel moss aen deen zide
 Dair suldi vijnden mennich gesmyde
 Van goude rikelic ende schoon
 2625 Ghi sult dair vijnden oec die croon
 Die ermeric droech in sinen dagen
 Die soude brwn hebben gedragen
 Had synen wil mogen gescien
 Ghi selt dair mennige scierheit zien
 2630 Edel steen ende gulden werck
 Die weert sijn mennich dusent merck
 Heer coninc als gi hebt dit goet
 Hoe dick sel di in uwen moet
 Dencken reynaert getruwe voss

- 2635 Die hier groeues in dit moss
Desen scat myt dijnre list
God geeff di eer so wair du bist
GHi moet mede aen onse vaert
Ssprac die coninc heer reynaert
- 2640 End helpen ons den scat ondeluen
Jc en waende by my seluen
Nvmmer meer connen geraten
Jc heb gehoort noemen aken
Parijs. kolen ende duwa
- 2645 Mer also ic my versta
So spot gi mit my ende v droomt
Want kriecken pit dat gi ons noomt
Dat is een gevensde naem
Dit was reynaert onbequaem
- 2650 Hy vensde hem ende sprac ia ia
Gy zit dair heer coninc also na
Als van romen tot valeye
Waen di dat ic v die leye
Wisen wil ter flvuie iordae
- 2655 Jc sel v brengen wtten waen
Mit goeder orcond openbaer
Lude riep hi kuwaert nv coomt haer
Coomt voor den coninc haess kuwaert
Die dieren zagen al derwaert
- 2660 Hem wonderde wat die coninc woude
Reynaert sprac kuwaert hebdi coude
Hoe beef di so hebt genen vaer
En segt mynen heer den coninc waer
Des maen ic v bider trouwen
- 2665 Die gi mynen heer ende mijnre vrouwen
Sculdich zijt van des ic vrage
Al soud my gaen aen mijn crage
Dat auentuerde ic eer ict loge

- Ghi hebt my gemaent also hoge
 2670 Bider truwen die ic hem
 Mynen heer ende mijn vrou sculdich ben
 Sprac kuwaert ist dat ict weet
 So segt hem weet gi yet wair steet
 Krieken pit ist v yet cont
 2675 Jc wist wel ouer .xij. iaer waert stont
 Sprac kuwart hoe vraech di so
 Het staet int bosch van hulster lo
 Op die warand in die woestijn
 Jc heb dair geleden mennige pijn
 2680 So mennigen honger ende dorst
 Hagel snee ende grote vorst
 Dat ict node soude vergeten
 Dair en was te biten noch te eten
 Hoe mocht ic dan vergeten dies
 Symonet die rike vriess
 Plach dair tslaen sijn valsche gelt
 Dair hi hem altijt op onthelt
 Ende alle die gesellen sijn
 Mer dat was eer ic myt rijen
 2690 Mijn geselschap maecte vast
 Die my gequijt heeft wt mennigen last
 O wi sprac hi lieue rijen
 Lieue hont lieue geselle mijn
 Gaue god dat gi waert hier
 2695 Ghi zout hier voor desen dieren fier
 Onser beider leuen ende spel
 Jn sconen rymen vertrecken wel
 Dat ic nye in geenre steden
 Tegen mijn heer geen zaeck en dede
 2700 Anders dan ic doen mocht myt recht
 Gaet weder onder geen knecht
 Sprac reynaert kuwaert dat seg ic v

- Mijn heer die coninc en begeert nv
 Niet te weten van v meer
- 2705 Doe dede kuwart enen keer
 Tot dair hi was eer hi quam daer
 Reynaert sprac heer coninc ist waer
 Dat ic v seide reynaert iaet
 Vergeeft dat my ic seide quaet
- 2710 Dat ic v mistrouwe hiet
 Reynaert vrient nv besiet
 Den raet dair gi mede gaet
 Ten put dair die berck staet
 Dair die scat leit onder
- 2715 Reynaert sprac heer gi zegt wonder
 Waendi ic en seg v waerlic vro
 Of dat myt my stont also
 Dat ic myt v wanderen mochte
 Also als ons beide dochte
- 2720 Ende gijs bleeft al sonder sonde
 Neemt wat ic v orconde
 Ende seggen moet al ist mijn scame
 Doe ysegrym een duuels name
 Jn die oorde ghinc hier te voren
- 2725 Ende hi monick wart bescoren
 Doe en conde hem die prouen niet genoeghen
 Dair hem sess monicken op bedroegen
 Hy claechde altoos ende kermde
 So zeer dats my ontfermde
- 2730 Want hi wart cranck ende traech
 Doe hulp ic hem als maech
 En gaff hem raet dat hi ontran
 Hier om bin ic in des paeus ban
 Morgen als die son op gaet
- 2735 Wil ic te romen om oflaet
 Van romen wil ic ouerzee

- Ende van daen keren nvmmermeer
 Eer ic so veel heb gedaen
 Dat ic myt eren by v mach gaen
 2740 Want het wair v grote blaem
 Dat men soude seggen wair ic quaem
 Dat gi maket v wandelinge
 Mit enen verwaten bandelinge
 Die coninc sprac na dat gi zijt
 2745 Te ban. men souts my doen verwijt
 Reynaert liet ic v myt my wanderen
 Jc sel kuwaert off een anderen
 Ten put laten gaen myt my
 Reynaert ic rade v dat gi
 2750 V seluen wtten ban doet
 Heer dair om ist dat ic moet
 Te romen wesen so ic eerst mach
 Jc en let nacht noch dach
 Voor dat ic bin geabsolueert
 2755 Reynaert gi zijt wel bekeert
 Dat dunct my tot goeden dingen
 God die latet v volbringen
 REcht als dese tael was gedaen
 Ghinc nobel die coninc staen
 2760 Op een hoge rootze van steen
 Ende hiet die dieren al gemeen
 Swigen ende sitten neder in tgras
 Ellic na dat hi geboren was
 Reynaert stont bider conincynnen
 2765 Die hi te recht wel mochte mynnen
 Doe sprac die coninc sonder gelijk
 Hoort alle gader arm ende rijck
 Beide cleyne ende groot
 Mijne baroen mijn huusgenoot
 2770 Reynaert staet hier als die boude

Diemen huden hangen soude
 Nv heeft hier gedaen te houe
 So veel dat ic hem geloue
 Mijn hulde ende mijn mynne
 2775 Ende mijn wijff die coninchinne
 Heeft so veel gebeden voor hem
 Dat ic sijn vrient geworden ben
 Ende hi gesoent is tegen my
 Ende ic heb hem gegeuen vry
 2780 Beide lijff ende lede
 En dair toe geef ic hem een vollen vrede
 Ende gebiede v allen by v liue
 Dat gi reynaert ende synen wyue
 Ende synen kijnderen eer doet
 2785 So wair si comen in v gemoet.
 Jst bi nachte ist by dage
 Jc en wil oec geen meer clage
 Van reynaerts wege horen
 Al misdede hi te voren
 2790 Hy wil hem beteren ic seg v hoe
 Reynaert die wil morgen vroe
 Palster ende scerp ontfaen
 Ende totten paeus te romen gaen
 Van danen wil hi ouer zee
 2795 Ende hier niet comen wee
 Eer hi heeft vol offelaet
 Van sondeliker swaerre daet
 Dese tael hoorde dat tyeselijn
 Ende liep daer was ysegrim
 2800 Brwn ende tybaert waren
 Vuyl katyue sprac hi hoe ist geuaren
 Onsalich volc wat doe di hier
 Reynaert is meister bottelgier
 Jnt hoff ende mogende wttermaten

- 2805 Die coninc heefften quijt gelaten
Alle sijn brueken ende misdaden
Ende gi zijt alle drie verraden
Jsegrim sprac hoe mach dat sijn
Jc waen gi ons lieget tyselijn
- 2810 Jc en doe seker sprac die rauen
Doe gingen die derwaert scrauen
Die wolf ende brwn ten coninc waert
Tybaert sprac ende was veruaert
Ende in zorgen so wttermaten
- 2815 Dat hi ghern wilde laten
Sijn oge varen om niet
Dat hi tot des papen huus liet
Op dat hi reynaerts vrient waer
Hi en weet wat doen van vaer
- 2820 Hi claechde gode sijn ellende
Dat hi reynaert ye gekende.
Isegrim quam myt geweld
Voor den coninc op dat velt
Ende dranck voor die coninghinne

- 2825 Ende sprac myt enen fellen synne
Op reynaert also verre
Dat die coninc wart erre
So dat si ysegrim deden vaen
Ende brvnen vangen also zaen
- 2830 Worden sy geuangen ende gebonden
Ghi en zaecht nye so verwoede honden
Aen doen meer pinen dan men hem dede
Men bantse vast alle bede
Ja so seer dat si van alder nacht
- 2835 Aen hand aen voeten en hadden macht
Sy en mochten niet een lit verroeren
Nv hoort hoe si al voeren
Reynaert diese al had leet
Hy bewarff dat men sneet
- 2840 Van brvnen rug een vel aff
Dat men hem teenre scerpe gaff
Voets lanck ende voets breed
Nv wair reynaert al bereet
Had hi vier vaste scoen
- 2845 Hoort wat hi dair toe sel doen
Om sijn scoen te gewynnen
Hi sprac totter coninghinnen
Vrou ic bin hier v pelgerym
Hier is mijn oom heer ysegrim
- 2850 Die heeft vier vaste scoen
Woud hi my twee dair off doen
Jc naem v ziel in mijn plecht
Want het is ellic goet pelgryms recht
Dat hi gedenc in sijn gebede
- 2855 Alles goets dat men hem dede
Gi moget v ziel aen my nv scoeyen
Ende doet my ysegrim mijnre moeyen
Geuen oec twee van haren scoen

- Ghi moecht wel myt eren doen
 2860 Want sy blijft thuus in haer gemaec
 Mit dien die coninghynne sprac
 Reynaert gi en muecht der niet ontbereren
 Gy en hebt scoen gemaect van eren
 Dair gi v voet gans in hout
 2865 Ouer die berge menichfout
 Te treden ouer struuck ouer steen
 Gy en moget hebben schoen en geen
 Die v waren bet te maet
 Want si sijn vast ende dick hoet gaet
 2870 Die ysegrim ende sijn wijff
 Al sout hem gaen aen haer lijff
 Elker lijck moet v geuen twee scoen
 V hoge bedeuert mede te doen
 NV heeft die valsche pelgerym
 2875 Beworuen dat ysegrym
 Al totten zenen heeft verloren
 Van beide sijn voeten voren
 Dat vel te samen mytten claeuwen
 Ghi en zaget nye vogel so braeuwen
 2880 Die stilre hielt sijn lede
 Dan ysegrim die sijn en dede
 Doemen dus onscoeyde
 Dat bloet hem ouer die oren vloeyde
 Doe ysegrim onscoeyt was
 2885 Most hi gaen leggen in dat gras
 Vrou erswijnde die wolfynne
 Mit enen zeer droeuen synne
 Sy liet hair off doen dat vel
 Ende die claeuwen also wel
 2890 Achter van haren voeten
 Nv begonde zeer te zoeten
 Reynaert synen droeuen moet

- Hoort wat clage hi nv noch doet
 Moeye seit hi lieue moeye
 2895 In hoe mennige vernoeye
 Heb di om mynen wille gewesen
 Dats my leet sonderlinck van desen
 So ist my lief ic seg v twy
 Ghi zijt des gelouet my
 2900 Een die liefste van mynen magen
 Dair om wil ic v schoen dragen
 Ende gi sult deylen aen perdoen
 Dat ic moey myt uwen schoen
 Sel beiagen ouer zee
 2905 Vrou eerswijn was also wee
 Dat sy nau en conde spreken
 Ay reynaert god moet ons wreken
 Dat gi dus wel ziet uwen wil
 Jsegrim die sweech al stil
 2910 Ende sijn gesel brwn voorwaer
 Hem beide was te moede swaer
 Want si waren gebonden gewont
 End had oec dair ter seluer stont
 Al dair geweest tybert die cater
 2915 Hy had hem oec gewarmt een water
 So dat hi niet en had ontgaen
 Hi en had scand en scaey ontfaen
 WAt holpt dat ict maecte lanck
 Des anderen dages na sonnen op ganck
 2920 Dede reynaert sijn scoene smeren
 Die ysegrims te voren weren
 Ende synen wiue vrou eerswijnden
 Reynaert die deedse binden
 Om sijn voeten ende ghinck
 2925 Dair hi vant den coninck
 Ende sijn wijff die coninghinne

- Ende sprac myt bliden synne
 Heer god geeff v goeden dach
 Ende mijnre vrouwen die ic mach
 2930 Geuen prijs myt groten recht
 Nv doet geuen reynaert uwen knecht
 Een palster ende scerp ende laet my gaen
 Doe dede die coninc vragen saen
 Om den paep bellijn den ram
 2935 Ende als hi voor den coninc quam
 Sprac die coninc bellijn hier es
 Reynaert doet hem een geles
 Ende geeft hem scerp ende staff
 Bellijn den coninc andwoort gaff
 2940 Lieue heer en derfs doen niet
 Want hi seit selue of ghijs gebiet
 Dat hi is in des paeus ban
 Die coninc sprac bellijn wats dan
 Meister gelis doet ons verstaen
 2945 Al had een man alleen gedaen
 So veel sonden als al die leuen
 Ende woud hi ontfaen ende begeuen
 Ende woude dan te biechte gaen
 Ende penitencie dair voor ontfaen
 2950 Ende voldoen bi des priesters rade
 God die soude hem doen genade
 Nv wil reynaert ouer die zee varen
 Dair mede mach hi hem wel verclaren
 Bellijn sprac den coninc slecht
 2955 Jc en doe reynaert crom noch recht
 Ghi en hout my quijt ende scadeloos
 Van scadeliker dinck altoes
 Voor losevont den prouisoor
 Ende voor den biscop prendeloor
 2960 Ende rapiamus sinen deken

Jc en bid v in acht weken
Sprac die coninc aldus veel
Oec had ic lieuer dat v keel
Henge. tis my leet dat ic v bat
2965 Als bellijn verhoorde dat
Dat die coninc toornich wart
Wart hi alte zeer veruaert
Dat hi was in groten vaer
Ende ghinc staen voor sijn outaer
2970 Jn sijn boec singen ende lesen
Sulc als hem goet docht wesen
Ouer reynert dies luttel rochte
Het dude also veel alst mochte.
DOe bellijn die cappellaen
2975 Oetmoedelic had gedaen
Die getide vanden dage
Doe henck hi aen reynaerts crage
Een scerp van brvnen vel
Nv hoort den losen gesel

- 2980 Heeft hem gedaen een cleyn palster dair by
 Tot synen genuegen doe was hi bly
 End al bereet tot sijnre vaert
 Doe sach hi ten coninc waert
 Ende liet hem ontfallen gevensde tranen
- 2985 Die liepen ouer sijn rode granen
 Als oft hem iamerde in sijn herte
 Van rouwen had hi al den smerte
 Dat was dair om en anders niet
 Dat hi hem allen die hi dair liet
- 2990 Niet en mocht beraden alsulke pijn
 Als hi dede brwn ende ysegrijm
 Om dat hem dit niet en mocht geuallen
 Nochtans stont hi ende bat hem allen
 Dat sy voor hem bidden souden
- 2995 Also getrouwe als sy wouden
 Dat hi voor hem allen bade
 Dat oorloff nemen doecht hem te spade
 Want hi ghern van danen waer
 Hy was altoos in sulken vaer
- 3000 Also hi hem seluen sculdich wist

Reinaerts historie, 3001-4000

- Dus bereide hi hem myt groter list
 Die coninc sprac my is wel leet
 Reynaert by god diet weet
 Dat gi dus zeer haestich zijt
- 3005 Neen heer het is groot tijt
 Men en sel geen weldaet sparen
 Geeft my oorloff ic wil varen
 Die coninc sprac hebt goods oorloff
 Doe geboot hi ouer al dat hoff
- 3010 Dat sy myt reynaert wt soude gaen
 Sonder die dair waren geuaen
 Jsegrim ende brwn die beer
 Sy waren gewont also zeer

- Dat sy wenschten om den doot
 3015 Ten heeft nyement rou so groot
 Off en mach so droeuich sijn
 Had hi reynaert den pelgrijm
 Ghesien hoe vromelic dat hi ghinck
 Ende hoe gevensdelic dat hem hinck
 3020 Scerp ende palster om den hals
 Ende sijn scoen als end als
 Die hi droech aen sijn voeten
 Hy had lachen moeten
 Nochtan liet hem des genoech
 3025 Jn sijn hert hi sere loech
 Dat si alle myt hem gyngen
 Mit so groter zamenyngen
 Die hem te voren waren zeer wreet
 Ende hi den coninc die had so leet
 3030 So wel had gebrocht te dwaze
 Het was een pelgryn van deusaze.
 HEer coninc sprac hi nv keert weder
 Door hooch noch door neder
 En wil ic dat gi vorder gaet
 3035 Jc ducht dattet v sel wesen quaet
 Ghi hebt geuangen twee mordenaren
 Geualtet dat sy v ontvaren
 Ghi sout v voort moeten wachten zeer
 Dan gi te voren deed ende meer
 3040 Blijft gesont ende laet my gaen
 Ende mitter tael ghinc hi staen
 Op sijn achterste twee voeten
 Ende maende hem allen groot ende cleyn myt moeten
 Dat sy alle voor hem baden
 3045 Off sy aen sijn weldaden
 Rechte deylinge hebben wouden
 Sy seiden alle dat sy souden

- Sijns gedencken in haren gebede
 Nv hoort wat reynaert dede
 3050 Dair hi vanden coninc schiet
 Hoe droeffelic dat hi hem geliet
 So dattet haerre zom ontfermde
 Op kuwert den haze hi karmde
 Owi kuwert sellen wi nv sceiden
 3055 Oft god wil gi selt my geleiden
 Ende bellijn mijn vrient den ram
 Ghi twee en maket my niet gram
 Ghi twee gi moet my wel voort brengen
 Ghi zijt van sueter wandelingen
 3060 Onberoepen ende goedertieren
 Ende onbeclaecht van allen dieren
 Geestelic ende van goede zede
 Ghi leeft beyde als ic dede
 Doe ic clusenauer was
 3065 Heb di louer ende gras
 Ghi en geeft niet meer om uwen eysch
 Noch om broot noch om vleesch
 Noch om sonderlinge spise
 Mit dusdanigen geprise
 3070 Heeft reynaert dese twee verdoort
 Dat si myt hem gingen voort
 Tot dat sy quamen voor sijn huus
 Aen dat casteel van maperthuis
 ALs reynaert voor die poort quam
 3075 Sprac hi neue bellijn den ram
 Ghi moet alhier buten staen
 Jc moet in mijn gaen
 Kuwaert sel in gaen myt my
 Bids hem bellijn ende oec dat hy
 3080 Wil troosten mijn wijff ermelijn
 Mit haren kijnderen ende die mijn

- Als ic aen haer geen oorlof bat
 Bellijn sprac ic bid hem dat
 Dat hise vmmer troost doch wael
 3085 Ende reynaert myt schoenre tael
 Mit smeken ende myt flatteren
 So dat hi tot synen oneren
 Jn sijn hol leyde kuweerd
 Dair vonden sy leggen op die eerd
 3090 Vrou ermelijn by haren iongen
 Die zorge hadse zeer gedwongen
 Ende dien anxt van reynaerts doot
 Mer nv so was hair bliscap groot
 Doe sy hem sach also in comen
 3095 Mer als sy heeft die serpe vernomen
 En die palster ende die scoen
 Dochter haer een vreemt doen
 Ende sprac lieue reynaert segget my
 Hoe is v vergaen die vaert
 3100 Jc was sprac hi in thoff geuaen
 Mer die coninc liet my gaen
 Jc moet warden pelgrym
 Ende brwn ende ysegrym
 Sijn borge geworden voor my
 3105 Die koninc heeft danck heb hy
 Kuwert gegeuen in rechter soen
 Onse wil dair mede te doen
 Die coninc gelidet seluer dass
 Dat kuwart die eerste wass
 3110 Die ons verriet tegen hem
 Ende bider trouwen die ic v ben
 Sculdich bin vrou ermelijn
 Kuwaert genaecte nv grote pijn
 Jc bin op hem recht gram
 3115 Als kuwaert die tael vernam

- Was hi verueert ende wilde vlien
 Mer ten mocht hem niet geschien
 Want reynaert heeft hem ondergaen
 Die poort ende greep hem zaen
 3120 Bider kelen mordelike
 Doe riep hi herde vreeselike
 Help bellijn wair si di
 Dese pelgrim moort my
 Mer dat roepen was cort gedaen
 3125 Want reynaert die hadden saen
 Sijn keel ontwe gebeten
 Doe sprac hi nv ga wi eten
 Desen goeden vetten haze
 Die ionge welpen liepen te aze
 3130 Ende gingen eten al gemene
 Haer feest en was niet clene
 Want kuwart had een vet lijff
 Ermelijn reynaerts wijff
 Al dat vleisch ende bloet
 3135 Den coninc bad sy dicke goet
 Dat hise so wel had verhuecht
 Reynaert sprac eet dat gi muecht
 Hy sels genoeg voor ons betalen
 Hy en geert niet bet dan wijt halen
 3140 HJ sprac reynaert gi spot ic waen
 Doet my die wairheit verstaen
 Hoe gi van daen gecomen zijt
 Vrou ic heb gehuoft den coninc myt vlijt
 Ende sijn wijff die coninghinne
 3145 So dattie vrientscap is zeer dynne
 Tusschen ons dat weet ic wel
 End noch crancker wesen sel
 Als hi van als wet dat waer
 Hy sel my haestelic volgen naer

- 3150 Ende sel my hangen kan hi my krigen
Dair om wil ic van hier gaen vigen
In een schoon ander foreest
Dair mogen wi wesen ongeureest
Seuen iaer ende meer nochtan
- 3155 Eer men ons dair vijnden can
Dair is planteit van goeder spisen
Dair sijn snyppen ende patrysen
Ende veel ander vogelwilt
Vrou op dat gi myt wilt
- 3160 Jc wil myt v bestaen die vaert
Dair sijn fonteyn van zueter aert
Ende lopende beken schoen en claer
Deus wat zueter lucht is daer
Wy hebben dair gemaec en vrede
- 3165 Ende leuen in groter weellichede
Want die coninc liet my op dat
Gaen. dat ic hem enen scat
Wijsde al gynder op kryeken pit
Mer hi en vijnter dat noch dit
- 3170 Al zocht dair oec vmmermeer
Dit selhem toornen alte zeer
Als hi hem dus vijnt bedrogen
Wat waendi hoe mennige scoon logen
Brocht ic voort eer ic ontginck
- 3175 Het was nau dat hi my niet en hynck
Jc en leet nye meerre noot
Noch en creech ic anxt so groot
Als ic dair voor mijn ogen zach
Het verga my hoe dat mach
- 3180 Jc en laet my niet meer dair toe raden
Te comen in des conincs genaden
Jc heb mijn dwm wt synen mont
Danck hebben mijn subtilen vont.

- IC en rade ons niet sprac ermelijn
 3185 Te varen in een ander woestijn
 Dair wi ellendich ende vreemde weren
 Wy hebben hier al ons begeren
 Ende gi zijt meyster uwer gebueren
 Wair om woud dijt dan auentueren
 3190 Ende nement quaet ende latent goed
 Wy mogen hier leuen in sekerre hoed
 Onse borch is goet ende vast
 Al woud ons die coninc doen ouerlast
 Ende hi ons myt machte bezaet
 3195 Hier sijn so veel zidel gaet
 Dat wi wel te tide ontrumen
 Wy en mogen myt bliuen niet versvmen
 Wy weten die wege ouer al
 Eer hi ons dan vangen sal
 3200 Mit crachten. dair sel veel toe horen
 Mer dat gi hem hebt gesworen
 Dat gi selt varen ouer zee
 Ende dair te bliuen vmmer mee
 Dats dair ic my aen stoot meest
 3205 Neen vrou zijt dair om niet beureest
 So meer gesworen so meer gelogen
 Js my dic gecomen voor dogen
 Jc rade dair ic my mede beriet
 Dat bedwongen ede en duden niet
 3210 Al voldeed ic dese vaert
 Ten bate niet eenre catten staert
 Jc wil hier bliuen nv gijjt my raet
 Jc mochtet wel vijnden also quaet
 Dair ic quame als ict heb hier
 3215 Wil my in verdriet die coninc fier
 Brengen. des wilic altemaal wachten
 Al is hi my te sterck van crachten

Nochtan waen ic hem wel te vercloeken
 Hi en selt hier so quaet niet zoeken
 3220 Hy en selt dair noch quader vijnden
 Wil ic mynen sack ontbijnden
 NV balch hem zeer bellijn die ram
 Dat kuwaert sijn gesel niet en quam
 Ende in dat hol so lange merrde
 3225 Hy riep lude als die hem errde
 En seide kuwaert laet den duuel wouden
 Hoe lange sel v reynaert houden
 Haest v hier wt ende laet ons gaen
 Als reynaert dit heeft verstaen
 3230 So gynck wt tot bellijn
 Ende sprac hem al stillekijn
 Ay lieue bellijn wair om bellich di
 V. al sprac kuwaert tegen my
 Ende tegens sijnre lieuer moeyen
 3235 Dat en sel v billix niet vermoeyen
 Kuwaert dede my verstaen
 Ghi mocht wel zachte voren gaen
 Op dat gi hier niet langer en wilt sijn
 Hy moet hier bliuen een luttelkijn
 3240 By sijnre moeyen vrou ermelijn
 Ende by haren welpekijn
 Die zeer screyen ende misbaren
 Om dat ic hem sel ontvaren
 Doe sprac bellijn nv segget my
 3245 Heer reynaert wat heb dy
 Kuwaert so lede gedaen
 Want heb ic te recht verstaen
 So riep hi lude helpt my
 Reynaert sprac wat seg dy
 3250 Bellijn gi moet v beraden
 Jc zegge v wat wi doe daden

- Doe ic int huus gegaen quam
 Ende armelijn aen my vernam
 Dat ic woude varen ouer zee
 3255 Dat hert wart hair doe so wee
 Dat sy lange beswijmt lach
 Ende als kuwaert dat zach
 Riep hi bellijn heelt vry
 Coomt hier ende helpt my
 3260 Mijn moeye lauen sy is in onmacht
 Dit riep hi myt felre cracht
 Do sprac die ram die niet was fel
 En trouwen ic verstont oec wel
 Dat kuwaert dreef groot misbaer
 3265 Jc waende wel dat anders waer
 Reynaert sprac neent niet
 Jc had lieuer misquaem hem yet
 Dat mynen kijnderen ende mynen wiue
 Dan mynen neue kuverts liue.
 3270 REynaert sprac bellijn huecht v niet
 Dat my die coninc gisteren hiet
 Voor herde veel sijnre lieden
 Eer ic wtten lande scieden
 Dat ic hem een paer brieue screue
 3275 Seldise hem dragen lieue neue
 Sy sijn gescreuen ende al gereet
 Bellijn sprac reynaert ic en weet
 Wist ic wel dat v gedichte
 Goet wair gi mocht my lichte
 3280 Gebieden dat ic den coninc
 Droege had ick enich dinck
 Dair ict in mochte steken
 Reynaert sprac v en sel niet gebreken
 Jn te doen eer si hier bleuen
 3285 Jc soude v eer die scerpe geuen

- Heer bellijn die ic selue drage
 Ende hangense al aen v crage
 Des conincs brieue al dair in
 Ghi selt dair off hebben groot gewyn
 3290 Des conincs danck ende groot eer
 Ghi selt den coninc mynen heer
 Herde wellecoom sijn
 Op desen troost loofde bellijn
 Dat hi die brieue dragen soude
 3295 Doe keerde reynaert als die boude
 Weder in sijn hagedochte
 Ende nam die scerpe die hi brochte
 Bellijn dair had hi in gesteken
 Kuwarts hoeft bi valschen treken
 3300 Dien hi had gebeten doot
 Om bellijn te brengen in meerre noot
 Ende hencse hem vast aen synen hals
 Ende beual hem als ende als
 Dat hi niet die brieue en zoude
 3305 Niet besien off hijt gern woude
 Tot des conincs vrientscap soude naken
 Ende wildi dat bouen alle saken
 Die coninc v sel hebben lieff
 So segget dat gi self den brieff
 3310 Gedicht hebt ende oec gescreuen
 Ende den raet dair toe gegeuen
 Ghi selt des hebben groten danck
 Bellijn wart blide ende spranck
 Vander steden dair hi stoet
 3315 Hoger dan anderhaluen voet
 Ende sprac reynaert neue ende heer
 Nv weet ic dat gi my doet eer
 Jc sel hebben groot loff
 By v als men in dat hoff

- 3320 Siet dat ic dus wel dichten can
Jn sconen woorden ende in slichten
Al ist dat ics niet en can
Men seit dic dat mennich man
Eer is gesciet want hem god goste
- 3325 Van saken die hi selue niet en woste
So sel my aen deser vaert
Nv wat radi lieue reynaert
Sel kuwaert mede te houe gaen
Neen hi sprac reynaert hi sel v zaen
- 3330 Volgen bi desen pade
Hy en heefte nv geen groot scade
NV gaet voren myt gemaeck
Jc sel kuwert sulken zaeck
Ondecken die noch sijn verholen
- 3335 Reynaert so blijft gode beuolen
Sprac bellijn. ende ghinc te houe waert
Ende haeste so seer van reynaert
Mit lopen. dat hi voor middach
Quam dair hi den coninc sach
- 3340 Jn sijn hooff myt sijn baroen
Die coninc wonderde vanden doen
Dat hi die scerpe weder brochte
Dair brwn die beer so onsochte
Te voren om was gedaen
- 3345 Die coninc sprac tot bellijn saen
Segt ons bellijn waen coom dy
Wair is reynaert hoe coomt dat hi
Die scerp myt hem niet en draecht
Bellijn sprac ic maecht
- 3350 Seggen als ic best can ende weet
Doe reynaert al was bereet
Ende hi henen sceiden soude
Vraechde hi my off ic woude

- Twee brieue brengen door v lieue
 3355 Jc seide meer dan negen brieue
 Soudic dragen door v eer
 Doe brocht hi my gedragen heer
 Die scerpe dair dese brieue in sijn
 Die sijn mitter konsten mijn
 3360 Beide gedicht ende oec gescreuen
 Ende heb dair den raet off gegeuen
 Het vergaet myt my hoet mach vergaen
 Jc waen men selden heeft verstaen
 Brieue lesen bet gedicht
 3365 Die coninc dede comen te richt
 Voor hem koekaert synen clerck
 Dat was sijn ambocht ende werck
 Dat hi die brieff te houe lass
 Die men dair seynde want hi was
 3370 Subtjil ende verstont veel spraken
 Tybaert ende hi die traken
 Die scerpe vanden halss bellijn
 Die hier doe bider domheit sijn
 Heeft gesproken also verre
 3375 Dat hijs licht mach warden erre
 DJe scerpe ondede kockaert die clerck
 Doe most bliken reynaerts werck
 Als dat hi thooff dair wt track
 Doe hijt zach wel staende hi sprack
 3380 Helpe wat brieue sijn dit
 Heer coninc by mijnre wit
 Dit is dat hoeft van kuwaert
 Och arme dat ic ye reynaert
 Gelouen soude also verre
 3385 Doe moecht men zien droeff ende erre
 Die coninc en die coninghinne
 Die coninc stont in droeuen synne

- Ende sloech sijn hoofd neder
 Ouerlanck hielt hy op weder
 3390 Ende begonde te werpen wt
 Een dat vreesselixste geluut
 Dat ye van dieren gehoort wart
 Alle dieren worden veruaert
 Doe spranc voort her fyrapeel
 3395 Die lupaert hi was hi was een deel
 Des conincs mach hi dorst wel doen
 Gadi nv aen heer coninc een ongewoen
 Heer lyon hoe drijfdi dees ongenoech
 Ghi mysbaert v sonder gevoech
 3400 Al die coninghinne doot
 Laet varen desen rouwe groot
 Ende grijp een moed het is groot scand
 Si di niet heer van alden land
 Jst niet onder v al dat hier is
 3405 Heer fyrapeel wat mach ic dies
 Dat ic my dus myslaet
 Hy heeft myt sinen losen beraet
 Een quaet scalc so veer gebrocht
 Dat hy mijn vriende heeft verwrocht
 3410 Den stoutste brwn ende ysegrijm
 Dat rouwet my in therte mijn
 Het sel my aen mijn eer gaen
 Dat ic so vele hebbe mysdaen
 Tegen mijn beste baroene
 3415 Ende ic den quaden hoeren sone
 Also ver soude betrouwen
 Mer het quam toe by mijnre vrouwen
 Sy bat dair my so zere voren
 Dat ic hair bede moste horen
 3420 Dats my leet al ist te spade
 Wats dan heer coninc warts anders te rade

- Js dair mysdaen men salt soenen
 Men sel den wolff ende brwn doen comen
 Ende vrou eerswijnde also wel
 3425 Ouer schoeyn ende ouer vel
 Ende ouer toorn ende ouer pijn
 Gheuen den ram bellijn
 Want hijt selue lijt al bloot
 Dat hy raet gaff tot kuwaerts doot
 3430 Hy heeft mysdaen hi selt becopen
 Dair na sellen wi alle lopen
 Na reynaert ende sellen vangen
 Ende by sijnre kelen hangen
 Sonder vonnisse ende sonder recht
 3435 Hier mede so wart alle dinge slecht.
 DJt doe ic gern sprac die coninck
 Fyrapeel die lupart ghinck
 Dair hi die geuangen vant
 Jc waen hi eerst ontbant
 3440 Dair na sprac hi gi heren beide
 Jc breng v een vast geleide
 Ende mijns heren vrientscap nv
 Hem is leet dat hi tegens v
 Yet heeft mysproken of mysdaen
 3445 Ende dair voor seldi ontfaen
 Schoon scoen ende so wi is gram
 Hi sel v geuen bellijn den ram
 Ende dair toe alle sine mage
 Van nv tot aen den doemsdage
 3450 Jst int wout off op dat velt
 So wair dat gi se vijnden selt
 Dat gi se verbijt ende et
 Die coninc geeft v dair toe met
 Dat gi sonder enige mysdaet
 3455 Reynaert toorn doet ende quaet

- Ende oec alle sijn magen
 So wair gise cont beiagen
 Dese schoon vriheden
 Wil v die coninc geuen heden
 3460 Van hem te houden ewelijck
 Ende hier bi so wil die coninc rijck
 Dat ghi hem sweert vaste hulde
 Hy en wil oec bi sijnre hulde
 Tiegen v mysdoen vmmer meer
 3465 Dit moechdi myt groter eer
 Neemt dit ic raet v wel te doen
 Aldus was gemaect die soen
 By fyrapeel den lupaert
 Dat moste bellijns tabbaert
 3470 Costen ende sijn crage
 Want noch huden ysegryms mage
 Die vete ende die nijt myt crachte
 Op bellijn ende al sijn geslachte
 Sy verbitense dair si connen
 3475 Die vete was cort begonnen
 Want mense nye gesoenen en conde
 Die coninc dede op die stonde
 Twaleff dage verlengde sijn hoff
 Om dair mede eer ende loff
 3480 Brwn ende ysegrim te doen
 Zeer blide was hi van deser zoen
 Tot desen houe quam mennich dier
 Want die coninc deed dair ende hier
 Ouer al te weten dese feest
 3485 Dair was bliscap alre meest
 Die ye wart gesien van dieren
 Men danste den hofdans bi manieren
 Mit trompen ende myt scalmeyen
 Die coninc had so veel doen reyen

- 3490 Dat ellic vol op ende genoech vant
Want dair en was in al sijn lant
Geen so cleynen dier ten was aldair
Ende oec van vogelen mennich paer
Ja al dat sijnre vrientscap geerde
- 3495 Sonder die felle vos reyneeerde
Die rode scalke pelger
Die al op die hoede sijn
En docht hi most dair scuwen den ganck
Die spise vloyde ende die dranck
- 3500 Men sprac dair sproken ende stampien
Dat hoff was al vol melodien
Het mocht een lusten die sulken hoff sage
Ende recht doet leden was acht dage
Opten myddach off later een deel
- 3505 Quam dat conijn her lapeel
Voor des conincs tafel dair hi zat
Mit synen heren dranck ende at
Ende myt synen wiue die coninghinne
Ende hi sprac myt enen droeuen synne
- 3510 Heer coninc ende al die hier sijn
Ontfermt v der clagen mijn
Jc waen men selden heeft gehoort
Quader verraet ende arger moort
Dan reynaert aen my heeft gedaen
- 3515 Gisteren morgen quam ic gaen
By sijnre feest te maperthuis
Dat sat hi buten voor sijn huus
Recht als een pelgrim gedaen
Jc waende myt vreden verbi hem gaen
- 3520 Ende hier tot uwen houe te comen
Recht doe hi my had vernomen
Recht hi hem op syne voete
Ende quam my tegen te gemoete

- Al lesende sijn gebede
3525 My docht recht aen sijn zede
Off hi al goet tot my woude
Ende recht als ic hem liden soude
Jn enen smalen nauwen pat
Groet ic hem hi en sprac dit noch dat
3530 Mer hi tooch wt een ruge want
Die hi droech aen sijn rechter hant
Hi duwede sijn claeuwen tusschen mijn oren
Dat ic waende in my hebben verloren
Mer des so weet ic gode danck
3535 Jc was so licht dat ic ontspranck
Wt synen poten ende ic ontquam.
Hy grymde seer als die was gram
Om dat hy my niet houden en mocht
Doch hoe lichtelic ic wech rocht
3540 Jc most dair mijn een oor laten
Ende in mijn hoofd vier grote gaten
Van synen nagelen scerp ende lanck
So dat my tbloet zeer licht wt spranck
Ende ic welna in ommacht vel
3545 Mer die anxt maecte my so snel
Die ic had vander doot
Dat ic altermael onscoot
Ende maecte my wt sijn beryde
Siet hier noch die wonden wyde
3550 Die hi my mitten claeuwen sloech
Laet v ontfermen dit ongeuoech
Dat men dus breket v geleide
Dair en sel nyement ouer die heide
Dorre varen noch oec keren
3555 Sel reynaert noch dus lang regneren
Hier coomt carbout ende scerpenebbe
Die oec zeer grote clage hebbe.

REcht doe dese tael was vertogen
Quam corbout die die roeck geulogen
3560 Voor den coninck in tgedinge
Ende sprac heer hoort ic bringe
Een meer een iamerlic dinck
Huden morgen ic spelen ghinck
Mit scerpen neb mynen wiue
3565 Dair lach gelijc enen doden katyue
Reynaert die voss die op die heide
Sijn ogen stonden te staer beide
Sijn tonge heyne ver wt synen mont
Recht gelijc enen doden hont
3570 Mit op gelokenre wider kele
Wy dreuen beide rouwen vele
Om synen doot mijn wijff en ick
Wy tasten sijn buuck ende rick
Mer wy en vonden dair aen geen lijff
3575 Doen gynck staen luusteren mijn wijff

- Aen synen mont ende aen sijn kyn
 Off hi enigen adem had yn
 Daert hair zeer in mysvel
 Want hi die valsch is ende fel
 3580 Wachte wel nauwe synen slach
 Want doe hise sonder hoede sach
 Aen synen mont also staen mercken
 Sloech hi sijn tande tsamen stercken
 Mit nyde ende beet haer off dat hoof
 3585 Van anxte was ic so berooft
 Dat ic lude riep o wy
 Doe stont hi op ende snaude na my
 Mer ic ontvlooch myt anxte groot
 Anders wair ic bleuen doot
 3590 Het was oec nau dat ic ontquam
 Op enen boom ic mijn vlucht nam
 End zach van verre hoe die katijff
 Ghinc staen eten mijn goede wijff
 Hy en liet aen vleisch noch aen been
 3595 Niet dan die vederen sommich een
 Die cleyn plumen gingen oec op
 So was hem verhongert den crop
 Doe en bleef hi dair niet meer
 Hi had wel gegeter zeer
 3600 Hy liep heen sijnre straten iagen
 Doe vloochic op myt groten mishagen
 Mit groten rou ende mysbaer
 Ende las die vederen op van haer
 Om dat ic se v wilde togen
 3605 Jc en woud noch sulken anxt niet dogen
 Als ic dair leet om dusent merck
 Heer ziet hier een ontfermelic werck
 Dit sijn die vederen van scerpe nebben
 Heer wildi macht off eer hebben

- 3610 So doet hier off sulke wraeck
 Dat hem ellic huede van zulker saeck
 Want laet gi dus v geleide breken
 So war dy selue in tleste versteken
 Wat heer die niet en recht ouer die quade
- 3615 Die hem sculdich haerre misdade
 Ende ellic wil selue dair heer wesen
 Heer coninc huet v wel van desen.
 NObel die coninc wart zeer ontstelt
 Als die roeck had vertelt
- 3620 Dese tael ende dat conijn
 wart gruwelic in taenschijn
 Sijn ogen barnden als een vier
 Ende briesscede als een stier
 So lude dat al thooff verstoorde
- 3625 Ten lesten sprac hi dese woorde
 By mijnre cronen bi mijnre trouwen
 Die ic sculdich bin mijnre vrouwen
 Jc sel dese daet so hoge wreken
 Dat men dair off sel spreken
- 3630 Dat mijn geleide ende mijn gebot
 Dus is te broken ic was een zot
 Dat ic so lichtelic geloofde
 Den scalc die my verdoofde
 Mit sijnre geuensder talen
- 3635 Jc gaff hem palster ende malen
 Ende maecte dair off een pelgrijm
 Hy seide hi wilde te romen sijn
 Ende van daen ouer meer
 Ay my wat can hi lozer keer
- 3640 Hoe wel maecte hi ons die mouwe
 Mer dede al mijn vrouwe
 Bi haren raet ist al gesciet
 Doch ic en byns alleen niet

- Die bedrogen is bi vrouwen rade
 3645 Dair heeft mennich of groot scade
 By geleden ende groten tooren
 Jc gebiede ende bidde te voren
 hem allen die gern die hulde mijn
 Sijn si hier off wair sy sijn
 3650 Dat sy myt werken ende myt rade
 My helpen wreken dese ouerdade
 So dat ics blue in mijnre eer
 Ende ons dat vuyle wicht niet meer
 Te spot en driue ende oec te schern
 3655 Jc wil dair mitten liue ghern
 Selue toe helpen al dat ic mach
 Beide ouer nacht ende ouer dach
 JSegrim die behagede wael
 Ende brwn des conincs tael
 3660 Ende hoopten noch gesijn te wroken
 Op reynaert conden zift toe gestoken
 Mer sy en dorsten niet spreken een woort
 Die coninc was so zeer gestoort
 Noch nyement die ten houe was ynne
 3665 Ten lesten sprac die coninghynne
 Sier pour dieu ne croys mye
 Toutes tsieres que on voys dye
 Et nyernes pays legierement
 Want ten sel geen man van eren
 3670 Te licht gelouen noch hoge sweren
 Eer hi claer wel weet die zake
 Ende hoort die weder sprake
 Sulc doen opten anderen clage
 Wair hi by hem ende hy en zage
 3675 Het mocht licht dat hijs hem verdroege
 Ende gaen myt hem al int geuoege
 Dair staet oec gescreuen me

- Alteram partem audite
 Die sulc die claecht en selue meest misdoet
- 3680 Jc hielt reynaert ouer goet
 En dat hi om geen loosheit en dochte
 Dair om halp ic hem dair ic mochte
 Dat deed ic heer al om v vrome
 Mer hoet gaet off hoet so come
- 3685 Hy is quaet off hi is goet
 Hy is wijs ende van rade vroet
 Ende dair van groten geslachte
 Mer dat ic alre meest achte
 Dat gi verhaesten soud v eer
- 3690 Op hem dat mystond v zeer
 Want hi en mach v niet ontbliuen
 Wil dien vangen off ontliuen
 Hy moet hem liden voordel
 Doe sprac die lupaert fyrapeel
- 3695 Heer mijn vrouwe seit v waer
 Doet wel ende volges haer
 Neemt raet dair off myt v baroen
 Ende vijnt men hem sculdich int misdoen
 Als wy nv hebben horen spreken
- 3700 So laet ons hoochlic op hem wreken
 Coomt hi niet. eer sceit dit hoff
 Ende doet al sulc ontscont dair off
 Als hi na recht billix sal
 Doet dan dat gi te rade wart al
- 3705 Mer wair hi nochtans also quaet
 So en gaaf ic dair toe genen raet
 Dat men bouen recht yet dede
 Seide fyrapeel des volgen wi mede
 Alle gader sprac ysegrim
- 3710 Die tael mach niet verbetert sijn
 Op dat mijn heer also begeert

- Mer wair hier alte hant reyneert
Ende hem ontsuldichde sulker saken
Als dese twee nv op hem spraken
3715 So soudic nochtan brengen voort
Dair hi tlijff aen heeft geboort
Mer ic wil nv swigen des
Want hi dair niet tegenwoordich en es
Ende nochtan heeft hi bouen al
3720 Den coninc gemaect so mal
Ende heeft hem gewijst den scat
Dair niet en was dit noch dat
Jn hulster lo bi krieken pit
Meerre logen dan dit
3725 Weet ic wel was nye gelogen
Dair toe heeft hi ons al bedrogen
Ende brwn zeer gescent ende my
Dair wil ic mijn lijf setten by
Dat hi een woort waers niet en seide
3730 Nv rooft ende moort hi op geen heide
Al dat coomt op sijn op sijn casteel
Niet dair her firapeel
Wes den coninc ende v dunct goet
Dats billix dat men also doet
3735 Mer had hi hier willen comen
Hi heest die mare wel vernomen
Van des houe by sinen bode
Nv willen wi hem ontbieden den rode
Sprac die coninc hier te commen
3740 Mer hem allen ende myt hem zommen
Gebiede ic die gern mijn eer zagen
Dat sy gereet sijn bynnen zess dagen
Ende wel voorzien om oorlogen
Alle die scut hebben off bogen
3745 Donre bussen ende bombaerden

- Beide voet gangers ende te peerde
 Als behoort ten besit tot maperthuis
 Jc sal maken reynaert so confuus
 Jst dat ic coninc heet lyoen
 3750 Wat seg di gi heren wildijt doen
 Ja wi riepen si gemeenlic zeer
 Wanneer gi vaert wi volgen v heer
 Al sout ons costen lijff ende goet
 Hier op heer coninc weest wel gemoet
 3755 DJt hoorde grymbaert die das
 Och hoe toornich dat hi was
 Ende rouwich haddet mogen baten
 Hy liep henen die rechte straten
 Die te maperthuis lagen
 3760 Hy en spaerde bosch noch hagen
 So zeer liep hi dat hem dat zweet
 Tot allen leden wt brac gereet
 Om synen oom reynaert den roden
 O wi lieue oom in wat noden
 3765 Sy di comen wair seldy bliuen
 Sel ic v zien dus ontliuen
 Off wtten lande sien iagen
 So mach ic wel myt rechte clagen
 Ghi zijt thooft van onsen geslachte
 3770 Wijs van rade bi dage en by nachte
 Al uwen vrienden altijt bereit
 So wair gi spreect dair vyndi die pleit
 So schoon kundi v fallacien
 Mit dus groter lamentatien
 3775 Quam hi tot maperthuis gegaen
 Ende vant reynaert dair voor staen
 Hy had geuaen twee ionge duuen
 Al tot synen behoefte te cluuen
 Dair sy te voren hair eerste spronck

- 3780 Wvt vliegen oeck soude ionck
En prueuen off sy ter eren
Hair yet mochte generen
Inder lucht dair vyelen sy neder
Jn onmacht hair vederen waren teder
- 3785 Ende hair vluegelen veel te cort
Reynaert die des gewaer wort
Want wt gegaen was om proye
Hy greepse beide myt groten yoie
Ende is dair mede te huus gecomen
- 3790 Mer nv hi grymbaert heeft vernomen
Verbeide hi sijns ende sprac hem an
Vellecoom neue voor enich man
Die ic in ons en geslachte weet
Ghi loopt so zeer dat gi zweet
- 3795 Hebdi yet van my vernomen
Och oom het is v qualic becomen
Lijff en goet is al verloren
Die coninc heeft selue gesworen
Dat hi v scandelic sal doden
- 3800 Ende heeft heeruaert geboden
Alle sijn volc ouer zess dagen
Gescut peerd ende wagen
Bombaerden ende donrebossen
Hyet hi laden ende trossen
- 3805 Tenten ende paulyoene
Siet voor v gi hebts te doene
Wan ysegrim ende brwn sijn nv
Bet biden coninc dan ic bi v
Al dat si willen dats gedaen
- 3810 Ysegrim heeft hem doen verstaen
Dat gi rooft. ende moort tot alre tijt
Hi draget op v had ende nijt
Hi wart maerscalc int assaut

- Dat conijn ende die roeck corbaut
 3815 Hebben grote clage op v gedragen
 Jc zorch voor v ende al v magen
 Dat my van anxt geen goet en schiet
 Och lieue neve ist anders niet
 Sy di hier off dus zeer verueert
 3820 Set v te vreden sprac reyneert
 Al had die coninc selue gesworen
 Ende alle die tot sinen houe horen
 Als ic my seluen raet wil geuen
 Jc word noch bouen al verheuen
 3825 Si mogen veel raden of sy
 Mer het hoff en dooch niet buten my.
 GAet dar varen lieue neve
 Coomt in en ziet wat ic geue
 Een paer duuen ionc ende vet
 3830 Jc en mach geen spise bet
 Want si sijn goet te verduwen
 Men machse swelgen sonder kuwen
 Ende die beenre smaken so zoet
 Want het is half morch ende bloet
 3835 Die laet ic alle mede in gaen dore
 Jc vuel in mijn mage humore
 Dair om eet ic gern lichte spise
 Mijn wijff ermelijn die wise
 Die sel ons herde wel ontfaen
 3840 Mer en laet haer niet verstaen
 Van onsen saken oec yet horen
 Want sy soude hair alte zeer verstoren
 Sy soud in onmacht vallen van vaer
 Want een cleyn dinck gaet hair naer
 3845 Sy is zeer teder van herten toe
 Morgen ga ic myt v vroe
 Te houe ende sel mijn zaken

- So verandwoorden mach ic te spraken
 Comen dat sulke te na sel gaen
- 3850 Neue sel dy my staen
 Als een vrient den anderen doet
 Ja ic lieue neue lijff ende goet
 Dat is tot uwer liefd bereit
 Danck hebt neue das wel geseit
- 3855 Mach ic leuen het sel v vromen
 Oom ende oec mooch di wel comen
 Voor alle die heren tot ontsouden
 Men sel niet vangen nochte houden
 Also lange als gi spreect v tale
- 3860 Dit heeft die coninghinne wale
 En die lupert besproken also
 Reynaert sprac so bin ic vro
 So en ducht ic van nyement een haer
 Ende ic en hoorde nye lieuer maer
- 3865 Jc sel mijn recht nv wel bedringen
 Doe zwegen sy van desen dingen
 Ende sijn bynnen den berch gecomen
 Dair hebben si armelijn vernomen
 Ende lach bi haren iongen
- 3870 Ende is ter vaert op gesprongen
 Ende ontfense beide wael
 Grymbaert gruetse myt zueter tael
 Sijnre moyen ende hair kijnder
 Men reyde ter maeltijt gijnder
- 3875 Die duuen ionck die reynaert brochte
 Ellic die at dat hem geboren mochte
 Nochtan so en waren wi niet zat
 Al hadder ellic noch een gehat
 Dair en had niet veel gebleuen
- 3880 Reynaert sprac ziet lieue neue
 Hoe behagen v die kijnder mijn

- Rossel ende reynaerdijn
 Sy sellen onse geslachte meren
 Sy beghynnen hem vast te generen
 3885 Die een vanct een dander een kuken
 Sy connen oec wel in twater duken
 Na kuken en na enden
 Jc sou dees dicker om proy wt senden
 Jc wilse leren eerst beuroeden
 3890 Hoe sy hem voor die stric sellen hoeden
 Voor die iagers ende voor die honden
 Waert dat si den aert wel conden
 So wair ic wel op hem gerust
 Sy souden dic onsen lust
 3895 Van mennigerhand spise boeten
 Die wi van node deruen moeten
 Ende sy slachten my zeer wel
 Want grymmende spelen si hair spel
 Ende gene die sy haten
 3900 Ende hem vriendelic gelaten
 Om dat hijs te myn verhoet
 So brengen size so onder die voet
 En biten hem ontwee die keel
 Dats den aert van reynaerts speel
 3905 Ende oec sijn si ter grepen snel
 Dat behoort ons toe zeer wel.
 C Om gi moocht v wel verbliden
 Want het is een soon toe tiden
 Te hebben kijnder die sijn so vroom
 3910 Jc verblijts hoet so coom
 Dat icse in mijn geslachte weet
 Grymbert neue gi hebt gesweet
 Ende zijt moede het waer wel tijt
 Dat gi ginct op v rust oom wildijt
 3915 So dunket my goet gedaen

- Doe ginc hi neder leggen zaen
 Op een letier gemaect van stroy
 Reynaert ende sijn wijf ende al die proy
 Ghingen oec slapen mer niet reynaert
 3920 Was myt zorgen zeer beswaert
 Hoe hi hem best onschuldigen mocht
 Alden nacht lach hi en docht
 Ende socht in hem seluen raet
 Des morgens mitter dageraet
 3925 Rwmde hi myt grymbaert sijn hooff
 Mer eerst so nam hi schoon oorloff
 Aen sijn wijf vrou ermelij
 Ende oock aen die kijnder sijn
 Hy sprac laet v niet verlangen
 3930 Jc moet vmmer te houe gangen
 Mit grymbert mynen neue
 Ende off ic yet te lange bleue
 Dair om en zijt niet in vaer
 Al hoordi oec enige lede maer
 3935 Die sel di altoos slaen int goede
 Mer vmmer zijt op v hoede
 End verwaert onse veste
 Jc sel gynder vorderen dat beste
 Nadien dat ict gelegen zie
 3940 Och reynaert so en was ic dus droeuich nye
 Dat gi vmmer wijt van desen
 Ghi waert dair lest in groter vresen
 Dat gi leuende nau ontquaemt
 Ende gi seit ende had geraemt
 3945 Dat gi dair niet weder en wout
 Vrou die aentuer is mennichfout
 Het gaet bi wilen buten gissen
 Sulc die waent hebben hi moets missen
 Jc moet vmmer dair wesen nv

- 3950 Weest te vreden des bid ic v
 Want het is al sonder anxt
 Jc coom weder opt alre lanxt
 Bynnen vijff dagen ist dat ic kan
 Hier mede scieden van dan
- 3955 Reynaert ende die dass te samen
 Ende doe sy op die heide quamen
 Sprac reynaert. neue hoort my nv
 Synt ic lest biechte tegen v
 Heb ic mysdaen dat moet horen
- 3960 Men sel die quaetheit brengen voren
 Jn biechten die men heeft gedaen
 Men derff die duecht niet doen verstaen
 Diemen doet dat en is geen sonde
 Jc maecte brwn een grot wonde
- 3965 Ende een scerp snyden wt sinen liue
 Ende ic dede den volf ende synen wiue
 Die schoen vullen myt horen voeten
 Jc dede den coninc tot my waert zoeten
 Sinen toorn ende maecten te vriende
- 3970 Dat ic luegen al verdiende
 Jc seide dat brwn ende ysegrim
 Stonden na dat leuen sijn
 Ende dat sy hem verraden souden
 Dus maect ic buten horen scouden
- 3975 Dat hem die coninck wart zeer hat
 Ende al myt luegen deed ic dat
 Oeck wijsde ic den coninck enen scat
 Des hem nye en wart te bat
 Want ic loocht al dat ic seide
- 3980 Bellijn den ram ic myt my leide
 Ende kuwart die ic tlijff roofde
 Ende seynde bellijn mitten hoofde
 Totten coninc om sinen toren

- Jc duwede dat conijn tusschen sijn oren
 3985 Dat ic hem wel na dat leuen nam
 Ende het was my leet dat hi ontquam
 Mer het was my alte cloeck
 Mit recht claech ic ouer die roeck
 Want ic at sijn wijff scerpe nebbe
 3990 Lieue neue ende oec so hebbe
 Jc my bedocht van enen dinck
 Dat ic vergat doe ic lest ginck
 Te biechten dat moet ic seggen mede
 Het was een hoesheit die ic dede
 3995 Den wolf. my wair leet deed men my
 Wi quamen gaende ic ende hi
 Tusschen honthorst ende euerdingen
 Dair zagen wi dat voor ons gingen
 Een mery root ende haer vole
 4000 Dat so swert was als een cole

Reinaerts historie, 4001-5000

- Ende vet vier maende groot
 Jsegrim was volna doot
 Van honger. ende bad my dat ic liep
 Totter mery ende haer aen riep
 4005 Of sy tvolen woude vercopen
 Jc haeste my ende ic ginck lopen
 Totter mery ende vraechde hair dat
 Ende si seide my si vercoft my om een scat
 Jc vraechde huer hoe zijt woude geuen
 4010 Sy sprac reynaert het staet gescreuen
 Achter onder mynen rechter voet
 Si di van clergien vroet
 En wildijt zien ic laet v lesen
 Doe hoordic wair sy wouden wesen
 4015 Jc seide neen in goeder trouwen
 Vermery het mocht my rouwen
 Jc en can lesen niet een veer

- En te copen ic niet en geer
 Dat nv is v enich kijnt
 4020 Jsegrinn heft my hier gesent
 Ende wist gern hier off dat waer
 So laten seluer doen comen haer
 Sprac si ic sels hem maken vroet
 Jc seide ic sel. ende mitter spoet
 4025 Liep ic daer ysegrim sat
 Sy seiden oom wil di eten dat
 Vanden voel so lopet zeer
 Totter mery si verbeit v ter eer
 Sy heeft onder hair voet gescreuen
 4030 Den coop hoe zijt wil geuen
 SJ woud my hebben lesen laten
 Mer wat soude my dat baten
 Want ic een leter en kenne niet
 Des dooch ic in mijn hert verdriet
 4035 Dat ic nie en ghinc ter scool
 Oom wil di copen dat vool
 So mochdijt hebben condi lesen
 Ay my wat zoud my wesen
 Ja ic walsch duutsch ende latijn
 4040 Op vestualen ende te prouijn
 Ende gegaen tot hoger scolen
 Mit ouden wisen sonder folen
 Meysters van audientien
 Questie gegeuen ende sentencien
 4045 Ende was in loeyen lycensiert
 So wat scriften dat men visiert
 Can ic lesen gelijc mijn naem
 Jc wil tot hair lopen ic raem
 Dat ic den coop sel weten ter vaert
 4050 Wair toe bistu goet reynaert
 Dattu lesen en const noch scryuen

- Doe liep hi heen ende liet my bliuen
 Dat ic sijns verbeiden soude
 Totter mery ende vraechde off si woude
 4055 Hair vuellen geuen of dat sijt helde
 Sy sprac die som vanden gelde
 Staet after aen mijn rechter voet
 So laet my lesen si sprac ic doet
 Ende haren voet verdragen
 4060 Die wel myt yser was beslagen
 Al nywe myt hoefnagelen sess
 Ende raemde niet alte mess
 Want sy smeten so voor sijn hoofft
 Dat hi storte ende was verdoeft
 4065 Ende viel ouerdoot dair neder
 Eer hi bequam off op stont weder
 Mocht men een mijl hebben gereden
 Die mery liep myt groter haesten
 Mit haren vuellen haerre straten
 4070 Ende heeft ysegrim dair gelaten
 Seer mysmaect ende gewont
 Hy lach en huylde als een hont
 Doe bequam doe bloyde hi zeer
 Jc ghinc tot hem ende seide heer
 4075 Ysegrim lieue oom hoe staet
 Si di van den vool wel gesaet
 Hoe en deildi my niet wat mede
 Ende ic doch v bootscap dede
 Hebdi geslapen op v mael
 4080 Wair wast walsch ofte vocael
 Dat geschrift onder hair voet
 Jc wist wel gi zijt so vroet
 Dat nyement bet lesen en can gi
 O wi reynaert neue o wi
 4085 Jc bid v dat gi v spotten laet

- Jc bin so qualiken begaet
 Het mocht ontfermen herde stenen
 Die hoeyr mitten langen benen
 Had haren voet so hooch op verheuen
 4090 Jc waendet hadden geweest letteren gescreuen
 Die nagelen die dair in stonden
 Si sloech my zess groter wonden
 Ten eersten slage dat sy smeeet
 Dat my thoof wel na spleet
 4095 Ende mijn herssenbecken al ontwee
 Sulc lesen en geer ic niet mee
 LJue oom ist wair dat gi telt
 Dat heeft my wonder want ic helt
 V voordden den besten clerc die nv leeft
 4100 Nv hoor ic wel dat men my heeft
 Wel eer geseit ende oec gelesen
 Jn boeken dat wel wair mach wesen
 Dats dat die beste clercke fijn
 Dicwijl die wijste lude niet en sijn
 4105 Die leken veruroeden se by wilen
 Dat doet dat sy so versubtilen
 Jn kunsten dat sy dair in verdwalen
 Dus brocht ic ysegrim in dwalen
 Dat hi nauwe sijn lijff behelt
 4110 Siet neue ic heb v nv vertelt
 Ad dat ic weet van mijnre
 Misselic hoet myt my vergaet
 Te houe nochtan bin ic sonder vaer
 Want ic bin nv sonder sunde claer
 4115 Ende ic wil gern bi uwen rade
 Beteren ende comen te genade
 Grymbaert die mysdaet is groot
 Die doot is moet bliuen doot
 Men machs niet weder doen leuen

- 4120 Mer oom dit wil ic v al vergeuen
 Om den anxt die gi dair om liden moet
 Eer gi dair off v ontscont doet
 Ende hier op wil ic v absoluieren
 Mer dat v alre meest sal deren
- 4125 Dats dat gi kuwaerts hoeft dair sende
 Ende den coninck myt logen verblende
 Och oom dat was zeer mysdaen
 Neef die door die werelt sel gaen
 Moet dick horen tsijn vertrecken
- 4130 Hy moet hem besmytten ende beulecken
 Wie honich handelt vinger lect
 Jc ward dicwil gewect
 Van mijnre conscientien bynnen
 Gode bouen al te mynnen
- 4135 Ende mynen euen kersten als my
 Dattet goods liefste wille sy
 Ende dat dit wair dat beste recht
 Wat waendi dat die reden vecht
 Van bynen tegens die vterste wille
- 4140 Dan sta ic in my seluen stille
 Op mijn eygen vry vernuft
 En warde van synnen so versuft
 Dat ic niet en weet wat mijns gesciet
 Jc bin in een bloet niet
- 4145 Jc heb en bin van allen gelaten
 Dat wil ic van my steken ende haten
 Al dat mynre is dan got
 Ende hoge clymmen bouen sijn gebot
 Ende bescouwen der contemplacien
- 4150 Mer dese sonderlinge gratien
 Gescien my als ic bin alleen
 Mitter werlt noch myt mensch gemeen
 Ende ic my seluen van bynnen zie claer

- Mer ouer een corte wijl dair naer
 4155 Als ic der werelt ward gemeen
 So vijnd ic so veel steen
 In mynen wech achter ende voren
 Ende ic zie die voet sporen
 Dair dese prelaten in gaen
 4160 So ward ic weder vluysch geuaen
 So coomt die werelt en wil dat vleisch
 Mit groter genuechten sonder eysch
 Ende leggen my so veel te voren
 Dat ic die vriheit heb verloren
 4165 End dat leuen dair ic eerst in was
 So hoor ic sanck ende pijp geblas
 Lachen spelen end vrolicheit
 Jc hoor dat dese off gemeen seit
 Die anders seggen ofte penzen
 4170 Dair leer ic liegen ende venzen
 In sonderlingen heren houe
 Dair sprect meest alte loue
 Heren vrouwen papen clercken
 Dit sijn die geen die meest die luegen stercken
 4175 Men der die heren niet tseggen twair
 Lieue neue hier leer ic naer
 Jc moet mede louentuten
 Ofte men soude my buten sluten
 Jc heb veel lude dic horen spreken
 4180 Die reckelic ende wairach leken
 Als sy een reden vertogen
 Veel ontwee enyge logen
 Die hoor redene mocht geliken
 Sy lietense mede door striken
 4185 Op dat hair tael wair te scoonre
 Nyet dan die luegenaer waeir coenre
 Mit verrade inder reden begyn

- Mer die reden wil dair in
 Ymmer sijn ende wantse wel clede
 4190 So liet hise dair varen mede
 NEue dus moet men hier ende dair
 Nv liegen ende zeggen wair
 Dreigen smeken bidden ende vloeken
 Ende ellic op sijn hoeft zoeken
 4195 Die die werelt wil hantieren
 Ende een luegen wil vysieren
 Ende op hair soonste dan setten voort
 Ende so bewympelen dair mense hoort
 Mit doeken die hi dair om wijnt
 4200 Datmense voor die wairheit mynt
 Die en is sijn meyster niet ontlopen
 Can hise so subtilic knopen
 Dat hi niet en stamert in sijn tael
 Ende dan dat hi gehoort is wael
 4205 Neue dese mach wonder maken
 Hy mach bont dragen ende scaerlaken
 Jnt geestlic end int weerlic recht
 Hy wint wair hi vecht
 Nochtan en trect hi sweert noch knijff
 4210 Nv vijnt men mennigen losen katijff
 Diet zeer benijt dat hi ziet
 Dat desen dus vordel gesciet
 Ende meent dat hijt wel can
 Liegen ende grijpt een luegen an
 4215 Die hi verschoont ende voort wil setten
 Hy aet oec gern vanden vetten
 Mer hi en is gelooft noch gehoort
 Ende sulc is so plomp als hi sijn woort
 Ten besten waent seggen ende sluten
 4220 Valt hi al sijnre materien buten
 Ende en cant so wel niet zaluen

Hy en laet sijn reden staen ten haluen
 Sonder hoeft off sonder steert
 So wart hi voor een dwaes vermeert
 4225 Ende men hout dair mede spot
 Mer die een luegen geeft een slot
 Ende seit sijn reden sonder sneuen
 Als oft voor hem stont gescreuen
 Ende maectse alle gader dooff
 4230 Dat men se bet gelooft
 Dan die wairheit dats die man
 Wat const ende wijsheit is dair an
 Die wairheit te seggen dat is goet te doen
 Hoe lachen sy dan onder hair caproen
 4235 Die lose scalcken geuen den raet
 Ende die geen die die logen aen gaet
 Als hair onrecht gaet te bouen
 Ende trecht wart afterwaert gescouen
 Och neue dan sy alte vroe
 4240 Scout scepem rade dair toe
 Achterbaets ende helpt sijt in setten
 Off rechters van anderen wetten
 Ende leren door die vinger sien
 Op datsi mede genyeten in dien
 4245 Off in hoore vrienden gonst
 Och neue dats een quade const
 Die sprekers die hair tonge verhueren
 Mogen hier in veel verbueren
 Logen te spreken myt berade
 4250 Dair scand off coomt ende lijfs scade
 IC en seg niet men moet wel biwilen
 Spotten. boerten. liegen. gilen
 In dingen van mysseliken zake
 Want die altoos die wairheit sprake
 4255 En conde die strate nergent houwen

Sulc sweert ende seit by sijnre trouwen
 Ende spreken in placebo
 Dat hi mach doern herde no
 Wil hi leuen myt gemake
 4260 Die altoos die waerheit sprake
 Soud dicwil vijnder wederstoot
 Men moet wel liegen alst doet noot
 En dair na beteren by rade
 Tot allen mysdoen staet genade
 4265 Ten is nyement hi en dwaelt bitiden
 Wat oom v en can niet ontgliden
 Gi weet dat nauste op alle dingen
 Gi soud my wel brengen in dwalingen
 V. reden is buten mijn verstaen
 4270 Wat noot is v te biecht te gaen
 Ghi soud selue sijn die paep
 Ende laten my ende ander scaep
 Tegens v biechten ende nemen raet
 Ghi weet so claer der werelt staet
 4275 Dat nyement en mach voor v gaen manck
 Mit deser talen ende niet lanck
 Quamen sy int hoff gegaen
 Reynaert wart een deel ondaen
 Van twyuel in synen moet
 4280 Nochtans dede hi dairt hem toe stoet
 Ende maecte int herte coen
 Hy streeck door alle die baroen
 Tot dair die coninc selue was
 Ende het ghinc by hem die dass
 4285 Die tot hem seide oom reynaert
 Weest goets moets en onueruaert
 Die blode en dooch tot geenre wr
 Den coenen helpt die auentuer
 Een dach is beter dan sulc een iaer

- 4290 Reynaert sprac neue gi segt waer
 God danck v gi troost my wael
 Eer hi began enige tael
 Maecte hi een gelaet so fier
 Ende zach dair ende hier
- 4295 Als wie wat wil die come haer
 Hy zach dair veel in die scaer
 Van synen magen die dair stonden
 Die hem nochtan geen goet en gonden
 Ende dat conde hi wel verdienen
- 4300 Die otter. die beer myt hem tyenen
 Die ic hier noch wel sel noemen
 Doch was dair oec sulc comen
 Dien mynden ende hadden lieff
 Reynaert knyelde ende op hieff
- 4305 Sijn tael ende voordien coninck
 Hy sprac god die nye en verghinck
 Ende alles machtich blijft altoos
 Bewair mijn heer den coninc altoos
 Ende sijnre vrouwen der coninghin
- 4310 En geef hem wijsheit ende syn
 Wie dat recht off onrecht heeft
 Want dair veel op eerden leeft
 Die van buten dragen schijn
 Anders dan si van bynnen sijn
- 4315 Jc woud god toonde openbaer
 Ende voor thoof gescreuen waer
 Jc liets my costen een lieff dinck
 Ende ghijt also wist heer coninck
 Van allen saken als ic doe
- 4320 Jc heb geweest laet ende vroe
 Altoos in uwen dienst geuoecht
 En dair om bin ic dus gewroecht
 Mit logen voor v vanden quaden

- Die my gern soudē scaden
 4325 Ende doen verliesen v hulde
 Mit onrecht ende sonder sculde
 Des roep ic wopen ouer hair lijff
 Doch hoop Jc heer ende v goede wijff
 Sijt so wijs ende so bescheiden
 4330 Dat gi so niet en sijt te verleiden
 Mit loosheit off myt logentaelen
 Dat gi trecht yet laet verdwalen
 Want gi en hebs nye geplogen
 Dair om heer hebt voor ogen
 4335 Na den recht alle saken
 Jst in daden of in spraken
 Ende doet ellic gelijc wet
 Dats my genoegh en geer niet bet
 Die sculdich is die scaem hem
 4340 Men sel wel weten wie ic ben
 Jc en can smeken off flatteren
 Jc wil mijn hoofd ondecken myt eren
 ALle die int pallaes waren
 Swegen ende haddens wonder twaren
 4345 Dat reynaert sprac so stoute tael
 Die coninc seide och hoe wael
 Reynaert condi v fallaci
 V scone bootsen ende saluaci
 En sel v niet baten veel
 4350 Jc waen noch huden v keel
 V wercken sel ontgelden
 Jc en wil niet veel myt v scelden
 Mer ic sel corten v pijn
 Dat gi ons lief hebt dat is aenschijn
 4355 Aent conijn ende aen corbout
 V scalcke vond loos ende stout
 Sellen v doen steruen sonder zuuct

- So lange gaet te water die kruuck
 Dat sy brect ende valt aen sticken
 4360 Jc waen die kruuck die ons so dicken
 Heeft bedrogen haest sel breken
 Reynaert die was om dit spreken
 Jn groten anxt ende in vaer
 Hy woude dat hi tot colen waer
 4365 Ende hi dair niet en wair gecomen
 Doe dochte hi wat mach my vromen
 Jc moet der duer so hoe ict make
 Heer coninc sprac hi gi sout mijn sprake
 Wt horen dat wair reden goet
 4370 Al wair ic geordelt totter doet
 Nochtan soud men mijn tael horen
 Jc heb v doch hier te voren
 Mennigen nvttten raet gegeuen
 Ende ic bin ter noot bi v gebleuen
 4375 Dicke dair v die ander ontweken
 Off my die lose myt valschen treken
 Tonrecht tegen v my hebben belogen
 Ende ic des geen onscout en moet togen
 So mach ic mijn misual wel clagen
 4380 Jc heb gesien in ouden dagen
 Dat ic gehoort was voer een ander
 Noch mocht die dach comen voir ander
 Ende comen in haren ouden staet
 Men sel gedencken ouder daet
 4385 Ende myt besceide dair in voort gaen
 Jc zie hier noch so veel staen
 Mijnre magen ende geslachten
 Die luttel schinen mijns te achten
 Diet nochtant soude deren
 4390 Heer coninc dat gi my sout ontheren
 Off verderuen myt onrecht.

- So deed gijt oec een den getruutsten knecht
 Die gi hebt in al v lant
 Wat waendi heer had ic becant
 4395 In my enige brueke ofte smette
 Dat ic te rechte of te wette
 In v oge hier gecomen waer
 Ende onder mijnre viande scaer
 Neen ic om een werelt van goude
 4400 Jc was dair ic wesen woude
 Op mijn rwmt ende op mijn vry
 Mer god danck ic ken my
 So claer sonder enige vlecken
 Dat ic wel openbaer der trecken
 4405 Jnt licht en spreken voir die goede
 Mer my was so wee te moede
 Doe my grymbert brocht die maer
 Dat ic al om liep haer en daer
 Bijster als een onvroet man
 4410 Ende wair dat ic was inden ban
 Jc wair hier gecomen sonder beiden
 Dair ic dus dwaelde aen die heiden
 Quam mijn oom mertijn die aep
 Die wiser is dan enich paep
 4415 Van gramarien inder practiken
 Hy was des biscops van cameriken
 Aduocaet wel negen iaer
 Hy zach my dryuen groot misbaer
 Ende sprac neue wat is dat v let
 4420 Ghi dunct wesen al onset
 Segt my wiet v heeft gedaen
 Men selt den vrienden doen verstaen
 Swaer saken die gaen ter noot
 Een tru vrient is een hulpe groot
 4425 Hy vijnt dicke beteren raet

Ter noot dan diet aen gaet
 Al is hi nochtan niet so vroet
 Dat doet den man ontgaet den moet
 En die wijsheit also zeer
 4430 Alst hem aen tlijff gaet off aen deer
 Ende is so myt hem begaen
 Hy en weet wat doen off eerst bestaen
 Recht off hi wair sonder syn
 Och lieue oom seide ic meer off myn
 4435 Also gi my seg is my gesciet
 Jc coom in groten swaren verdriet
 Sonder scout ende onuerdient
 Van hem dien ic so groten vrient
 Van herten altoos heb gesijn
 4440 Dat is een dat lampreel ende conijn
 Dat deet my quam gisteren morgen
 Dair ic sat voir mijn borge
 Ende soude mijn getide lesen
 Hy seide dat hi te houe woude wesen
 4445 Hy gruete my schoon ende ic hem
 Doe seide hi reynaert ic ben
 Moede gelopen ende hongereich mede
 Heb di ye teten door mijnre bede
 Jc seide ia ic genoeg coomt haer
 4450 Doe dede ic hem geuen een paer
 Kersspette dair botter op lach
 Want het was op enen woensdach
 Dat ic geen vleisch en plach te eten
 Ende oec vaste ic sel di weten
 4455 Tegens pijnsteren die ons nv naect
 Want die hoochste wijsheit die smaect
 Ende geestelic leuen wil leyden
 Die sel hem tegen die hoochtijt bereiden
 Te veruulen des heren gebot

- 4460 Het was estote parati seit got
In dat ewangelium lieue oom
Jc dede sijns nemen goede goom
Van boeten ende van sconen brode
Dats goede haue voir hongers node.
- 4465 ENde doe hi sat gegeten was lampreel
Quam mijn ionxste soen geheel
Ende woude wech doen dat relijff
Want ionge kijnder eten lief
Doe hi taste na dat conijn
- 4470 Slochen voir die tande sijn
Dat hem dat bloed wt ran ten ogen
Ende viel in onmacht in swaren dogen
Doe reynaert mijn outste zoen
Dit sach liep hi ende geerde loen
- 4475 Ende greep biden hoofde dat lampreel
Jc hadden gestuert totten morseeel
Ten waer dat ict hem benam
Dair halp ic hem dat hi ontquam
En sceidse ende sloech mijn kijnt zeer
- 4480 Dat conijn liep tot mynen heer
Den coninc ende seide ic wilden moorden
Siet oom dus coomteten inden worden
My is groot ongelijc gesciet
Nochtan claecht hi ende ic niet.
- 4485 Hier na quam corbout geulogen
Die my een droef gelaet ginc togen
Jc seide wat is dy laet dijn kermen
Hy sprac mijn wijff is doot ochermen
Ghinder leyt een doot aes vol maeden
- 4490 Dair mede woud sy hair saden
Ende at vanden wormen so veel
Dat sy hair spleten wtter keel
Ende sterff en cond hair niet verbieden

- Jc bad hem dat hi my bedieden
 4495 Soude. wat dair wair gesciet
 Doe vlooch hi henen ende liet
 Mi staen en conde niet van hem weten
 Nv seit hi ic heb die hoer doot gesmeten
 Off ic hebse doot gebeten
 4500 Alst niet en is dat moet god weten
 Hoe soud ic comen so na
 Want sy vlieget ende ic ga
 Siet oom dus bin ic bedragen
 Jc mach mijn auentuer wel clagen
 4505 Dat geluc is my zeer onthout
 Mer licht het is mijnre sonden scout
 Het is my goet cond ict geliden
 Neue gi sult te houe tiden
 Ende doen v ontscout voor den heren
 4510 Och oom des moet ic al ontberen
 Want my heer herman die provisoor
 Jn spaeus ban heeft swaerlic voor
 Om dat ic ysegrim raet gaff
 Dat hi sciet ende sijn oorden ouer gaff
 4515 Ter elmaer dair hi in was begeuen
 Hy seide het was so swaren leuen
 Hy soude steruen soud lange dueren
 My iamerde sijn karmen ende trueren
 Ende help hem als een vrient getrouwe
 4520 Dat hi wt quam des heb ic rouwe
 Want hi meent bouen alle dinck
 My te behangen voor den coninck
 Dus loont hi my goet myt quaet
 Siet oom dus bin ic teynden mijn raet
 4525 Jc moet te romen om een absoluci
 Ende so naect grote persecuci
 Mynen wiue ende mynen kijnderen

- Want dese quadien die my dus hijnderen
 Sellen altemael onteren
 4530 Ende dit soud ic gerne keren
 Wair ic vanden ban vry
 So ginck ic ende ver andwoorde my
 Nv en derfs ic niet bestaen
 Dus soud ic onder goede lude gaen
 4535 Jc heb anxt god soud my plagen
 Neen neue laet v niet versagen
 Eer ic v dus verdrucken laet
 Jc ken te romen wel den staet
 Ende versta my wel opt werck
 4540 Jc heet mertijn des biscops clerck
 Jc sel den prouisoor doen cytiren
 Te romen ende tegen hem pleytiren
 Neue ende doen v exsecuci
 Ende brengen v een absoluci
 4545 Sijns ondanckens al waert hem leet
 Want ic in thoff den loop wel weet
 Wat ic laten sel off doen
 Dair is oec mijn oom symoen
 Die machtich is ende seer verheuen
 4550 Hi helpt gern die wat geuen
 Dair is prentout ende luyster wel
 Scalcuont ende geeft my greep snel
 Dat sijn al onss naeste magen
 Ende oec sel ic myt my dragen
 4555 Een deel gelts off ics had te doen
 Die bede is mitter giften coen
 Men sel den penninck houden leren
 Ter noot dat onrecht me te keren
 Een trouwe vrient sel lijff en goet
 4560 Voor sinen vrient setten alst noot doet
 Wel is die vrient ende gelt verdoemt

- Dair nyement troost off baet off coomt
 NEue troost v hier wel toe
 Jc en rust niet na morgen vroe
 4565 Eer ic te houe bin voor die heren
 Jc sel v saken al inpetreren
 Gaet te houe als gi eerst moget
 Alle die sonde ende ondoget
 Dair v in verswaren mach die ban
 4570 Die treck ic my seluen an
 Jc laetse v quijt en neemse op my
 Als gi te houe coomt dair seldi
 Rukenau mijn vijff vijnden
 Ende hair zuster ende mijn kijnder
 4575 Ende uwer magen veel nochtan
 Neue die sprect dan coenlic an
 Mijn wijff is sonderlinge goet
 Ende die gern om die vrienden doet
 Ghi selt dair aen vijnden vrientscap groot
 4580 Want trecht heeft dicwil hulpe noot
 Die vriend sijn altoos goet besocht
 Al had mense oec een deel verwrocht
 Waert dat v geen recht schien en mach
 Seynt ouer nacht ende ouer dach
 4585 Jnt hooff om my ende laet my weten
 Alle die in tlant sijn geseten
 Jst coninck ist vrou ist wijff off man
 Sel ic brengen in des paeus ban
 Ende seynden een interdict so swaer
 4590 Dat men en sel voor noch naer
 Doden grauen singen noch lesen
 Dair en sel oec nyement gedoopt wesen
 Noch geen sacrament ontfaen
 Ten is eerst vol recht gedaen
 4595 Neue dat sal ic v te hant beiagen

Want die paeus is out van dagen
 Also dat mens niet veel en acht
 Mer altermael des hoofs macht
 Heeft die cardenael van valoot
 4600 Hy is ionc ende van magen groot
 Nv heeft hi een cobijn
 Ende hi is oec also in schijn
 Bouen allen dingen lief ende weert
 So wat hi aen hem begeert
 4605 Dat vercrijcht si alte licht
 Siet neue dit is mijn nycht
 Ende dair bin ic so wael mede
 Dat sy altoos mijn bede
 Doet vorderen so wat ic begeer
 4610 Doch neue bid ic den coninc mynen heer
 Om hulp dat v recht gesciet
 Jc weet wel hi en weigert my niet
 Ende trecht is elken swair genoegh
 Heer coninc doe ic dit hoorde ic loech
 4615 Mit groter bliscap quam ic haer
 Ende heb v geseit alt waer
 Mach yement enich ander dingen
 Mit goeden tugen op my bringen
 Als men billix sel doen enen edelen man
 4620 Lat my na recht beteren dan
 Off willen sijs my doen geen verdrach
 Men set my velt ende dach
 Ende enen goeden man tegen my
 Die my gelijc geboren sy
 4625 Ende laet ellic dair sijn recht bekynnen
 Welc die eer wynt men laetse myt mynnen
 Dit recht heeft hier altoos gestaen
 Dair om en latet nv niet vergaen
 Ouer my alst is nv ouer mijn.

- 4630 Het mach hier namaels een ander sijn
 Dat recht en doet nyement ongelijc
 Sy swegen al arm ende rijck
 Doe dus coenlic sprac reynaert
 Dat conijn was zeer veruaet
- 4635 Ende die roeck si en dorsten niet spreken
 Ende sijn beide wtten houe gestreken
 Ende spraken doe sy opt rwm waren
 God geef dat sy qualic moeten varen
 Dese valsche moordenaer fel
- 4640 Hy can sijn loosheit cleden so wel
 Recht off ewangelien waren
 Hier off en weet nyement twaren
 Dan wi souden wijt dan betugen
 Tis beter dat wi nygen ende bugen
- 4645 Ende wie dair tegen hem om vochten
 Want wi ons niet verweren en mochten
 Hy is so quaet alwair dair viue
 Der onser hi beroofde ons vanden liue
 DOe was ysegrim te moede wee
- 4650 Ende brwn doe van toorn sijn dese twee
 Wtten houe ontrumen sagen
 Die coninc sprac wil yement clagen
 Die coom voort ende laet ons horen
 Hier quam dair ghister soveel te voren
- 4655 Wair sijn sy nv reynaert is hier
 Heer coninc sprac dat felle dier
 Sulc claecht zage hi sijn aduersarijs
 Hy sweech der clage en dat dit wair is
 Mer ic lampreel ende carbout
- 4660 Die my voor v so mennichfout
 Belogen hebben. dair ic niet en was by
 Mer doe ic quam doe vlogen sy
 Sy ende dorsten by haren worden niet bliuen

- Dair om soudmen loze katyuen
 4665 Gelouen van al datsy spraken
 Dair soude veel misual off laken
 Aen my alleen lage cleyn zake
 Nochtan heer coninc hadden sy
 Genade ic segget sonder twy
 4670 By uwen bode aen my begeert
 Hoe gern dat sy my hadden gedeert
 Jc had hem vriendelic vergeuen
 Want ic en wil in haet niet leuen
 Noch clage. noch wrake op mijn vianden
 4675 Mer ic settet gode in handen
 Hy selt wel wreken als hem dunct goet
 Dat set ic vast in mynen moet
 Die coninc sprac reynaert gi zijt
 Jnt herte al verblijt
 4680 Ende gi zijt in groter mvten
 Jst v van bynnen off van buten
 HEer ic waent noch nergent naer
 Also slecht off also claer
 Jn v staet als gi wt met
 4685 Jc moet v seggen wat my let
 Op v. eer gi enige meerre kijff
 Aen my bewijst myt herten stijff
 My te doen noch meerre confuse
 Doe gi waert wt mynen huse
 4690 Ende ict v al had vergeuen
 Die quaetheit die gi had bedreuen
 Ende ghi scerp ende staff
 Van my ontfenct die ic v gaff
 Op dat gi ouer zee sout varen
 4695 Ende v van allen sonden zout claren
 Ende voort aen leuen in goeden staet
 Doe gi my seynde onreyn quaet

- Die scerpe weder ende kuwerts hoofd
 Dair in so waerdi so verdooft
- 4700 Dat gi my dorst doen sulcke scande
 Het was een onbequaem offerhande
 Enen knecht te seynden synen heer
 Hier tegen en weet gi geen weer
 Want selue die cappellaen bellijn
- 4705 Most hier off die bode sijn
 Diet ons al seide hoet verghinck
 Alsullic loon als hi ontfinck
 Om dat hi die boodscap dede
 Seldi oec ontfangen mede
- 4710 Off my sel rechts ende wet ontbreken
 Reynaer en weet nv wat spreken
 So doorzeer wart hi veruaert
 Hem dunct het gaet al achterwaert
 Ende al sijn raet en baet hem niet
- 4715 Ontfermelic staet hi ende siet
 Bleeck van verwen wart hi gedaen
 Hi en weet niet wat bestaen
 Hy sach dair veel van sinen magen
 Die alle swegen hoorden en zagen
- 4720 Mer nyement en boot hem noch die hant
 Die coninck sprac segt loos calant
 Si di nv stom en spreect ghi niet
 So stont hi in groot verdriet
 Hi had quader dant hem dochte
- 4725 Hi versuchte hem onsochte
 Dat sijt hoorden altemael
 Dat behageden brwn herde wael
 Ende ysegrim dat sy loegen
 Vrou rukenau en doch niet wel voegen
- 4730 Reynaerts moeye die apynne
 Dese was mitter coninghinne

- Wel gemynt ende liefgetal
 Dat was reynaert goet geual
 Dat sy dair was op die stont
 4735 Want hair was mennige wijsheit cont.
 Ende si dorst wel spreken daert was te doen
 Sy was sterck cloeck ende coen
 Men ontsachse wair sy quam
 Heer coninc sprac si en weest niet gram
 4740 Wanneer dat gi te recht sit
 Want uwer edelheit en vuecht niet dit
 So wat heer dat gramscap draecht
 Dair ist recht al wt geiaecht
 Een heer sel hebben altoos discrecie
 4745 Dats der rechter wijsheit specie
 Mi sijn die pvnten van recht wel cont
 Bet dan die sulcken die draget bont
 Want ic dair so veel off heb geleert
 Dat ic dair in was gefundeert
 4750 Een verheuen meyster in loye
 Men maecte my een letter van hoeye
 Jnt spaeus hoff door mijn weerde
 Dair ander beest lagen opt eerde
 Oec had ic altoos die voorsprake
 4755 Als ic te doen had enige sake
 Om dattet myt recht my was cont
 Senica srect ons wt synen mont
 Een heer sel recht doen ouer al
 Nyement hi oec beswaren sal
 4760 Dien hi gegeuen heeft geleide
 Buten recht off buten besceide
 Men sel trecht door nyement meyncken
 Wilde ellic hem seluen bedencken
 Van den genen die hier staen
 4765 Wat hi bedreuen off gedaen

- Ende noch doet alst valt bi tiden
 Hy soude te bet myt reynaert liden
 Ellic ken hem seluen dat is mijn raet
 Wie is hier die altoos vast staet
 4770 Hy en valt zomtijt ende gelijt
 Die nye en myste tot geenre tijt
 Die is heilich ende zeer goet
 Bi rade te beteren als hi mysdoet
 Dats menschelic ende is dic geplogen
 4775 Mer sonder beteren mysdoen ten wil dogen
 Dats duuelic leuen en sonderlinc quaet
 Merct wat dair gescreuen staet
 Jnder ewangelien less
 Estote misericordes
 4780 Weest ontfermich noch staet dair meer
 Nolite iudicare
 Et non iudicabimini
 Oordelt nyement so en sel dy
 Selue oordel liden geen
 4785 Dair staet oec hoe die pharizeen
 Jn ouerspel vengen een wijff
 Sy wildense stenen ende nemen tlijff
 Onse heer vraechde wat sy rieden
 Hy sprac so wie van v lieden
 4790 Hem seluen kent van sonden reen
 Die warp op hair den eersten steen
 Doe vlogen si alle ende lietense dair
 Want sy en waren niet van sonden claer
 LJcht mochtet hier sijn also
 4795 Sulc ziet in eens anders oge een stro
 Die selue in sijn oge een balc heeft
 Tis mennich die ouer een ander geeft
 Een ordel ende hi is selue die quaetste
 Al valt een dicke ende hi int laetste

- 4800 Opstaet ende te genade coemt
 Dair om en is hi niet verdoemt
 God ontfaetse die sijns begeren
 Ende nyement den anderen condempneren
 Al wist hi wat van sijn gebreke
- 4805 Hi en dede eerst off sijns selfs bleke
 Reynaert mijn neef en hads niet te quader
 Want sijn vader ende sijn oudevader
 Hebben altoos in meerre loue
 Ende bet gedaen te houe
- 4810 Ende beter geheten dan ysegrim
 Noch brwn. noch alle die mage sijn
 Het was een ongelike snede
 Dair van eren ende van wijshede
 Was te besigen mijn neue ende sy
- 4815 Mer die werelt duncket my
 Nv al verloren ick en weet hoet gaet
 Die scalc risen in horen staet
 Biden heren my valschen treken
 Ende die goede warden versteken
- 4820 Die dueget eer ende wijsheit plien
 Jc en can niet wel gesien
 Hoe dattet lange sel mogen staen
 Vrou had hi v so veel misdaen
 Als hi my doet het wair my leet
- 4825 Jst wonder dat Jc hem bin wreet
 Dat hi mijn geleide dus breken
 En hoordi niet wat clagen sy op spreken
 Van verradery. moort. ende dieften
 Heb Di hem so vecoren in lieften
- 4830 Ende hi dunct so goet so goet so claer
 So setten op een outaer
 En doetten voir een sant aenbeden
 Mer hi en leeft niet op die werlt heden

- Daer enich duecht off wet in waer
 4835 Ghi moget dair veel off zeggen nyemaer
 Men en selt int eynd so niet vijnden
 Hy en heeft oec nyement die sijns bewijnden
 Hem en wil helpen maech noch vrient
 Also heeft hijt ouer al verdient
 4840 Dair om so heeft my vreemt van v
 Ende nye en hoord ic sonder nv
 Dat hem yement van enich dinck
 Bedante dair hi mede om ghinck
 Hy strijct altoos sinen steert
 4845 Heer ic hebben lieff ende weert
 Ende oec weet ic van hem mede
 Een grote duecht die hi v dede
 Jn uwer tegenwoordicheit onlanck
 Des gi hem doe wist groten danck
 4850 Al ist nv myt v aldus om geslegen
 Dat swaerste moet noch meeste wegen
 Een sel sijn lieff mynnen te maten
 Ende sijn leet te zeer niet haten
 Gestedicheit vuecht wel den heren
 4855 Tis misselic hoe die zaken verkeren
 Men sel den dach te zeer niet
 Louen noch laken eer men ziet
 Dat hy ten auont is comen
 Goet raet can dic den genen vromen
 4860 Die hem vlijt dair keret an
 Ouer tweent iaren quam een man
 Hier tot uwen houe een serpent
 Om een oordel dat onbekent
 V was ende alle v rade
 4865 Dat serpent stont tot synen scade
 Aen enen twen daert door waende gaen
 Wart biden halse in een strick geuaen

Daert vmmer tlijff soude hebben gelaten
 Mer dat die man tot sijnre baten
 4870 Verbi soud gaen ende zach hoet stoet
 Daert zeer opriep al myt oetmoet
 Dat hi hem help dair wtter noot
 Off het soude dair bliuen doot
 DEn man verdocht sijn verdriet
 4875 Looft dattu my niet
 Venijnden en selste nochte scaden
 Jc sel di wtter noot ontladen
 Dat serpent was des bereet
 Ende swoer hem enen dueren eet
 4880 Niet te scadigen in eniger saken
 Doe loste hijt wtten ongemake
 Ende sijn een stuck te samen gegaen
 Doe wart dat serpen beuaen
 Mit groten honger so beseten
 4885 Want het en had in langer tijt niet gegeten
 So dattet waende bliuen doot
 Ende mit dien na den man dattet scoot
 Ende wilden ende eten dan
 Mit groten anxt onspranc die man
 4890 Wt synen slaep ende sprac wat wilstu
 Mi verderuen en hebstu nv
 Vergeten die trouwe die ic di dede
 Dair du my gaues dijn zekerhede
 Dattu my niet soudste misbieden
 4895 Dat serpent sprac voor allen lieden
 Mach ic verandwoorden dat ic doe
 Want hongers noot dwinct my dair toe
 Lijfs noot brect alle wet
 Die man sprac macht niet vallen bet
 4900 So geeft my doch so lange vry
 Dat wy yement vijnden die wy

- Daer wi onse reden vertrecken al
 Ende wiemen dan wisen sal
 Jnt recht na onser beider boete
 4905 Dat hijt behoude ic bins te moete
 Sprac dat serpent dus gingen sy te samen
 So lang dat hem te moete quamen
 Die roeck ende slijndepier sijn soen
 Hair reden vertogen sy zeer schoon
 4910 Carbout wijsde totten man
 Hy had dair oec ghern geweest an
 Mit synen soen ende hem gesaet
 Dat serpent sprac ten man hoet staet
 Heb ics niet gewonnen hoe dunct v
 4915 Die man sprac hoe soud comen nv
 Een rouer te wisen enich woort
 Dat rouen hem oec toe behoort
 Ende oec en mach een niet wisen alleen
 Laet ons drie off vier gemeen
 4920 Horen spreken die hem rechts verstaen
 Laet dan gaen daert sculdich is te gaen
 Jc hebt nochtan quaet genoeg
 Dat serpent myt des ouerdroech
 Ende gingen echter so lange stonden
 4925 Dat sy den beer ende den wolf vonden
 Die sy alle hair zaeck seiden
 Aldair wijsden sy onder hem beiden
 Dat serpent den man soude doden
 Want hongers dwanck ende lijfs noden
 4930 Brect alle ede ende alle ende alle trouwe
 Die man had vaer ende groten rouwe
 Doe hi dit hoorde van sinen liue
 Dat serpent spranc na hem zeer ryue
 Het scoot wt sijn venijn
 4935 Die man ontspranc myt groter pijn

Ende sprac gi doet my onrecht groot
 Dat du dus stacs na mynen doot
 Du en hads geen recht dair toe gehat
 Dat serpent sprac wair om segstu dat
 4940 Het is di twewarf gewijst tegen
 Dat vanden genen die selue plegen
 Te moorden. te stelen ende te rouen
 Aldat sy sweren off gelouen
 Dat en houden sy myn noch meer
 4945 Mer voordien coninc onsen heer
 Leit my dair in sijn hoff
 Dair beroep ic di hier off
 Ende dat moochstu weigeren niet
 Ende wat my dair gesciet
 4950 Dat wil ic dulden ende dogen
 Ende geen weer dair tegen pogen
 BRwn die beer ende ysegrim
 Seiden totten man dit sal sijn
 Dat serpent en sel niet bet geren
 4955 Ende meende quaemt int hof ons heren
 Dattet al soude gaen na hare loue
 Voor v heer ist v yet te hoge
 Des wolfs kijnder ist die veel mogen
 Ydenbalch ende selden sat
 4960 Quamen myt haren vader om dat
 Sy den man meed soudien eten
 Want si van honger lude creten
 Dat gi hem huus ende hof verboot
 Doe stont die man in groter noot
 4965 Ende riep om groot genade
 Hy claechde hoe hem tserpent woude scaden
 Dien hi so grote duechd dede
 Ende bouen trouwe ende sekerhede
 Dien hi van hem had ontfaen

- 4970 Dat serpent sprac ic en heb niet mysdaen
 Des ga ic aenden coninc al bloot
 Want dat dede liues noot
 Dat bouen allen node gaet
 Ghi coninck ende al v raet
- 4975 Waert hier zeer mede begaen
 Want v conincklike edelhede
 Ende oec v rechtueerdichede
 Sach aen die trou vanden man
 Ende en wout dair niet comen an
- 4980 Dat hi den doot dair om lede
 Want hijt op geloue dede
 Want men sel billix houden trouwe
 Ende vander ziden siet men nouwe
 Die noot drijft alst gaet aenden liue
- 4985 Heer dus haddi groten kyue
 Dair en was nyement int hoff
 Diet beste recht wist hier off
 Mer dair waren sulc die myt willen
 Den man gern hadden helpen villen
- 4990 Haddet also mogen gaen
 Jc zie noch hier die sulc staen
 Jc weet wel wat sy doe seiden
 Ten leste doet tot genen besceiden
 En conde comen wat sy rieden
- 4995 Dedi reynaert mynen neef ontbieden
 Dat hi die sake soude verclaren
 Des was hi bouen alle dier waren
 Ghehoort ende bet gelooft voor v
 Reynaert sprac gi moet ons nv
- 5000 Dit sceiden na dat beste recht

Reinaerts historie, 5001-6000

Wi volgens al hoe dat gi segt
 Want gi weet den rechten gront
 Reynaert sprac heer my is onkont

- Hoe ic dit na haren worden dele
 5005 Van horen seggen liecht men vele
 Mer sage ic dat serpent staen
 In sulker noot also geuaen
 Als het stont doe die man vant
 Dair hijt loste ende ontbant
 5010 So wist ic wat ick seggen woude
 Mi dunct dat hi den recht misdede
 Reynaert wi volgens uwe rede
 Hier is nyement diet verbeteren kan
 Dit deed die heer doe ginck die man
 5015 Mit v ende dat serpent mede ter stede
 Dair hijt eerst vant in die droefhede
 In allen schijn dat hijt doe vant
 Als hijt eerste staende vant
 Also reynaert had geheten
 5020 Doe seit gi reynaert laet my weten
 Hoe dunct v best dat men dit sceide
 Reynaert sprac nv sijn sy beyde
 Ellic so sy waren te voren
 Sy en hebben gewonnen noch verloren
 5025 Nv wijsic heer volcht des my
 Dat die man mach wil hy
 Dat serpent lossen als hi dede
 Ende ontfaen des sekerhede
 Want hi des bleef ongescaet
 5030 Ende meent hy dat hem tegen gaet
 So wijs ic dat hi wel mach gaen
 Dair hi wil en latent staen
 Gebonden so als hi ten eersten mochte
 Wantet ontrouwe aen hem sochte
 5035 Ende hijt help wt sulker vrese
 Nv dunct my recht oordel wesen
 Dat die man heb die koore

- Also wel als hi had te voren
 SJet heer dit oordel docht v goet
- 5040 Ende al v raet die bi v stoet
 Vocldhens ende prijsdent reynaert
 Die man ghinc henen sijnre vaert
 Quijt ende vri ende dancte v zeer
 Aldus verwaerde reynaert v eer
- 5045 Als een trou vrient doet synen heer
 Wair heeft ysegrim of die beer
 V so veel eren ye gedaen
 Sy connen wel bulen myt hoy slaen
 Ende scoon boffen ende blasen
- 5050 Ende als sy zwellgen mogen ende asen
 Die vette morseel ende die goede spise
 So sijn vroeder dan die wise
 Salomon off aristotiles
 So is elken eens lewen moet gewes
- 5055 Van coenheit ende van hoger daet
 Mer als sy comen dair die noot aen gaet
 So sijn sy die eerste die dair wiken
 Die scamele moeten dan voorwart kyken
 Ende verwaren die afterhoede
- 5060 Och heer dit en sijn geen vroede
 Dees verderuen volc. steden. ende lant
 Sy en rueken niet wes huus dat brant
 Des sy hem biden colen wermen
 Al dat sy houden ofte schermen
- 5065 Dats haers selfs baet ende geuoech
 Men vijnt deser meer dan genoech
 Mer voor dees en plagen
 Reynaert niet off sijn magen
 Als ander slapen so zorgen sy zeer
- 5070 Om haers heren vordel ende sijn eer
 Om wise vonden ende nauwen raet

- Dat groten heren dicwil baet
 Meer dan cracht ende ouermoet
 Ende gelijc reynaert doet
 5075 Al en heeft hijs nv genen danck
 Men sel noch vernemen omlanck
 Wie best vordel weerdich is off sy
 Van synen magen heer alsegdi
 Dat si en verscuuen ende verstenen
 5080 Om sijn loosheit ende sijn treken
 Dat woudic dat een ander sprake
 Dair off soude comen sulke wrake
 Dat hem soud dencken alle sijn dagen
 Mer heer v willen wi verdragen
 5085 Ghi en moocht ons niet myspreken
 Wair yement die tegen v woude steken
 Dat wair myt werken of myt talen
 Dat wouden wi v so helpen verhalen
 Dat men soude seggen dat wi dair waren
 5090 Wi en plegen ons niet veruaren
 Dair wi camspel hebben mogen
 Heer ic moet v vmmer togen
 By oorloue reynaerts mage
 Die lijff ende goet bi hem souden wagen
 5095 En lieten sijn niet door v bedwanc
 Hem is die mennige na belanc
 Dies niet en lijt in openbaer
 Mi seluen maec ic voor een maer
 Jc bin sijn moey al bin ic een wijff
 5100 Jc soude mijn goet end ooc mijn lijff
 By hem setten had hi noot
 Dair toe heb ic drie kijnder groot
 Vol wassen van liue sterc ende coen
 Die ic voor hem set had hijs te doen
 5105 Eer ic hem liet verderuen

- Nochtan soud ic lieuer steruen
 Dan ic se voor mijn dode sage
 So grote liefde ic tot hem drage
 DAt eerste is biteluus mijn kijnt
- 5110 Dien heb ic altoos gemynt
 Want nye en sachmen enen so cloeck
 Een out vuyl hemd of een broeck
 Dat nadich is myt veel knopen
 Dat te besien ende ouer te lopen
- 5115 Ende te zueren vanden gaudynen
 Rybauden boeuen ende cockynen
 Hebben dair zeer vercoren om
 Sy geuen hem apel haerre som
 Die sy gecrigen ter luden huus
- 5120 So gaet weder biteluus
 Die hair tande dair door steken
 Also sise door cloyen ende door beten
 Ende latense rotten ende ongedwogen
 So groeyen si die dair sitten plogen
- 5125 Dat sise mitten nagelen verdriuen
 Ende sleters ende wel te stucken wriuen
 Hier kanse mijn soen so wel of claren
 Dat sy sijns wel ontbaren
 Ende brengen hem totten meerre baet
- 5130 Dair crijcht sijn brueder of toeuerlaet
 Sijn ander soen heet vuyl romp
 Want hi is van synnen so plomp
 Ende so slecht van synen dingen al
 Hy en kent nau wit voir root smal
- 5135 Hy soude dick liden groot gebrec
 Mer biteluus vult hem den beck
 Mitter spisen die men hem geeft
 Doch een grote duecht vuyl romp heeft
 Dats dat hi is so vreenthout

- 5140 Ende van herten oec so bout
 Dat hi bi synen vrient sout bliuen doot
 Eer hi hem ontginck ter noot
 Hier om heb icken v zeer gemynt
 Een dochter is mijn derde kynt
- 5145 Die ic lieff heb heet hatenet
 Dese weet ic oeck wel haer wet
 Ende is voortgaende inder neringen
 Op hoofd dien node scheert geringen
 Mit langen hair ongedwogen
- 5150 Dese dienst megen des gern plogen
 Die lieuer dansen inden nacht
 En smorgens slapen lanck en zacht
 Ende tot alre ledicheit hem bet voegen
 Dan dat sy hem kemden ende dwoegen
- 5155 Ende latent verwoeyt groeyen vol neten
 Diet door wroeten ende door steken
 So gaen sy clouwen ende wriuen
 Nochtan en connen sy se niet verdriuen
 Mer sy biten veel te onsochter
- 5160 So comen sy tot haer neet mijn dochter
 Ende doen off huue ende caproen
 Dese can hem best baet doen
 Want sy is myt gripen snel
 Hier om plegen sy ze wel
- 5165 Mit apelen peren broot ende noot
 Veel meer danss hem is noot
 Dat deylt hi vuyl romp synen broeder
 Dit zie ic gern ic bin hair moeder
 Dat sy malcander sijn dus trouwe
- 5170 Doe riep ic tot hair rukenouwe
 Ende sy gingen bi hair staen
 Elc was lelic als barlebaen
 Groot als hair moeder ende niet mynder

- Wellecoom seit lieue kijnder
 5175 Staet hier bi uwen neeff reynaert
 Doe sprac si coomt al herwaert
 Die reynaert bestaen ende my
 Laet ons den coninc bidden dat hi
 Hem trecht vanden land doe hier
 5180 Tot hair so quam mennich dier
 Die dus myt enen snellen trade
 Mit synen wiue vrou lupelkaerde
 Dat eenkoorn ende dat mvshont
 Die fluwijn dat maerter bont
 5185 Die beuer ende sijn wijff oerdegaelle
 Die genette ende die oostraelle
 Die busing ende dat forreed
 Dese twee waren reynaert eerste leed
 Want sy gern hoenre eten
 5190 Die otter soude hem node vergeten
 Ende panthecrote sijn wijff hem by
 Nochtant waren die beuer en sy
 Reynaerts vianden dair te voren
 Mer sy en dorsten niet verhoren
 5195 Vrou rukenau want sy ontsagen
 Oec was sy thoof van synen magen
 Wijs van rade ontsiende zeer
 Dair quammer twijntich ofte meer
 By reynaert door hair lieue
 5200 Vrou aelcrotte ende quantes kyeue
 Hair twee zusteren quamen mede
 Die wezel die egel ellic selue dede
 Dat hermel ende die vledermuys
 Hoe wel ontfenckse biteluus
 5205 Ende sijn moey vrou aelcoot
 Want het waren hair speel genoot
 Die water rot ende dat water mael

- Dat fories dat lossen ende nochtan wael
 Wel veertich die ic niet en can genoemen
 5210 Die sijn al by reynaert gecomen
 RVkenau sprac heer coninck
 Nv moochdi zien op desen rinck
 Off reynaert heeft enige magen
 Heer gi moget ons node veriagen
 5215 Wy sijn v tru ondersaten
 Die lijff en goet by v soude laten
 Wair dat ghijs oec had te doen
 Al si di machtich sterc ende coen
 Ons vrientscap en mach v niet scaden
 5220 Laet reynaert hem wel beraden
 Op die zaeck die gi hem tijt
 En can hi hem onsculdigen nijt
 So doet hem houes wet
 Wy en eysschen niet noch en gheren bet
 5225 Dit en soud men weygeren nyement
 Die coninghin sprac ic en doets ghiement
 Vrou dit seide ic hem ghisteren wel
 Mer hi was so door fel
 Dat hi dair na niet horen en woude
 5230 Die lupaert ende fyrapeel die boude
 Spraken heer gi moget niet nochtan
 Veerre rechten dan wisen v man
 Want woudi myt geweld gaen voort
 Als off gi v eer verloort
 5235 Hoort tael ende weder tael
 Ende dan beraet v seluen wael
 Hoe gi recht na tbeste besceit
 Die coninc sprac dits al wairheit
 Mer ic was so doer gram
 5240 Doet my inden mont quam
 Van kuwaerts hoeft ende sijn doot

- Dat dede my dat ic so verscoot
 Doch wil ic reynaert horen spreken
 Kan hy die ondaet van hem steken
 5245 Die men seit dat hi heeft gedaen
 Jc laten ghern quijt gaen
 Ende meest om beden wil van sinen magen
 Ende hi docht myt herten zere
 God geef mijnre moeyen eere
 5250 Sy heeft mijn rijsgen wel doen bloeyen
 Sy heeft wel aen mijn kar gecroegen
 Sy heeft my geboden wel die hant
 God danck dat sy den vont so vant
 Jc heb nv enen goeden voet
 5255 Op te dansen bin ic vroet
 Jc wil nv selue zien wt mijn ogen
 Ende brengen voort deel schoon logen
 Die ye gehoort is ouerluut
 Om my te helpen self hier wt.
 5260 DOe sprac hi heer coninc o wy
 Js kuwart doot wat zeg dy
 Ende wair is bellijn die ram
 Wat bracht hi v hier doe hi quam
 Want ic hem drie Juwelen gaff
 5265 Dair ic dat waer gern wist aff
 Wair dat sy sijn gebleuen
 Dat een soude hi v hebben gegeuen
 Ende mijnre vrouwen die ander twee
 Bellijn en bracht ons myn noch mee
 5270 Dan kuwarts hoeft al ic wilneer sprack
 Dat ic vlusch op hem wrack
 Want ic hem dede nemen tlijff
 Want hi seide self die vuyl katijff
 Dat hi den raet dair toe had gegeuen
 5275 Dat die brieue waren gescreuen

- Die men in die scerpe vant al dair
 Och arme heer ist vmmer wair
 Tfy katijff dat ic ye was geboren
 Sijn dan Juwelen verloren
 5280 Des claech ic mijnre lieuer vrouwen
 Jc woude mijn hert brake van rouwe
 Dat ic leue dat is my leet
 Wat sel mijn wijff seggen als zijt weet
 Sy sel onvroet wesen op my
 5285 Also node hengede sy
 Dat ic die iuwelen hier seynde
 Nvmmermeer is mijns leuens eynde
 En ward ic goet vreent tegens haer
 Sy sel als si weet voor waer
 5290 Driuen also groten rauwe
 Wat neue sprac vrou rukenauwe
 Wat baet dat gi droeft dus seer
 Noemt ons die iuwelen hebt genen deer
 Wy sellense by vrienden raet
 5295 Wel crigen tsy vroe off laet
 Des sy bouen der eerden sijn
 Van onsen meyster akarijn
 Sel dair om lesen in sijn boeken
 Wi sellen te ban doen ende vloeken
 5300 Jn allen kerken dier off weet
 Tot dat hi dair off doet besceet
 Het en mach ons niet ontstaen
 Neen hebt des genen waen
 So wiese heeft en sceit dair niet aeff
 5305 Nye en gaff coninck so riken gaeff
 Als iuwelen sijn
 Doch dat hert hebdi mijn
 So zeer verlicht myt uwen troost
 Mer ist dat my god verloost

- 5310 Tot mynen wil wt desen onrecht
 Dair om dese lose knecht
 Mit logentael hebben behangen
 Al soud ic dese werelt door gangen
 Ende dair om laten tleuen mijn
- 5315 Jc sel weten wair dat sy sijn
 MJt eenre geuensder rouwiger clagen
 Sprac reynaert hoort al mijn magen
 Jc sal v noemen die iuwele
 Doch moogdi seggen dat ic fele
- 5320 Gelucs ende eeren hebben verloren
 Teen was een vingerlijn noem ic voren
 Van fynen goude was dien rynck
 Ende bynnen dat tegen den vynger ghinck
 Stonte letteren geamelgiert
- 5325 Van sabel ende van azuer vysiert
 Ende dat hebreusche namen
 Jc en condse gespelden noch versamen
 Want ic die tael niet en verstont
 Mer een wijs man maecte my des cont
- 5330 Het was meyster abrioen van tryer
 Hier isser veel die sijn manier
 Wel kennen hi verstaet alle dingen
 Tusschen arkeloos ende drongelingen
 Ende enam ende floorsbergen
- 5335 Jn alle die wildernisse nergen
 En is geen dier so sterck so coen
 Ten is van meyster abrioen
 Bedwongen als hijt aensiet
 Ende moet al doen dat hy gebiet
- 5340 Nochtan en looft hi niet aen gode
 Mer het is die beste iode
 Diemen in der werelt vijnt

Crude ende gesteente hi wel kynt
 Hair virtuten ende wat dat sijn
 5345 Jc liet hem sien dit vingerlijn
 Hy seide my dat drie namen
 Eerst wtten paradise quamen
 En datse seth synen vader brocht
 Doe hi den ontfermigen oly zocht
 5350 So wie namen ouer hem draecht
 Hy blijft altijd ongeplaecht
 Vander temptatien ende vanden quaden
 Donre blixom mach hem niet scaden
 Touery noch alfs gedroch
 5355 Meerre lude duecht leyttter an noch
 Hy en mach niet verderuen van coude
 Al lage hi nact in enen woude
 Al moeder naect op een velt
 Drie wijntersche nacht aen een getelt
 5360 Al vroost ende weidet wtten noorden
 So grote cracht hebben die woorden
 Jn orconde meyster abryoen
 Een steen van wonderliken doen
 Stont buten aent vingerlijn
 5365 Hy en mocht niet verbetert sijn
 Ende was gedeilt van verwen drye
 Als root cristal was deen pertye
 Ende dat blencte so claer
 Off hi barnenende vuyr wair
 5370 Also was hi altoos gedaen
 So wair een woud by nachte gaen
 Ende des hi myt hem droech den steen
 Hy en behoefde lichts en geen
 Van keersen want hi zach
 5375 So wel oft wair schoon dach

MJt sulke gelijc was dander twaer
 So fijn ende so door clær
 Als oft wair gebruneert
 So wat mysquamen den ogen deert
 5380 Off aen den lichaem enich geswel
 Dat conde dat wt boeten wel
 Nie dan ment bestreeck dair mede
 Jn allen hoofzweer ende swairhede
 Off inden lichaem enich ongesond
 5385 Die van versumentheit comen cond
 Van vergiffenisse ende venijn
 Off enige ziekte die mach sijn
 Lanc euel gycht. ende tysike
 Fistel kancker ende artike
 5390 Ende alle siecte sonder die doot
 Op dat men een luttel fonteynen goot
 Dair men den witten steen in stack
 En dat dranc al ongemack
 Wort hy quijt cond hi geswelgen
 5395 Mit groten recht mach ic my belgen
 Dat ic dus vulic heb verloren
 Die derde verwe moochdi horen
 Die was groen als een glas
 Mer zommich dropel dair in was
 5400 Gemengt recht als purpur vaer
 Die meyster seide my voorwaer
 So wie dat droege sulcken steen
 Van synen vianden en souden geen
 So sterck wesen off so coen
 5405 Die hem macht had te mysdoen
 Ende hi soude alle wege
 So wair hi vocht hebben zege
 Waert bi nachte off by dage

- Dess hi den steen nuchteren aensage
5410 Ende dair toe soude hi liefgetal
Sijn mitten luden ouer al
Al hadden si hem gehaet te voren
Hy soude vergeten alle toren
Ende droech hi den steen dat si en sagen
5415 Ende en soude hi niet versagen
Door geen bedroch. door geen geweld
Tegen hondert gewapend te voet
So soude hi blide ende wel gemoet
Ende vrolic van herten keren
5420 Behoude sijns lijfs ende eren
Mer hi most sijn een edel man
Dair geen dorperheit wair an
Off alle dese cracht en holp hem niet
Lieue vrienden nv besiet
5425 Hebdi ye in waren wort
Van steen meerre cracht gehoort
Ende om dat hi was so goet
So docht ic dat my niet en stoet
Te hebben so dueren scat
5430 Ende had den coninc om dat
Mynen lieuen heer geseynt
Als een voor den edelsten die men vijnt
Ende wanttet al aen hem leit
Al onse eer en onse zalicheit
5435 Op dat sijn lijff voor allen vresen
Te bet altoos bewaert soud wesen
EEn spiegel ende een kam
Die ic ter seluer steden nam
Dair ic vant dat vingerlijn
5440 Dus wil ict openbaer sijn
Dat was in mijns vaders scat

Ny en creech ick meer dan dat
 Ende die woude vmmer hebben mijn wijf
 So wel waren sy hair gerijf
 5445 Dat icse dair niet en mocht laten
 Die had ic ter eren ende haerre baten
 Der coninghin geseynt mijnre vrouwe
 Want sy my vrientscap ende trouwe
 Ende grote huescheit heeft bewijst
 5450 Die kan ende mocht niet sijn volprijst
 Hy was gemaect van een been
 End dat was suuer ende reen
 Dat is geheten panthera
 Tusschen dat groot Jndia
 5455 Ende dat eerdsche paradise
 Voir dese beest ende oec hair spise
 Van verwen is hi also schoon
 Dat men onders hemels throon
 Geen verwe en vijnt so diere
 5460 Panthera en heefs een maniere
 Dair toe so ruuct hi also zoet
 Dat sijn lucht can geuen boet
 Van eniger groter quale
 Sijn schoonheit ende dat hi ruuct so wale
 5465 Dat doet mennich dier dat hem volcht na
 Een scouder been heeft panthera
 Seer dvn breet ende dat so vast
 Dat hem deren en mach geen last
 Ende als men hem dat leuende wynt wt
 5470 So blijft hem altoos die virtuu
 Vander zueter lucht ende roke
 Ten mach niet rotten noch crigen broke
 Nvmmermeer tot genen dagen
 Water vuyr. steeck. noch slagen

- 5475 En mach hem niet scaden licht
 So hert so vast ist en so dicht
 Die zuete lucht die dair wt schiet
 En soude die mennich louen niet
 Het heeft al sulke cracht
- 5480 Dat etens noch drinckens en acht
 Die sijn zade dair by mach wesen
 Die is alles euels genesen
 Gesont van herten vri ende vro
 Dit been is gepolijst also
- 5485 Claer oft wair van suluer fijn
 Dair toe wit alst mach sijn
 Van yuorien off bockraen
 Die tanden die dair aen staen
 Sijn nauwe te maten ende smal
- 5490 So slecht off sy waren van glasen al
 En tusschen die tand ist velt so breed
 Datter mennich beeld in steet
 Van finen goude wel gesmeden
 Half duuekels lanc en dair beneden
- 5495 En sach nye sijns gelijcs in reden
 Die velde sijn gescakiert
 Van sabel van kelen geammelgiert
 Van synoper ende van azuer
 Ende is die hystorie ende aentuer
- 5500 Hoe venus. Jvno. en pallas
 Een apel die fijn gouden was
 Onder hem drien hadden gemeen
 Ende ellic wouden hebben alleen
 Alle wijl sy dair om keuen
- 5505 Ten lesten sijns zijns op een bleuen
 Dat sy aen parijs ghingen
 Ende hem den gouden appel bringen

- Dat hi en gaue openbaer
 Die van hem drien die soonste waer
 5510 PArijs die schoon was ende haerde
 Buten troyen op die heide
 Jvno geloofde hem ende seide
 Die meeste rijcheit te hebben dan
 Die doe ter werelt had enich man
 5515 Op dat hi hair den appel wijsde toe
 Pallas die geloofde hem doe
 Woude hi hair den appel toe wisen
 Sy souden hooch in machten doen rysen
 Dat hi alle sijn viande soude
 5520 Onder hem dwingen hoe hi woude
 Venus sprac wat seg di van scat
 Off van gewelt berecht my dat
 Js priamus niet dijn vader
 Ende hector dijn brueder die algader
 5525 Tlant heeft bedwongen voor ende na
 En is niet dijn moeder ecuba
 En is troeyen niet dijn die grote stat
 Jc sel di geuen die meeste scat
 Den edelsten ende den besten dair by
 5530 Die in alle die werelt sy
 Wilstu my voor die soonste prisen
 Ende den gouden appel my toe wisen
 Du selste hebben dat soonste wijff
 Die ye ontfenck op eerden lijff
 5535 Ende vmmermeer gecrigen sal
 So bistu rijck bouen al
 So clymstu allen heren bouen
 Dats een scat die nyement can vollouen
 Want reyn vrouwen soon ende goet
 5540 Die connen sterken mannes moet

Ende verdriuen alles herten leyt
 Sijn doen plegen scamelheit
 Sy doen duecht ende wijsheit keren
 Parijs hoorde hair presenteren
 5545 Sijn hert wart in groter vroude
 Hy bad dat sy hem nomen woude
 Die scone vrouwe wie sy wair
 Venus sprac ic seg di wair
 Des conincs wijff van grieken helene
 5550 Scoonre vrou en leeft nv gene
 Edel zedich . rijck ende wijs
 Doe gaff hair den appel parijs
 Ende seide dat si die soonste waer
 Hoe hi helenen creech dair naer
 5555 Ende namse den coninc menelaus
 By hulpen der godynne venus
 Ende brachtse te troyen bynnen
 Dat grote solaes der herten mynnen
 Dat sy twee te samen dreuen
 5560 Gout dair myt beelden op gegeuen
 Ende letteren dair op gegreuen
 Dair men bi mocht boecstauen gereet
 Van ellic dinck dat ondersceet
 NV hoort van dat spiegel goet
 5565 Dat glas dat dair in stoet
 Dat was schoon ende onmaten claer
 Dat men dair in sach ver ende naer
 Al dat op mijl na gesciede
 Wast aen beesten off aen liede
 5570 Van dingen die men weten wilde
 Ende die oec voordien spiegel hilde
 Sijn aengesicht ende hi dair in zaghe
 Had hi sproete smette off vlage

Op sijn oge peerle off twitte
 5575 Vluys ofte cobe oft ander smitte
 Dat genas hi claerlic al
 So groot virtuu't so groot gheual
 Dat had dat spiegel glas in hem
 Jst wonder dat ic mysmoedich ben
 5580 Te verliesen so groten vont
 Dat hout dair dat glas in stont
 Was licht ende vast ende heet eetijn
 Het soude ewelike sijn
 Eert rotte ende wormstake
 5585 Ende om dese selue sake
 Dede die coninc salomon
 Synen tempel bynnen doen
 Mit desen hout al om gecleden
 Om sijnre groter reynicheden
 5590 Men prijstet beter dan enich gout
 Het is gelijc elenushout
 Die wilen die coninc trompaert
 Off had gemaect dat houten paert
 Om lieften des maradigas
 5595 Dochter die so schoon was
 Op dat hise waende wynnen
 Dat peert was so gemaect van bynnen
 So wie dair op sat ende hijs begeerden
 Hy voer henen sijnre veerden
 5600 Hondert mylen bynnen eenre vren
 Dat quam tot scerper auentueren
 Cleomedis synen soen
 Want hi en woude nie gelouen die goen
 Dattet houten peert had sulken macht
 5605 Hy sat dair op ende besacht
 Want hi was moedich ende koen
 Ende geerde hoge dade te doen

- Om der werelt prijs te ontfaen
 Crompaert dreide om enen weruel saen
 5610 Die in des borst te voren stont
 Doe hief peert op wt vryen gront
 Ende voir ter veynster wt vander zael
 Eer men een pater noster soude lesen wael
 Hy seide hi was tien mylen ver
 5615 Clemoedes was droeue ende er
 Hy en waende nummermeer keren
 Die hystorien dair off ons leren
 Wat groter anxt dat hi leet
 Ende hoe ver dat hi reet
 5620 Op dat hi lemus houten paert
 Eer hi vernemen conde den aert
 Hoe ment weder keren dede
 Hoe ment daelde ende op voer mede
 Doch doe hijt wist so was hi vro
 5625 En dit quam meeste deel so
 Bi des edels houts cracht
 Dair sulcke kunst was in gevraecht
 Ende al des gelijcs so was
 Dat hout dair op stont tspiegel glas
 5630 Ende was oec ander haluen voet
 Breder dan dair dat glas in stoet
 Buten om gaende alront
 Dair mennich hystori vreemd in stont
 Dat my te seggen wair te veel
 5635 Van goud. van sabel ende van keel
 Azwer. suluer. ende synoper
 Dese sess verwen waren proper
 Dair in gewrocht daert behoorde
 Ende onder ellic hystori die woorde
 5640 Gegreuen ende geammelgiert
 Wat ellic bedude so wel visiert

Ende ten was nye spiegel na mynen waen
 Jnt eerst stonter gemaect aen
 Van enen peerd sterck ende vet
 5645 Dat seer myt nyde was besmet
 Op enen hert die liep int wout
 So licht so snel dat mennichfout
 Den peerd die op wies den toren
 Om dat hi altoos liep voren
 5650 En hette niet cond verswellen
 Hem dochte het soude hem neder vellen
 Al sout hem dair om raden we
 Jc wil v seggen noch voort mee
 Het ghinc ende sprac hem aldus aen
 5655 Hadstu enen hert geuaen
 Die ic di wel soude wisen
 Di soud dair grote baet off rysen
 Sijn hoornen sijn vleisch ende vel
 Dat soutstu vercopen wel
 5660 Die herde sprac nv segt my dan
 Hoe sellen wi dair comen an
 Dat peert sprac sit op ic sel di dragen
 En laet dair ons om varen iagen
 Die herde sat op ende sijn versien
 5665 Dit hert voor hem ghinc vlien
 Want hi was licht ende snel
 Ende ontliep dat peerd wel
 Si iaechden so lanc tpeert wart mat
 Ende sprac totten man die op hem sat
 5670 Jc wil my rusten nv sit off
 Jc bin so moede gyff my oorlof
 Die herde sprac ic heb di geuaen
 Du en conste my nv niet ontfaen
 Jc heb tuegel ende sporen
 5675 Jc dwing di alstuut gesworen

Nvmmer en moetstus hebben danck
 Siet heer hoet peert hem seluen dwanck
 Ende vinck in sijns selfs net
 Hoe mach een sijn geuangen bet
 5680 Dan die om synen fellen nijt
 Hem seluen so vaet dat men hem rijt
 Sulc pijnt zeer om sijns selfs scade
 Ende het loont hem seluer almyt quade
 HEt stont dair tot eenre stont
 5685 Een ezel waren end een hond
 Onthouden myt enen riken man
 Die den hont seer lieff gewan
 Wan hi speelde dair tegen
 Die hont spranc op ende queecte sinen staert
 5690 Ende lecte sijn heer omtrent sinen baert
 Dit sach die ezel boudewijn
 Die zeer deerde in therte sijn
 Ende sprac hoe macht wesen
 Wat ist dat mijn heer aen desen
 5695 Vuylen catijff heeft versien
 Die ic nvmmer orbair en zie plien
 Dat hi hem lect ende op hem sprinct
 Mer my die men ten orber dwinct
 Die sacken te dagen. te lopen te driuen
 5700 Hy en soude niet myt hem vyuen
 Den arbeit doen in enen iaer
 Die ic in eenre weeck volnaer
 Nochtan sit hi by mynen heer
 Ter tafel ende crijcht al sijn bekeer
 5705 Van been te clvuen van vetten telyuren
 Ende my en mach anders niet gebueren
 Dan dijstel netel. ende scerpe kaerden
 Ende des nachs te leggen op die aerde
 Sonder stro ende sonder letier

- 5710 Dit is in my seer cranck bestier
 Jc en wils niet langer dogen
 Jc wil om mijns heren wil pogen
 Te verweruen ende wesen sijn vrient
 En dienen hem als die hont hem dient
- 5715 Mittien so quam sijn heer sijn weert
 Die ezel hief op synen steert
 Mit synen steert dat hi spranck
 Hy bleerde hi green hi sanck
 Mit synen vorsten voeten voren
- 5720 Vedelde hy sijns heren oren
 Dat hi hem maecte grote bulen
 Hy scoot gereets mitter mulen
 Ende wilden cussen aen synen mont
 Also hi had sien doen den hont
- 5725 Doe riep sijn heer myt ernste groot
 Help help desen ezel slaet my doot
 Doe quamen die knapen toe gescoten
 Mit stercken stocken ende myt groten
 En sloegen so wtermaten
- 5730 Dat hi sijn lijff dair waende laten
 Doe liep weder op synen stal
 Ende at dijstel end had ongeual
 Netel kaerden ende gras
 Ende bleeff een ezel als hi was
- 5735 Die een anderen sijn veluaren vergan
 Dat hem niet en cost nochtan
 Ende al wair hi inden staet
 Des geens geluc dien hi haet
 Het soude hem recht so wael vuegen
- 5740 Als myt lepelen teten der suegen
 Dair om is die beste raet
 Datmen den ezel den ezel laet
 Dijstel eten ende dragen den sack

- Hy en can hem vuegen in geen gemac
 5745 Al deed men hem oec duechd en eer
 Hy pleecht altijd sijn oude leer
 Wair ezels crigen heerscappien
 Dair siet ment selden wel dyen
 Want si op nyement off roeken
 5750 Dan hairs selfs bate zoeken
 Nochtan rysen sy alle dage
 In machten dits dat ic meest clage
 ENde betvoort stont dat mijn vader
 Ende tybert gingen te gader
 5755 Ende hadden gesworen by haer trou
 Dat sy om weelden noch om rou
 Niet van malcander en souden sceiden
 Ende wat sy cregen onder hem beiden
 Dat souden deilen ten haluen ongetelt
 5760 Doe sagen sy comen ouer tfelt
 Jagers gereden myt veel honden
 Sy liepen in velt al dat si conden
 Als die hairs lijfs hadden vaer
 Tybert reynaert gi segt my waer
 5765 Hoe sellen wi best mogen vlien
 Die iagers hebben ons versien
 Weet gi enige goeden raet
 Mijn vader die groot toeuerlaet
 Aen hem vermoede op sijn gelof
 5770 Dat hi lem niet en ging off
 Door genen noot sprac tybert neve
 Een sac vol raets ic ons wel geue
 Die weet ic wel heb wijs te doen
 Bliuen wi bi een als heelden koen
 5775 Wy en dorren iagers noch honde duchten
 Tybert die began hem te versuchten
 Ende sprac reynaert wat baet

Jc en weet niet dan enen raet
 Dair moet ic op nemen goom
 5780 Doe clam hi op enen boom
 Bouen op ouerste onder die bladen
 Dair en mocht hem nyement scaden
 Ende liet mynen vader alleen staen
 Jn groten anxt sijns lijfs beuaen
 5785 Want die iagers ende die honden
 Setten hem na al wat sy conden
 Men blies den hoorn men riep slach
 Ende doe die cater tybert dit sach
 Hielt hi sijn spot myt hem ende sprack
 5790 Wat reynaert ondoet nv uwen sack
 Dair al die raet in is het tis tijt
 Gi die so wijs geheten zijt
 Bescud v seluen off v naect toren
 Dit most nv mijn vader horen
 5795 Van dair hi hem meest toeverliet
 En dien dus iamerlic verriet
 So dat hi vol na bleef doot
 Hy liep ende myt vresen groot
 So zeer dat hem dat sweet wt brack
 5800 En sijn mael van achteren leet groot ongemack
 Om dat hi te lichter soude wesen
 Nochtan en mochtet niet baten in desen
 Want die honden waren hem te snel
 En souden hem hebben gebeten int vel
 5805 Mer dat hem die auentuer dat
 Goste dat hi dair vant een gat
 Een out hol in die eerde staen
 Dair croop hi in ende is ontgaen
 Den honden ende die iagers mede
 5810 Dus hielt tybert sijn zekerhede
 Die hi hem loofde die lose droch

- Och hoe veel vijntmender noch
 Die luttel achten wat sy louen
 Op dat sy haers willen comen bouen
 5815 Ende off ic tybaert noch hier om haet
 Waert onreden off onmaet
 Mer neen ic heb te lief mijn ziel
 Nochtan sage ic dat hem misfiel
 Aen lijff. aen goe . off aen eren
 5820 Jc ducht het en soude my niet deren
 Op dat een ander deed dan ic ter tijt
 Nochtan en wil ic hat noch nijt
 Tot hem dragen ic wilt om god vergeuen
 Mer noch en ist niet wt gewreuen
 5825 Jn mijn hert also claer
 Dair en staet in mennich haer
 Van ongunsten alst my coomt te voren
 Doch dat doet dat vleysch
 Dat dicke op reden vecht
 5830 En doet wil gaen voer recht
 DAer stont vanden wolf oec mede
 Die sijns dancks nye goet en dede
 Hoe hi eens op een heide wilt
 Vant een doot peert geuilt
 5835 Mer dat vleisch was al op geten
 Doe ghinc hi biten grote beten
 Aen die beenre die hi in swalch
 Drie vier teuens in sijn balch
 Want hi had den honger groot
 5840 So gierich was hi dat hem scoot
 Jn been dwars in sijn keel
 Dair hi om leet smerten veel
 Hy socht al om meysters vroet
 Ende geloofde hem groot goet
 5845 Dat hem beterde sijn mysual

Ten lesten doe hi ouer al
 Sochte ende geen baet en vernam
 Aen enen craen dat hi doe quam
 Die enen langen hals had ende vet
 5850 Die bad hi dat hi sijn gebrec
 Beterde hi sout hem wel lonen
 Ende het soude hem ewelic versconen
 Die craen hoorde hoe scoon hi boot
 Ende synen hals in sijn stroot
 5855 Ende tooch hem been wt synen beck
 Die wolf vergifte mytten streck
 Wopen riep hi du doets my wee
 Jc vergeeft di en doets niet mee
 Jc en wouts niet van enen anderen liden
 5860 Jsegrim nv ganc di verbliden
 Sprac die craen gi zijt genesen
 Nv geeft my dat mijn sal wesen
 Die wolf sprac nv hoort desen geck
 Jc bin seluer aent gebreck
 5865 Ende hi wil van my goet hebben toe
 Hy en denct der duecht niet die ic hem doe
 Want hi stac sijn hoofd in mynen mont
 Ende ic liet hem wt trecken gesont
 Ende heeft my dair toe zeer gedaen
 5870 En soud dair dan yement of baet ontfaen
 So wair sy my mit allen recht
 Eens lonen scalcken haren knecht
 Den genen die hem ducht bewisen
 Wair men den scalc laet risen
 5875 So gaet te niet recht ende eer
 Het is mennich die enen anderen zeer
 Wil doen ende sijn gebrec verswaren
 Mer soude hi hem seluen claren
 Te grond hi souds meer aen hem vijnden

- 5880 Dair om seit men en tis waer
 Wie scelden wil sel wesen claer
 AL dit en veel mennich nochtan
 Dat ic wel genoemen kan
 Was inden spiegel wel gewrocht
- 5885 Die meyster had veel gesocht
 Dien maecte was van consten vroet
 Ende om dat my veel te goet
 Te houden waren sulke Juwelen
 Had ic se den coninc tot synen delen
- 5890 Ende mijnre lieuer vrouwen ter eren gesent
 Wair sijn nv die sulke present
 Op trouwen haren haren heer geuen
 Dien rouwe die mijn twe kijnder dreuen
 Om dat spiegel dat was te vele
- 5895 Want sier hem dic myt groten spele
 Jn plagen te spiegelen ende voor te springen
 Ende zagen hoe hair stertgens hingen
 Ende hoe hem hair mwilken stont
 Ocharmen my was onkont
- 5900 Dat kuwaert was so na den doot
 Hoe ic hem op trouwen groot
 Die scerpe gaff myt die iuwelen
 Jc en wistet nyement bet te beuelen
 Jc had gewesen op dat lijff mijn
- 5905 Dan hem ende den ram bellijn
 Het waren die trouste vrienden twee
 Die ic waen te krigen vmmermee
 Wopen ouer den mordenaer
 Jc sel dair noch off weten twaer
- 5910 Al soud ic die werlt dair om door dolen
 Want mordaet en bleef nye verholen
 Het mach licht dat hi hier by ons staet
 Onder den hoop hier dier of weet hoet gaet

- Waer kuwart bleef al en seit hijs niet
 5915 Want mennich scalc die loosheit pliet
 Wandelt dic mitten goeden
 Dair hem nyement en can voir hoeden
 Sy connen herde wel haren aert bedecken
 Dat my meest doet verwecken
 5920 Dats dat my die coninc onse heer
 Op loopt dus fellic ende dus zeer
 Ende seit mijn vader ende ic mede
 Hem noch den syne nye goet en deden
 Dit heeft my vreemt van enen coninck
 5925 Mer hem coomt so mennich dinck
 Te voren dair hi syn op let
 Dat hi dat een mitten anderen verget
 Ende licht is dit aldus gesciet
 Lieue heer en gedenct v niet
 5930 Hoe v vader den coninck
 Leefde ende gi een iongelinck
 Van tveen iaren niet veel myn
 Dat mijn vader quam hier in
 Vander scolen tot mompelier
 5935 Dair hi studeerde der iaren vier
 Jn recepten van medecinen
 Ende alle die teyken van vrynen
 Kende hi so wel als sijn hant
 Ende alle die crude die men vant
 5940 Treckende van viscoppen ende laxitiue
 Die kende hi bet dan suke viue
 Die grote meisters nv willen wesen
 Hy was van consten so wt gelesen
 Dat hi syden ende bont moch dragen
 5945 Hy vant den coninc in groten plagen
 Van suucte doe hi te houe quam
 Dat hi swaer ter herten vernam

- Want hi en mynde bouen allen heren
 Die coninck en mocht sijns niet ontberen
 5950 So wanneer hi was int hoff
 Alle die ander hadden dan loff
 Hy en geloofde nyement voor hem
 Reynaert sprac hi oec ic ben
 Die zichten crijcht so langer so quader
 5955 Lieue heer coninc sprac mijn vader
 Hier is een glas maect v vryne
 Jc sal v dan seggen zekerlic v pyne
 Also zaen als ic se aensie myt ogen
 Ende hoe men v sel helpen mogen
 5960 Mijn heer dede dat hi hem riet
 Want hi en geloofde doe niet
 Dair hi meerre geloof op droech
 Al wast dat hi synt omsloech
 Aen mynen heer die hier staet
 5965 Bi quaden geelen bi valschen raet
 Het geeft my wonder alre meest
 Dat so verkeerde synen geest
 Mer het was seker tegens synen doot
 Hy wart van synnen zeer wonderlic groot
 5970 Dat hi so raesde ende dutte
 Heer coninc sprac hi v is nutte
 Suldi vmmermeer genesen
 Ende dat moet entelic wesen
 Eens wolfs leuer van zeuen iaren
 5975 Hier en moet gi niet me sparen
 Die suldi eten off gi sijt doot
 Want v vrijn tuget al bloot
 Ende haest dair mede voir alle dinck
 Die wolff stont doe dair aen den rinck
 5980 Ende hoorde toe ende sweech al stille
 Mer doe die coninc synen onwille

- Hem claechde ende sprac her ysegrijm
 Nv hoordi wel hoet hier moet sijn
 V leuer moet my genesen
 5985 Doe sprac hi heer ten mach niet wesen
 Want ic weet wel dat wair
 Dat ic noch niet out en bin vijf iaer
 Jc heb mijnre moeder horen seggen
 Mijn vader sprac heer wat mach v leggen
 5990 Aen sijn woorden doeten spouwen
 Gi doet wel myt sijnre ouwen
 Jc sel wel aen die leuer zien
 Off hi wair seit ende mittien
 Most die wolf ter kueken gaen
 5995 Die leuer wart hem wt gedaen
 Die coninc atse ende hi genas
 Van allen suucten die in he was
 Des danckede hi synen vader
 Ende sijn gesyn hiet hi al gader
 6000 Dat men voort meyster reynaert hie[te]

Reinaerts historie, 6001-7000

- Ende op sijn lijff dat nyement en liete
 Hy bleef voort bi den coninck
 Ende was gelooft van alle dinck
 Altoos most hi hem naeste gaen
 6005 Ende op sijn hooft was gestaen
 Een scoon fiolen rosen crans
 Die hem den coninc myt eren gans
 Gaff ende deedse hem myt eren dragen
 Nv is dit alte samen ouer geslagen
 6010 Ende men verget al ouder duecht
 Die gierige scalken werden verhuecht
 En die wijsheit set men achter
 Des hebben die heren groot lachter
 Ende dalen so lanc so meer
 6015 Want als een dorper gier wert heer

Ende bouen synen bueren krijcht macht
 So en weet selue niet wie hi slacht
 Hy en kent niet waen hi comen sy
 Ende om nyement liden en droeft hy
 6020 Hy en hoort oec nyements bede
 Dair en volcht die gifte mede
 Al sijn menich dats brengt hier
 Och hoe mennich dorper ghier
 Sijn nv te houe biden heeren
 6025 Die zeer smeken ende smeren
 Mer mochten sy haers heren leuen
 Behouden myt een oor te geuen
 Si lieten steruen eer zijt gauen
 Si slachten den wolf die node lauen
 6030 Den coninc sijnre leuer woude
 Noch had ic lieuer eer dat ic soude
 Die coninc steruen ende sijn goede wijff
 Dat hondert wolf verlorent tlijff
 Ende het wair oec mynre scade
 6035 Want wat coomt van quaden zade
 Sijns dancks doet hi selden duecht
 Heer coninc dit sciede in uwer Juecht
 Dat uwen vader dat was gedaen
 Dair bi ist licht v ontgaen
 6040 Ende oec so hebb ic selue mede
 Gedaen eer ende hufshede
 Die doe wel behagede v
 Al danct di my so luttel nv
 Mer v en gedencs so ic waen
 6045 Dair bi ist noot dat ics vermaen
 Niet dat ict doe om enich verwijt
 Want ic bin sculdich tot alre tijt
 Door v te doen wes ic vermach
 Jc quam gaende op enen dach

- 6050 Mitten wolf her ysegrijm
 Wy hadden geuaen tesamen een swijn
 Dat beten wi doot voor tlude garren
 Heer doe quaem dy van verren
 Wt eenre hagen ons in tgemoot
- 6055 Ghi gruete ons myt soonre groet
 Ende spraect gi twee sijt wellcome
 Die hunger doet my also wee
 Ende mynen wiue die hier coomt achter
 Woud di ons deilen ons soud te sachter
- 6060 Te moede wesen van uwen gewynne
 Her ysegrim sprac biden kynne
 Ja so dat men nauwe verstant
 Mer ic riep myt luder mont
 Ja wi heer al waert veel meer
- 6065 Wie wildi dattet deilt nv heer
 Dat sel dy wolf heer spraect gi doe
 Des was ysegrym doe wel vroe
 En deident als hi was gewoen
 Die een heelft nam hi tot sijn verdoen
- 6070 Te vorenwt ende tvierendeel
 End dat ander deel mijnre vrouwen
 Doe ghinc hi biten ende knouwen
 Ende haeste hem dat hijt op at
 Dat oor mitten naes gat
- 6075 Ende half die longen gaff hi my
 Ende al dat ander behielt hy
 Aldus toonde hi sijn edelheit
 Eer men eens credo had geseit
 So had hi sijn deel op als gi selt weten
- 6080 Nochtan had hi geern meer gegeten
 Want hi en was noch niet sat
 Doe baed gi ysegrim noch om wat
 Mer heer hi en gaff v niet een koot

- Doe hief dy op uwen rechteren poot
 6085 En sloechten so tusschen sijn oren
 Dat hem dat fel mochte schoren
 Vander nasen totten ogen
 Doe en cond hi niet gedogen
 Die smerte hi huyldede ende bloyde zeer
 6090 Ende liep wech myt snelre keer
 Ende liet sijn deel dair leggen neder
 Ende brengt ons meer hoe ghijt raemt
 Ende ziet dat gi v bet meer scaemt
 Als gi deilt op een ander tijt
 6095 Doe seide ic heer gebiet ghijt
 Jc ga myt hem ic weet wel wat
 Ghi seit ic liep na dat
 Mit hem hi carmede zeer ende stan
 Ende croonde hoe qualic hi dair was an
 6100 Mer hi en dorst niet wel clagen
 So lange liep wi te samen iagen
 Dat wi een vet calf vengen
 Ende doe ghijt ons saget brengen
 Lachde gi ende het behagede v wel
 6105 Reynaert sprac gi zijt snel
 Ter iacht als gijt v wilt onderwijnden
 Jc zie gi cont wel wat vijnden
 Gi zijt goet wt geseynt ter noot
 Dit calf is vet ende groot
 6110 Hier moget gi seluer deilre of sijn
 Jc doet gern seide ic lieue heer mijn
 Die een helft is v wt te voren
 Die ander moet uwen wiue toe behoren
 Pensen leuer dermen ende longen
 6115 Die sellen hebben v iongen
 Dat hoeft sel hebben ysegrijm
 Ende die voeten die sijn mijn

- Doe gi dit hoorde waer di vro
 Reynaert wie leerde v also
 6120 Huesschelic deilen doet my verstaen
 Heer dat heeft dese knaep gedaen
 Die mitter roder crvnen sit hier
 Om dat hi hem maecte so fier
 Huden doe deilde dat swijn
 6125 Dus was gelopen isegrijm
 Dat hi creech scade ende scande mede
 Mit sijnre onhuesscher gierichede
 Oec dat men wolff noh huden vijnt
 Die sonder eet ende verslijnt
 6130 Die geen dair hi ouer mach
 Hem naect mennigen droeuen dach
 Die die wolue zaden moet
 Want sy en sparen vleisch noch bloet
 Al dat sy vijnden nemen sy mede
 6135 Wee der landen ende der stede
 Dair die woluen hebben die ouerhant
 Sy en sparen vrient noch [vyant]
 So wat sy crigen dat hem genuecht
 Dat ende mennigerhande duecht
 6140 Heer heb ic voor v gedaen
 Die ic v wel soude doen verstaen
 En viel die reden niet te lanck
 Des gi my segt zeer luttel danck
 Naden woorden die ic van v hoor
 6145 My dunct zaech di al dinc wel door
 Dat gi wel myt my mocht liden
 Byn ic die ezel die men sel riden
 Off dat lamkijn dat men eten moet
 Wair mijn auentuer goet
 6150 Jc soude ander snodel eten
 Jc plach goet ende quaet te weten

- Bet dan sulc ander ende was oec mde
 Wel gelooft van dat ic dede
 Jc const voir vrouwen en voor heren
 6155 Een saeck in setten ende ordineren
 Dair macht aenlach ende bet voorsien
 Wat vanden dingen mocht gescien
 Dair sulc tien daert nv aen staet
 Men plach genen wisen nauwen raet
 6160 Te sluten. Jc en wass dair by
 Al heeft dat ongeual nv my
 Aldus onder tnet geuaen
 Dat blat dat mocht noch ommeslaen
 Ende dat rat van aentueren
 6165 Mocht my noch oec gebueren
 Dat mijn recht ende oec mijn woort
 Gelijc enen anderen soude gaen voort
 Want ic en eysch geen verdrach
 Jst datment my betugen mach
 6170 Na den recht in enigen broken
 Jc wil dat aen my sy gewroken
 Ende seit my yement yet op dat hi
 Toe mach brengen die set by
 Nader gewoente vanden houe
 6175 Heer conic by uwen oorloue
 Bidic dat v dit genuege
 Reynaert gi spreect al te gevuege
 Vwer talen volch ic al
 My en is oec niet tot ongeual
 6180 Cond wi weten wi kuwaerts leuen nam
 Anders dan ons bellijn den ram
 Sijn hoeft in die scerp brocht
 Jc laet v quijt van desen gerocht
 En ic en wil niet meer op v cronen
 6185 Lieue heer god moets v lonen

Seker gi moget oec wel also
 Sijn doot maect my so onvro
 Dat my dat hert dunct versieden
 Och doe sy beide van my scieden
 6190 Cuwert ende mijn vrient bellijn
 Hoe swaer wart dat herte mijn
 My docht dat ic beswijmde al
 Jc meen het was tegen dit ongeual
 Dat my leider was so naer
 6195 Alle die meeste hoop die was daer
 Die reynaerts tael hebben gehoort
 Van Juwelen ende hoe sy voort
 Dair op storte sijn gelaet
 Meenden dat was sonder beraet
 6200 En dat hi niet dan wair en sprac
 Sij claechden seer sijn ongemac
 Synen scaed ende synen rouwe
 Die coninc selue ende sijn vrouwe
 Ontfermden sijnre ionck ende oude
 6205 Ende seiden dat hi troosten soude
 Ende pijnde hem te zoeken die iuwele
 Want hi hadse geprijst so vele
 Datter hem zeer die syn op stoet
 Ende om dat hi hem maecte vroet
 6210 Dat hise hem beiden had gesant
 Al quam hem niet in die hant
 Nochtan hadden sise gern genomen
 Hadden sy geweten wair aen comen
 REynaert die wel die meninge verstont
 6215 Die weynich goets had in synen gront
 Sprac god danck v heer ende vrouwe
 Dat gi my troost in mynen rouwe
 Jc en sel rusten nach noch dach
 Noch nyement die ics bidden mach

- 6220 Jc sel lopen ende iagen
 Smeken bidden ende vragen
 Die werelt duer die vier hoeken
 Al soudic ewelic zoeken
 Tot dat ic weet wair sy sijn
- 6225 Ende ic bid v lieue here mijn
 Off si waren oec tot sulcker stede
 Dat mijn cracht mijn bede
 Niet helpen en mocht dat gi my dan
 Wilt helpen want het gaet v an
- 6230 Het goet is v ende v toebehoort
 Te rechten voor rooff offte moort
 Die leider dair om is gesciet
 Reynaert des en laet ic niet
 Wanneer gi weet wair sy sijn
- 6235 Ende gi begeert die hulpe mijn
 Die sel v altoos sijn bereit
 Och heer dats alte wel geseit
 Cond ic noch ic souts v lonen
 Nv dunct reynaert sijn zaken zeer sconen
- 6240 Hy heeft den coninc tot synen wil
 Die hem viant was openbaer ende stil
 Hy denct macht hier dus gaen wt
 Datter toe was goede gruit
 Na dien gescepen stont te voren
- 6245 Hy heeft hem allen so veel in doren
 Luegen geslagen ende doen verstaen
 Dat hi wel vri waent henen gaen
 Sonder van yement beroepen sijn
 So had hi oec mer ysegrijm
- 6250 Wart toornich ende mismloedich zeer
 Hy sprac heer coninc edel heer
 Si di dus kijnts dat gi gelooft
 Den losen scalc die v verdooft

- Mit gevensder logentael gescal
 6255 Dat heeft my wonder al
 Jc soud hem tru gelouen spade
 Hy is van moort ende van verrade
 Door togen ende men houtet al voir spel
 Dat sal ic hem bewisen wel
- 6260 Eer dat hi noch sceit van my
 Mi is lief dat hi hier is so by
 Sijn liegen en sel hem hier niet vromen
 Dat hy van my yet can comen
 SJet heer dese loze catijff
- 6265 Verriet eens alte zeer mijn wijff
 Hy deedse eens alte diep waden int slijck
 Bijt water onder enen hogen dijck
 Ende maecte hair wijs dat sy den steert
 Jnt vader staec dair soud ter veert
- 6270 Also veel visch aen biten gi sult weten
 Sy en soudse niet myt hair vierde eten
 Sy waende waers die arme dwaes
 Ende ten buuck toe in die maes
 Eer sy totten water quam
- 6275 Dair sy doe totten stert in swam
 So sy alre diepste conde
 Dit was in enen wijnter stonde
 Datse dus bedrooch reynert
 Want sy hielt so lang den steert
- 6280 Jnt water dat sy dair in beuroos
 So wat sy tooch sy en mocht niet loos
 Wtten yse doe hi dat sach
 Liep hi dair toe al dat hi mach
 Ende spranc achter op tlijff
- 6285 Och dair vercrachte hi mijn wijff
 Sy en cond geweren het hair toren
 So hert stont sy int ijss beuroren

- Dit en can hi niet missaken
 Want ic vant hem opter braken
 6290 Also ic liep om mijn beiach
 Ende opten dijck mijn wech lach
 Sach ic hem beneden op hair staen
 Crijdsen lijdsen steken slaen
 Alsmen pleecht tot sulken speel
 6295 Och dair leet ic hert zeer veel
 Doe riep ic reynaert wat doe dy
 Doe hy so na hoorde my
 Spranc hi op ende ghinc sijnre straten
 Jc ghinc tot hair myt droeuen gelaten
 6300 Ende most int slijc zeer diep waden
 Ende in dat coude water baden
 Eer ic dat ijs ontwee gedoste
 Ende haren steert dair wt loste
 Nochtan liet zijs dair een groot stick
 6305 En dair toe waren sy end ick
 Wel na doot bleuen van galp
 So lude van smert eer ic se wt halp
 Dattie dorpers dat vernamen
 Ende op ons gelopen quamen
 6310 Mit pieken haken ende stocken
 Ende die wiue myt haren spynrocken
 Dair riepen sy slaet alle toe
 Jc en creech nye meerre anxt dan doe
 Ende dat selue soude oec mijn vrouwe
 6315 Want wi ontquamen al door nauwe
 Wi liepen dat tsweet wt brac
 Dair was een dorper die na ons stac
 Mit enen pieck die wel was lanck
 Die deed ons alte groten dwanck
 6320 Want was sterck ende licht te voet
 Ten wair dat ons die nacht bestoet

Wy waren dair zeker beide bleuen
 Die lelike quamen myt sterken steuen
 Hadden ons so gern gesmeten
 6325 Sy seiden wi hadden hair scaep gegeten
 Ende boden ons mennigen ramp
 Dair gingen wi door mennige camp
 Bewassen myt braem ende biesen
 Dair mosten ons die dorpers verliesen
 6330 Ende dorsten by nacht ons niet volgen
 Sy keerden weder zeer verbolgen
 Om dat wi also ontgingen
 Siet heer dit sijn lelike dingen
 Dits moort. cracht. ende verraet
 6335 Dat v scerpelic te rechten staet
 REynaert sprac heer wair dit waer
 Dat ghinc mijnre eren alte naer
 God verbiets my dat ment so vond
 Tis wair ic wijsde hair teenre stond
 6340 Hoe sy visschen soude vaen
 Ende enen goeden wech ouer te gaen
 Een water. sonder te treden int slijck
 Mer si liep so gierichlijck
 Doe si die visschen hoorden nomen
 6345 Sy waende niet te tide te comen
 Sy en hielt wech noch wise
 So dat sy beuroos inden yse
 Dat dede dat sy te lange sat
 Sy had vissche genoeg gehat
 6350 Had sy myt reden willen liden
 Diet al wil hebben het valt bi tiden
 Dat hi van allen missen moet
 Alte gierich en was nye goet
 Want nyement en kan den gierigen versaden
 6355 Doe ic se zach zo zeer beladen

Doe waende ic hair te helpen wtter noot
 Jc hieff ende ic ludse ende ic croot
 Om dat ic waende wt te boren
 Mer dat was arbeit verloren
 6360 Want sy was my alte swaer
 Doe quam ysegrym aldair
 Ende sach hoe dat ic croot ende stack
 Dat hi doe in dorperheiden track
 Als die quade te doen plegen
 6365 Aldus so was die zaeck gelegen
 Ende heer ten wass anders niet dan logen
 Mer ic meen hem schemerde sijn ogen
 Also hi ons sach van bouen int dal
 Dair hi opten dijck sat
 6370 Hy vloecte my zeer ende swoer bi dat
 Sijn magen ic soud becopen
 Doe icken hoorde ginck ic lopen
 Ende lieten scelden ende dreigen
 Doe ghinc ic heffen ende wegen
 6375 End help sijn wijff wtten diepen
 Off die dorpers lude riepen
 Ende iaechden dat was hem goet
 Want sy verwermden hair bloet
 Sy waren anders van coude veruroren
 6380 Ende wat ic na ofte voren
 Heb geseit dats al waer
 Jc en naem aen goude claer
 Niet dusent merck van goud
 Ende ic v eens liegen soud
 6385 Soud ic v liegen lieue heer
 Dat soude my mysvoegen zeer
 Dat en sel oft god wil nvmmmer wesen
 Jc genees so ic mach genesen
 Ende ic sel vmmer seggen waer

- 6390 Jc hebt geplogen al mijn iaer
 Synt dat ic eerst wijsheit began
 Ende twiuelde v oec anders dan
 Van allen dat ic hier heb geseit
 Dattet yet wair dan al wairheit
- 6395 Geeft my achte dage spac
 Jc sel v doen sulke informaci
 Mit goeden gelouelic orcond
 Dat gijs my al v leuens stond
 Wel selt gelouen ende te baroen
- 6400 Wat heb ic mitten wolue te doen
 Of ander sijnre geliliker katyue
 Vraecht seluer sinen wiue
 Dat ic eer seide oft so geuel
 Sy selt selue liden dat weet ic wel
- 6405 Doe sprac vrou eerswijn
 Waen reynaert fel quaet cockijn
 Nyement en can hem hoeden voor dy
 Du const dijn loosheit so brengen by
 Ende dijn beraet so wel versconen
- 6410 Dattet di noch qualic sal lonen
 Jnt eynd al ist dat lange merret
 Hoe hadstu my eens besperret
 Ten put dair die twee emmers hingen
 Die myt eenre poleyen gingen
- 6415 Op ende neder als men woude
 Du saetste in groter ongehoude
 Beneden opt water inden enen
 Jc quam tot v ic hoorde v stenen
 Jc vraechde di hoe du quaemste geseten
- 6420 Du seitste ic heb so veel geten
 Visschen al hier inden born
 Dat my spliten mach die korn
 Hoe coom ic daer wijst my dat

- Doe seitstu moeye sprinck in dat vat
 6425 Dat dair hanget gi coomt hier zaen
 Ende ic deed doe most ic neder gaen
 Mer du quames doe was ic gram
 Ende vraechde hoe dattet dair toe quam
 Het is der werlt loop spraecstu weder
 6430 Dat een gaet op ende dander neder
 Doe sproncstu wt ende ginges henen
 Ende ic bleef dair allenen
 Honger ende coud enen haluen dach
 Dair ontwenc ic mennigen slach
 6435 Eer dat ic rwmde van daen
 Moey het dede my onsacht ic waen
 Gi hads my lieuer dan ic die slage
 Want gi mocht se bet verdragen
 Ende onser een mostse vmmer ontfaen
 6440 Jc leerde v wildijt verstaen
 Dats dat gi op een ander tijt
 Te bet op v huede zijt
 Ende nyement en gelooft te licht
 Ellic zuect hem seluen om sijn baet
 6445 Het wair een dwaes die dat vergaet
 VOort lieue heer sprac eerswijnde
 Hoe wel seilt hi myt alle wijnde
 Hoe schoon met hijt voor den ogen
 Aldus heeft hi my dick bedrogen
 6450 Sprac ysegrim ende gebracht in scaden
 Hy my oec eens verraden
 Totter apynnen sijnre moeyen
 Dair was ic in groten vernoeyen
 Ende mijn oor wel na liet
 6455 Weet voorwair hoet is gesciet
 Wil hij twair seggen ic laet hem die tael
 Want ic soudse vmmer so wael

Seggen hi en sel my berispen
 Ja ic ysegrim sonder lispen
 6460 Sal ic v seggen ende ooc al clair
 Jc bid v allen hoort dair naer
 Hy quam aen my in geen wout
 Ende claechde synen honger mennichfout
 Want ic sachen nye so mat
 6465 Hy en had gern meer gehat
 My wondert wair hi die spise laet
 Noch sie ic wel aen sijn gelaet
 Dat hi van honger begint te grymmen
 Hy aet lieuer dan hi zaach spynnen
 6470 Dan hi dronck een aem wijns
 Doe ic hoorde so iamerde my sijns
 Jc seide ic zueck mijn beiach
 Dair gingen wy te samen enen dach
 Dat wi niet en vonden teeten
 6475 Doe begond hi zeer te trecken
 Ende seyde hi en mocht niet veevre gaen
 Doe sach ic dair een hol staen
 Onder enen hage van dicken bramen
 Dair hoordic wat in scramen
 6480 Doe seide ic tot hem gaet dair in
 En suect off gi dair vint v gewin
 Ten mach niet sijn gi en vijnt dair wat
 Doe seide hi neue in dit gat
 En coom ic niet om hondert pont
 6485 Jc en wist eerst hoe dair bynnen stont
 Het dunct my dair so gruwelic wesen
 Mer ic sel hier onder desen
 Vwer verbeiden gaet in voren
 Ende keert cort weder ende laet my horen
 6490 Hoet dair in gescapen staet
 Ghi kvnt so mennigen nauwen raet

- Ende v bet te onthelpen dan ick
 Siet heer dus wijsde hi my int strick
 My arm wicht cleyn ende cranck
 6495 Ende hi die sterck is groot ende lanck
 Bleeff leggen rusten in sijn vrede
 Besiet wat trouwen ic hem dede.
 DEn anxt die ic dair bestoet
 En leet ic noch om geen goet
 6500 Jc en wist dattet my so vergaen soude
 Jc ghinc dair bynnen als die boude
 Dair vant ic enen brede ganck
 Crom doncker ende lanck
 Eer ic bynnen dat hol quam
 6505 Dair ic grote clairheit vernam
 Die lucht die dair in quam van besiden
 Dair lach een groot aep myt twe widen
 Ogen. die blencten als een glas ende vier
 Jc en sach nye so vroliken dier
 6510 Mit groter mwl myt langen tanden
 Ende scerpe nagelen aen voet ende handen
 Mit enen langen stert aent set
 Jc waen het wair een mamet
 Een bakumijn op een meer kat
 6515 Jc en sach nye leliker dier dan dat
 Ende bi hair lagen doe te sprong
 Hair drie kijnder lelike iong
 Die hair moeder wel geleken
 Doe sy my quamen comen steken
 6520 Swegen sy ende sagen my lelic aen
 Jc had wel gewilt te sijn van daen
 Jc was verueert wat baet versaect
 Doe docht ic bin dair in geraect
 Jc moet dair wt al ic best mach
 6525 Sy was meerre dair sy lach

Dan ysegrim end hair kijnder
 Waren eer meerre dan ic eer mynder
 Mer ic en sach nye sulken proy
 Dat hair vrijn had bewraect
 6530 Sy waren belabbert ende beclat
 Ten oren toe van haers selfs dreck
 Het stanc dair vuyl dan hels peck
 Wel was icker na off gescriet
 Al had ic van eerst gemict
 6535 Twair te seggen ic most vertijen
 Ende mitten hoop die dair lach lyen
 DOe seide ic god diet wel doen mach
 Moeye die geef v goeden dach
 Ende uwe kijnder mijn magen
 6540 Het sijn die soonste van haren dagen
 Die ic ye gesach voor ofte na by
 Deus hoe wel behagen sy my
 Hoe lieflic sijn si ende hoe schoon
 Ellic mocht myt eren eens conincs soen
 6545 Wesen. wi mogen v louen myt recht
 Dat gi dus meerret onss geslecht
 Jc had grote bliscap gedreuen
 Had ic geweten van desen neuen
 Want het is een troostelic toe tiden
 6550 Jc en mochts niet langer liden
 Doe ic hoorde dat gi waert verlegen
 Jc en moste uwes comen plegen
 My wair leet ic en had vernomen
 Reynaert lieue neue west welle comen
 6555 Jc weets danck dat gi my vant
 Ghi zijt oec wijss ende trou becant
 Ende hebt des gern voor ogen
 Gy moet uwe neuen oec wijsheit togen
 Ende laten doen eer ende tucht

- 6560 Jc heb recht op v geducht
Want gi wandert onder die goede
Och hoe wel was my te moede
Als ic dese tael hoorde
Dit verdiende ic te eersten worde
- 6565 Mittien dat icse moey hiet
Al seid ic so sy en bestont my niet
Mer mijn rechte moey staet ghinder
Vrou rukenau die soon kijnder
pleget te wynnen sedich ende vroet
- 6570 Jc seyde moey lijff ende goet
Staet tuwen gebode wes ic vermach
Gebiet tot my nacht ende dach
Jc sel hem leren dat ic kan
Jc had gern geweest van dan
- 6575 Om dattet na die wiege dair roock
Ende bi sonder om ysegrim oock
Die so herteloos van honger
Jc seid moey v ende ionger
Moet god altoos behoeden
- 6580 Jc wil thuis wart gaen spoeden
My wijff sel na my verlangen
Neue gi en selt nergent gangen
Ghi en hebt eerst gegeten sat
Ende liet gijt oec ic seg v dat
- 6585 Jc soud in groter ongunst verstaen
Doe stont hi op ende dede my gaen
Jn een ander hol dair by
Dair lach so veel spisen dat my
Vonderde wan sy was comen
- 6590 Herten hijnden ic en cans niet nomen
patrisen. roeken. ende recaluen
Mit al dese mocht ic my saluen
Ende doe ic van als had genoech

- Gaff sy my dat ic myt my droech
 6595 Een stuc vleisch van enen hijnde
 Mit mynen wiue myt mynen kijnde
 Teten als ic thuus quame
 Dat nam ic in groter scame
 Mer het moste vmmer wesen
 6600 Jc dancte hair zeer ende myt desen
 Heb ic oorloff aen haer genomen
 Ende sy hiet my corts weder comen
 Jc seide dat ict laten soude node
 Hier mede beual ic se te gode
 6605 Ende sciet haestelic van danen
 Blidelic dan yement soude wanen
 Om dat my het soonste geuel
 Jc maecte my te lopen snel
 Ten gate dair ic wt quam
 6610 Ende doe ic ysegrim vernam
 Die lach ende onder enen boom
 Vraechde ic hoe staet myt v oom
 Qualiken seide hi lieue neue
 Tis meer dan wonder dat ic leue
 6615 Jc sterue van honger geeft my doch yet
 Doe iamerde my zeer sijn verdriet
 Ende ic behielt hem dair dat leuen sijn
 Die dair lach in groter pijn
 Hy wist my dair veel groten danck
 6620 Al is die gunst nv dus cranck
 WEI cort had hijt op geslonden
 Doe seide hi neue wat heb di vonden
 Jn dat hol dat laet my horen
 My hongert nv meer dan te voren
 6625 Want mijn mont is nv ter spijs gewect
 Jc seide oom gereet so trect
 Jnt hol gi selt genoegch dair vijnden

- Daer leit mijn moey myt haren kijnder
 Condi wel liegen ende die warenheit sparen
- 6630 So seldi hebben al v begaren
 Mer seg di twair v naect verdriet
 Heer coninck en was dit niet
 Genoech gewaerscuut diet verstonde
 Dat hi van al dat hi vonde
- 6635 Contrari dair off soude seggen
 Mer rude onbesnode beleggen
 Ende connen geen wijsheit gegronden
 Dair om haten sy subtijl vonden
 Want si se selue niet en verstaen
- 6640 Nochtan seide hi sonder waen
 Ende liegen so zeer eert hem onuochte
 Dat ment voor wairheit tellen mochte
 Hier ginck hi mede in dat hol
 Dat van vuylen stanck was vol
- 6645 Dair vant hi die mermot sitten
 Die lelic was ende ongescitte
 Des duuels dochter moedecack
 Een dinck myt spisen stont dair geclack
 Doe riep hi wopen myt gruwelt zeer
- 6650 Sy sien hier oft die duuel weer
 Dese lelike Juckers iongen
 Waen comen sy wtter hellen gesprongen
 Men mocht dair duuels mede veruaren
 Gaet drenctse qualic moeten se varen
- 6655 Jc en sach nye so lelike wormen
 Al mijn hair stont my te stormen
 Van aen te sien alst billix es
 Heer ysegrin wat mach ic des
 Het sijn vmmer die kijnder mijn
- 6660 End ic moet hair moeder sijn
 Wat hebdi dair mede te doen

- Waer sy lelic sijn ofte scooen
 Sy en hebben v niet gebeden
 Sulc heeft voor hem geweest heden
 6665 Die beter is ende wiser dan gi
 Ende oec na maech die seide my
 Dat si scoon en sedich waren
 Wat doe dy hier myt deser maren
 Wi en seynden v geen bood wildijt weten
 6670 Jc wil van uwer spisen eten
 Het is bet bestaet aen my
 Dan aen die wichtereren hier en is seit hy
 Niet teten sprac hi het is genoeg
 Mittien hy thoof ter spijs wart droech
 6675 Hy quam voor thol ende woud dair in gaen
 Mer mijn moey die scoot op zaen
 Mit haren kijnderen ende liepen hair toe
 Ende wonden hem zeer doe
 Mit haren nagelen scerp ende lanck
 6680 Dat hem tloet wtten ogen spranck
 Jc hoorden criten ende hulen zeer
 Mer en vermat hem geenre
 Hy en deed anders niet dan hi vlo
 Wtten hool hi was also
 6685 Seer gecrabbet ende gebeten
 Dat sijn vel al was gereten
 Jn sijns selfs pels mennich gat
 Sijn aensicht was van bloede nat
 Ende van sijn oor oec off een stick
 6690 Hy croonde my zeer doe vraechd ick
 Off hi hem liegens onderwant
 Hy sprac ic seide so ict vant
 Een lelike teue een vuyl vracht
 Neen oom gi soud hebben gesacht
 6695 Hoe staet myt v wel lieue nycht

Dit sijn mijn mage naden richt
 Ende mijn soon neue dese iongeling
 Jc had lieuer datmense hing
 Sprac hi dan ic dat had gedaen
 6700 Ja oom dair om most gi ontfaen
 Al sulc payment als ghinc daer
 Gi sout contrari hebben geseit al claer
 Men moet om beters wil bi tiden
 Liegen ende die waerheit myden
 6705 Onse beter hebbent voor ons gedaen
 Siet heer dus quam dair aen
 Dat hi gecreech die rode huue
 Nv staet hi als een sympel duue
 Vraecht hem oft also geuel
 6710 Hy was dair so na hi wetet wel
 SPot ende scaemt sijn spitige tael
 Fel reynaert die condi wael
 Gy segt ic wel na doot was
 Van honger gi loofde my op dat pas
 6715 Dats want dat been dat gi my gaeft
 Dair had ghi tvleisch al off geknaecht
 Dat dair niet een twijnt was aen
 Ende spotte myt my doe zaen
 Dat ic verhonger dair ic sta
 6720 Ghi spreect mijn eren alte na
 Wat heb di mennich spitich woort
 Mit logentael op my brocht voort
 Ende dat ic stont na des conincs leuen
 Om den scat die ghi hem sout geuen
 6725 Ende wisen sout in hulster lo
 Ende hebt mijn wijff bedrogen so
 Dat sy blijft gescandeleert
 Jc wair ewelic onteert
 Wraeck ic des niet nv gi hier sijt.

- 6730 Jc heb so lange verdragen den tijt
Gy en zijts niet weert men spreecs my lachter
Ghi en moget nv niet trecken achter
Jc en can niet veel callen
Mer ic ty v hier voor hem allen
- 6735 Dat gi een verrader ende een morder zijt
Jc selt v doen lyen in een crijt
Op enen dach lijf tegen lijff
Ende des coomt ten eynde onse kijff
Siet hier ic biede v den hantscoe
- 6740 Jc wil dair voor steruen off brengen toe
Die recht heeft het sel wel bliken
Dit en condi reynaert niet geliken
Hy dochte hoe coom ic hier aen
Dat ic camspul moet bestaen
- 6745 Tegens desen sterken vraet
Nv byn ic teynden mynen praet
Op te nemen en dooch niet gelaten
Het coomt te scade of te baten

- DOch hoe ic vaer het moet wesen
 6750 Jc hebbe veel vordels in desen
 Want hem sijn noch die clauwen voren
 So zeer so hi was bescoren
 Doe hise door my moste ontscoeyen
 Dair in sel icken zeer moeyen
 6755 Ende sijn weer wart veel te quader
 Doe sprac hi morder ende verrader
 Yement die dat op my wil leggen
 Dair liegen sy aen al diet seggen
 Ende gi voor in heer ysegrijm
 6760 Ghi bracht my dair ic wil sijn
 Hier om heb ic al gebeden
 Siet hier mijn pant dair alle vrede
 Valsch sijn ende ghi dair toe
 Die coninc ontfenct die wed ginck doe
 6765 Ende sprac set gi twe ons wedden borgen
 Dat gi opten dach van morgen
 Ten krijt coomt als camperoen
 Ende te doen doen dat gi sculdich sijt te doen
 Doe wart die cater ende die beer
 6770 Borge voor ysegrim den heer
 Bitelmuus die dass grymbaert
 Verborchden den voss reynaert
 NEue sprac tot hem die apyn
 Sijt wel voorsien ende wijs van syn
 6775 V oom leerde my eens een less
 Dat seer seech salich ess
 Den genen die camp vechten moet
 Een groot clerc een myster vroet.
 Gaft hem ende die abt van bandelo
 6780 Ende seide hem oec also
 Want hy sijn clerc te wesen plach
 Dat men niet verwynnen en mach

- Bynnen dien dage in genen strijt
 Hem dienen dan ter mergen tijt
 6785 Mit nuchteren mond ouerleeft
 Dair om neef sijt ongeureest
 Jc sal voer v lesen alle morgen
 So en dorfdi voor den wolf niet zorgen
 Hy en mach v nergent oec doen wee
 6790 Het is beter camp dan hals ontwee
 Groten danck mijn lieue moeye
 Mijn zaeck is recht dair op ic roeye
 Dat hoop ic sel zeer helpen my
 Al reynaerts magen bleuen hem by
 6795 Des nachts ende holpen hem corten den tijt
 Vrou rukenau socht hair profijt
 Ende die sijn vordel seer begeerde
 Dede hem tusschen thooft en den steert reynerde
 Sijn hair altemael off scheren
 6800 Ende dair na al myt oly smeren
 Doe wart al dat lijf so glat
 Men cond dair nergent aen hebben vat
 Want hy was vet ende wel geuoet
 Neef sprac sy ziet wat gi doet
 6805 Ghi selt v seer te drincken pinen
 So maect gi morgen te meer vrinen
 Mer houtse wan gi coomt int krijt
 Ende alst v noot is en dunct tijt
 So seict vol uwen rugen staert
 6810 Ende slaet den wolf in synen baert
 En moechdi hem in sijn ooch geraken
 Ghi soud sijn lucht seer duuster maken
 Ende dat mocht v seer vromen
 Ende hem tot groten hijnder comen
 6815 Mer sel di al in een
 Vwen stert houden tusschen die been

- Op dat hi v dair bi niet en vat
 Ende die oren hout so plat
 After waert leggen aen v hoofd
 6820 Op dat hi v dair niet en noost
 So en mach hi v niet deren
 End pijn v wijslic hem te verweren
 Ghi selt eerst wiken voor sijn slagen
 Ende laten na v springen ende iagen
 6825 Ende ymmer loopt tegen den wijnt
 Dair gijt stoff ende sant diepste vijnt
 Dat doet mitten voeten op scuven
 Hier mede sel di hem seer huuen
 Want het sel hem in die ogen waeyen
 6830 En dair sel tsien mede verdraeyen
 Ende die wijl dat hi dan wist sijn ogen
 So suldi om v vordeel pogen
 Biten ende slaen welc v dunct zienste
 Ende ymmer doet hem dan een dienste
 6835 In sijn aensicht myt uwer piss
 Dan en sel hi niet weten wair hi is
 So seer sel di hem dair meed verdoren
 Mer ymmer laet hem v iagen voren
 Tot dat hi een deel is vermoeyt
 6840 Hem sel tragen seer den voet
 Al is hi groot hi en heef geen hert
 En die clauwen doen hem groot smert
 Om dat gise hem vilen daet
 Neue dit is mijn beste raet
 6845 COnst gaet dicwill voir cracht
 Siet dat gi v wel wacht
 Ende so wijslic set ter weer
 Dat gijs en wi alle hebben eer
 Misquaem v yet dair wair my leet
 6850 Jc sal v leren mynen streeck

Dat my v oom leerde mertijn
 Op dat gi verwynre moet sijn
 Also gi sult ic en twiuel niet
 Mittien si die hant voort stiet
 6855 Die sy op sijn hoofd leide
 Ende dese woorde seide
 Blaerde scaeye sal penis
 Carsbij gor sous abe firnis
 Neue nv sidi wel bewaert
 6860 Voor al mysual zijt onuervaert
 Ende neemt v rust dat is mijn raet
 Want het is op dageraet
 Rust een luttel het dunct my goet
 Ghi wart veel te bet gemoet
 6865 Wi sellen v wecken wel te tide
 Moey sprac hi bin ic blide
 Goods loon moet gi ontfaen
 Ghi hebt my so veel gedaen
 Jc en machs v nemmermeer voldancken
 6870 My dunct my en mach nyement crancken
 Synt gi my dese heilige woord laest
 Doe ghinc hi slapen mitter haest
 Onder enen boom int grass
 Al tot dat die son hooch op was
 6875 Doe quam die otter tot hem gegaen
 Ende vecten dat hi op soud staen
 Ende gaf hem enen entvogel ionck
 Neue sprac hi mennige spronck
 Heb ic gesprongen te nacht
 6880 Eer ic dese myt mijnre cracht
 Enen vogelaer genam
 By helre broeck recht aen den dam
 Nv neemt ende eten mitter vaert
 Dese hant gift sprac reynaert

- 6885 Ontseide ic dit so wair ic sot
Dat gi mijns gedocht dat loon v god
Jc selt verdienen mach ic leuen
Reynaert dat hem was gegeuen
Het smaecte wel het ghinc al yn
- 6890 Vier grote tuegen end oec niet myn
Scoonre fonteynen hi dair na dranck
Doe ghinc enen snellen ganck
Ten rytenweert myt synen magen
Dien mynden ende sijns plagen
- 6895 Ende als hem die coninc vernam
Dat hi also bescoren quam
Ende ouer al sijn vel gesmeert
Doe sprac hi aey vos reyneert
Hoe wel condi tot v seluen zien
- 6900 Hem allen verwonderde van dien
So nywelic was hi int aenscouwen
Hy neech den coninc myt sijnre vrouwen
Mitten hoofde sonder spreken
Ende is recht int krijt gestreken
- 6905 Dair die wolf doe was bynnen
Mitten genen die hy doe mynden
Ende spraken mennich hooch woort
Die krijt wachters brochten die heiligen voort
Dat was die lupert en die oss
- 6910 Die wolf die zwoer voor dattie voss
Een morder was ende een verrader
Ende arger mocht hi wesen quader
Dat soud hi op hem maken waer
Ende reynart die voss die swoer al daer
- 6915 Dat hijt looch als een vuyl katijff
Ende makent waer dair op sijn lijff
Doe sy den eet hadden geswore
Spraken die krijt wachters te voren

- Doet dat gi sculdich te doen zijt
 6920 Doe rwmde sy alle dat krijt
 Mer vrou rukenau die bleef staende
 By reynaert ende hem vermaende
 Dat hi doch op die woord
 Die hi van hair had gehoord
 6925 Voor die dageraet vroech doe
 Neue sprac sy siet wel toe
 Het is v stuck het gaet v aen
 Ghi const wel spreken ende gaen
 Doe gi zeuen iaer waert out
 6930 Oec meen ic dat gi noch wel zout
 By nacht int duuster gaen sonder dwalen
 Dair gi wat goets wist te halen
 Al en haddi lantern noch maneschijn
 Ghi heet alle wege wijs te sijn
 6935 Onder die gene die v kynnen
 Pijnt nv uwen viant te verwynnen
 So heb di ewelic den prijs
 Wel lieue neue ic bins wel wijs
 Dat gi mijn beste zeer begeert
 6940 Jc sel dair om dencken sprac reyneert
 Ende huden alsulcke eer beiagen
 Dat gi ende alle mijn magen
 Dess eer selt hebben ende mijn viant
 Scade toorn ende groot scand
 6945 Alle die dage die sy leuen
 Hert syn en moet begint hem te verheuen
 Jc denct hem so te brengen by
 Als wi te samen sijn te kry
 Dat hi en sel niet weten daer
 6950 Wair hi hem hueden sel voorwaer
 Jc selt hem so na leggen myt list
 Twaer scade dat hi al dinck wist

SJ sprac god gunst di neuelinck
 Mit desen si wtten krijt ghinck
 6955 Ende liet die twee kempen alleen
 Die te hant worden hant gemeen
 Die wolf quam tot hem myt groten nijt
 Ende ondede sijn poten zeer wijt
 Ende waende reynaert dair in vaen
 6960 Mer reynaert die ontspranc hem zaen
 Want hi was lichter dan hi te voet
 Die wolf spranc na hem mitter spoet
 Grote spronc ende ghinc hem iagen
 Haerre tweer vrunden ende magen
 6965 Stonden buten tkrijt en zagen toe
 Die wolf screet wider dan reynaert doe
 So dat hi en after haelde saen
 Hi hief op den poot ende meenden slaen
 Mer reynaert zach hem so by
 6970 Ende sloech synen rugen stert die hy
 Vol had geseict hem int aenschijn
 Doe waende blint warden ysegrijm
 Want die seick ghinc hem in die ogen
 Doe most hi rusten ende pogen
 6975 Want die ogen dair of reynichde
 Die reynaert die sijn quaetste meynde
 Ghinc doe staen scrauen in dat mol
 Ende deeds hem stuen die ogen so vol
 Alsoot op stoof onder den wijnt
 6980 Dat ysegrim wart so zeer verblint
 Dat hi alle die weer begaff
 Want dat sant ende dat mul zeer claff
 Hem mitter pissen in doge so veel
 Dattet ghinc al wtten speel
 6985 Het smerte hem so dattet traende
 Hy wreef hi wischde doe quam gaende

Reynaert myt groten nyden
 Ende sloech hem drie wonden widen
 Mit sinen tanden in sijn die
 6990 Wat ist beet v dair een bie
 Sprac hi her wolf hoe sider aen
 Jc sel v noch ander toe gaen
 Jc heb noch was nywes bedocht
 Ghi hebt v droefheit lang gesocht
 6995 Ende v scand nv heb dise vonden
 Ghi so mennich lam geslonden
 Ende mennich onnosel dier verraden
 Ende my mit groten onrecht in scaden
 Hier gebracht ende myt valschen treken
 7000 Dat sal ic nv al op v wreken

Reinaerts historie, 7001-7810

Want ic bin dair toe vercoren
 V oude verdiente van hier te voren
 Sel v nv recht in brengen
 Want god en wils niet langer hengen
 7005 V quade boosheit v quaet regneren
 Jc sal v van als absolueren
 Het is uwer zielen groet
 Dat gi hier penitencie doet
 Weest verduidich in v sneuen
 7010 Want gi en selt niet langer leuen
 V lijff dat staet aen mijn genaden
 Mer trouwen waerdi so beraden
 Dat ghi woud sueken aen my oetmoet
 Val verwonnen op mijn voet
 7015 Jc woud v sparen al sidi quaet
 Want mijn consciencie my raet
 Dat ic nyement en dode gern
 Jsegrim waende van desen schern
 Onuroet te werden het deerde hem zeer
 7020 Hy en conste spreken mijn noch meer

So toornich was hi van herten
Ende ooc so began hem zeer te smerten
Die wonden die hem reynaert beet
Want dair tbloet wt liep gereet
7025 Hi en docht om geen saken dair
Dan hoe hi mocht wreken sijn swair
MJt groten nyde hieff hi op den poot
End gaff reynaert enen slach groot
Op sijn hoofd dat hi ter eerden vel
7030 Doe scoot die wolf herde snel
Ende waende hem ter stont te vaen
Reynaert was licht ende spranc op zaen
Ende liep hem dapperliken toe
Een fel strijdt began dair doe
7035 Die duerde dair lange tijt
Jsegrim die had groot nijt
Op reynaert alsoot wel sceen

- Wel tien spronck spranc hi na een
Op hem end hadden gern geuaen
7040 Mer die huut was hem so glat ic waen
Mittien dat hi was so wel besmeert
Dat hem al ontquam reyneert
Hi en mochts niet gripen sijn vel
Ende oec was also snel
7045 Dat hi dicke al hien waende slaen
Js hi hem tusschen die been ontgaen
Onder sijn buuck ende sloop so door
So liep hi dan weder voor
Ende gaff hem enen aefschen hou
7050 Ende mitten stert sijns pissens dou
Sloch hi en in sijn ogen dicken
Dat ysegrim waende sticken
Ende nochtan dat meeste let
Doe hi myt pissen so was besmet
7055 Ghinc int slijc en sant staen scrauen
En dede hem dat stoff int ogen drauen
Op sijn vordel mitten wijnd
Jsegrim leet grote pijn
Hem docht dat hijt had alte quaet
7060 Doch sijn cracht ende sijn daet
Was reynaert een groot last
Ende mennigen onsachten tast
Most hi van hem ontfaen
Als hi en te pass cond begaen
7065 Want was sterc ende groot
Mennigen beet slach ende stoot
Gauen sy malcander dair si mochten
Seer nauwe sy hem onder sochten
Om malcander te verderuen
7070 Jc woud ic noch een weruen
Al sulken camp mocht aensien

- Jc sagen lieuer mocht my gescien
 Dan van riden in een perck
 Die een was listich ende die ander sterc
 7075 Deen vacht myt crachten dander mit liste rade
 Si pijnde zeer malcanders scade
 DJe beste van hem beiden en was niet goet
 Den wolf toornde in sinen moet
 Dat reynnaert so lange onstont
 7080 En wair dat si so was gewont
 Jn sijn twe voeten voren
 Reynaert had den camp verloren
 Mer die waren noch so open
 Dat sy dair qualic of mocht lopen
 7085 Ende reynaert mocht bet aen teyde off
 Die hem pis mul ende stoff
 Dicht altijd in sijn ogen swanck
 Ende maecte hem dat sien so cranck
 Dat hi duchte voor sijn ogen
 7090 Ten lesten sprac hi ic wil pogen
 Een eynde te maken desen kijff
 Hoe lange sel dese loze katijff
 Voor my dueren ic bin so groot
 Jc souden billix vallen doot
 7095 Al en dede ic dair toe niet el
 Jc bin groot scande weert wel
 Dat icken so lange spaer
 Men sel myt vingeren hair ende dair
 Na my wisen ende maken spot
 7100 Jc heb noch dat quaetste lot
 Want ic bin so zeer gewont
 Dat ic bloede als een hont
 Ende dair toe warpt hi my so wol
 Jn mijn ogen stoff ende mol
 7105 Ende door drenct my so myt pissen

- Dat ic mijns siens cort sel myssen
 Laet ic hem lange voor my dueren
 Jc wilt al setten ter aentueren
 En zien wat my geuallen mach
 7110 Mittien sloech hi enen slach
 Op reynaerts hoeft also groot
 Dat hi op die eerde scoot
 Ende eer hi wel op conde staen
 Heeft hi en in sijn poot geuaen
 7115 Ende hielten onder hem leggen stil
 Als een dien doden wil
 Hi ginck hem persen ende duwen
 Doe began hem seer te gruwen
 Ende te droeuen al reynaerts magen
 7120 Doe sy en so onder leggen sagen
 Mer ysegrims magen waren vroe
 Reynaert weerde hem ymmer toe
 Mit sinen clawen van onder op
 Ende gaff den wolf mennigen clop
 7125 Want lach opwert mitten voeten
 Die wolf en dorsts niet wel gemoeten
 Dair op myt synen poten
 Mer mytten tanden heeft hi en gescoten
 Na hem als dien verbiten woud
 7130 Doe reynaert sach dat wesen soud
 Ende hi vmmer sijn verbeten
 Heeft hi sijn vorste clawen gesmeten
 Bouen in ysegrims aengesicht
 Ende hael hem off wel gedichte
 7135 Die huut tusschen die wijnbraewen zeer lichte
 Ende sijn een oge ghinc wt mede
 Dat hem herde we dede
 Hi huulde hi iancte van herten zeer
 Sijn vriend diet sagen haddens deer

- 7140 Ende dreef iamerlic mysbaer
 Dat bloet liep hem al neder daer
 HY veechde sijn ogen wide
 Reynaert die dit sas was blide
 Hy worstelde so seer ende wranck
- 7145 Dat hi op sijn voeten spranck
 Die wijl dat hi sijn ogen vaechde
 Die wolf die dit niet wel en hehaechde
 Sloech na hem eer hi ontginck
 So dat hi en in sinen arm vinck
- 7150 Ende hielten vast oec hoe hi bloede
 Reynaert die was doe weder te moede
 Ende sette hem crachtelic ter weer
 Dair worstelde hi so lanck so zeer
 So dat ysegrim wies sijn toren
- 7155 Beide van nv ende van voren
 So dat hi alle smert vergat
 Ende werp reynaert onder hem plat
 Dair hem in mysuel zeer
 Want sijn een hant die hi ter weer
- 7160 Sette. dien scoot mitten val
 Jn ysegrims kynnebacken al
 Doe waende hi wel sijn hant verliesen
 Jsegrim sprac nv gaet kyesen
 Lijdt verwonnen tot deser noot
- 7165 Off ic sal di seker slaen doot
 Dijn stoff dijn piss scrauen ende scheren
 En mach di helpen noch weren
 Noch dijn treken du en conste ontgaen
 Du hebste my so veel mysdaen
- 7170 Scade ende scande hier te voren
 Ende nv heb mijn och verloren
 Ende bin dair toe so zeer gewont
 Doe reynaert hoorde dat so myt hem stont

- Verwonnen te liden of den doot slach
 7175 Docht hi dat aen die koor lach
 Wel dusent merck na dat hem stoet
 Nv hi dat een of dat ander moet
 Seggen ende hi des heeft scade
 Wart hi des wel cort berade
 7180 Lieue heer ende oom ic wil v man
 Ewelic sijn nv voort an
 Ende wesen heer van al mijn haue
 Ende gaen voor v ten heyligen graue
 Ende weruen v clooster wynnige daer
 7185 Ende alle kercken voor en naer
 Die dair sijn int heylige lant
 Ende brengen v hier in v hant
 Voor v ende voor uwer ouder ziel
 Jc waent den coninc nye en geuiel
 7190 Te bieden aldus sconen bot
 Gelijck den paeus onse eertsche got
 Willic ewelic dienen ende eren
 Ende hulde sekeren ende sweren
 V dienst knecht ewelic te wesen
 7195 Ende alle mijn mage te brengen tot desen
 Dat si alle doen sellen gelijc
 So sel di wesen een heer van desen rijc
 Wie sel hem dorre steken tegen v dan
 Ende wat dat ic geuangen can
 7200 Mit hoenre snyppen gansen patrisen
 Visch off vleisch off wat spisen
 Dat my geuallen mach te voren
 Dair sel di eerst off hebben die koren
 Ende v kijnder ende w wijff
 7205 Eer sy my coomt in mijn lijff
 Dair toe sel ic tot ale tijt
 By v wesen waer gi zijt

- Ende so wel tot uwen liue zien
 Dat v niet en sel misschien
 7210 Ghi sijt sterc ende ic heet loos
 Houden wi ons te samen altoos
 Die een myt doen dander myt raden
 Ons en sel nyement mogen scaden
 Ende wi sijn doch so na geboren
 7215 Dat wi billix scade noch toren
 Deen den anderen niet doen en souden
 Jc had node strijt gehouden
 Tegen v had ics mogen ontgaen
 Mer gi spraect my te camp aen
 7220 Doe most ic doen dat ic nood dede
 Doch heb ic hueschelic dair mede
 Geleden so ic tegen v vacht
 Jc en toende nye al al mijn cracht
 Op v als off gi my vreemde waert
 7225 Want wat die neue den oom spaert
 Dats grote reden ende wel staen
 Lieue oom dus heb ic gedaen
 Had ic op v gedragen hat
 Ghi haddet veel te quaet gehat
 7230 Mijn hert en mocht v doen geen quaet
 Jc en heb v oec niet gescaet
 Dat v deert in desen strijt
 Dan ongeual dat nv ter tijt
 Quam dat wt ghinc v een oge
 7235 Och des ic groten rouwe doge
 Ende sulken iamere in mijn hert
 Jc woudic seluer had den smert
 Lieue oom ende ghijs te vreden waert
 Jc sel sueken nv ongespaert
 7240 Dat icket scier sel doen genesen
 Ende so salt v groot vordel wesen

- Als gi wilt slapen off rusten an
 So en heb di mer een oge te luken dan
 Dair een ander moet luken twee
 7245 Noch sel ic v doen vordel mee
 Want mijn wijff ende mijn kijnder
 Ende mage meer ende mijnder
 Sellen voor v knyelen door v eer
 Daert die coninc sit onser heer
 7250 Ende alle die dair bi begeert
 Ende bidden v dat gi uwen neef reyneert
 By uwer genaden wilt laten leuen
 Ende oec sel ic my sculdich geuen
 Ende v scalc ende eygen te wesen altoos
 7255 Ende ic menedich ende truweloes
 Tegen v geweest heb dicke
 Ende oec sel ic seggen wat sticke
 Dat ic hebbe van v geseit
 Anders dan duecht ende reckelicheit
 7260 Dair heb ic valschelic aen gelogen
 Hoe soude enigen heer mogen
 Meer eren gescien dan ic v biede
 Men mocht my geuen grote myede
 Lieue oom dair ict om dade
 7265 Nv neemt in danck ende warts te rade
 IC kenne ende lye dat gi wel sout
 Mi nv hier doden off gi wout
 Mer wat lage v hier an
 Ghi most v altijt hueden dan
 7270 Voor min mage ende mijn geslachte
 Ende wat lage v aen die machte
 Dair om is hi wijs ende vroet
 Die in synen toornigen moet
 Hem niet en verhaest mer wel te versien
 7275 Watter hem na off mach gescien

- Die wel versynt is in synen toren
 Dair is grote wijsheit in geboren
 Mennich dwaes van heten moede
 Verhaest hem dick in ouer spoede
 7280 Dair hem coomt groot scand en scade
 Dan rout hem na so ist te spade
 Mer oom dair toe si di te wijs
 Ende het is beter eer ende prijs
 Gemack ende vrede en veel vrienden
 7285 Dan men om v lachten dienden
 Ende oec so ist luttel eren dat
 Hem die verwonnen is ende mat
 Doot te slaen mer lachter groot
 Wair ic leue off ic bin doot
 7290 Twaren dats een cleyn cost
 Ay dief hoe gern waerstu verlost
 Dat hoor ic wel aen dijn tael
 Du en gaefste my niet een eyer scael
 Waerstu van hier op dijn vri
 7295 Al mochstu gelouen my
 Alle die werelt van goude root
 Jc en laet di niet wt deser noot
 Jc acht cleyn alle dijn magen
 Jc sel die veet wel dragen
 7300 Al dattu hier hebste geseit
 Js niet dan geuensde loosheit
 Wat waenstu my aldus verleden
 Jc ken di langer dan van heden
 Jc en bin geen vogel myt caef te locken
 7305 Och hoe soutstu myt my vocken
 Off ic di aldus liet ontgaen
 Had een ander dit verstaen
 Die niet en kende dijn dasen

- Du soutsten licht verdwasen
 7310 Als hi hoorde v schoon loeyen
 Mer du verlieste hier al dijn floeyen
 Want ic versta te wel dijn tael ende logen
 Du hebste my so dic bedrogen
 Dat ic my wel huede voor dijn behoeue
 7315 Segt quade onreyn loos boeue
 Du segest du heues my gespaert
 Jn desen camp sich herwaert
 Op my is mijn een oge niet wt
 Du hebste my mijn huut
 7320 Doorwont meer dan tot .xx. steden
 Du en gaefste my niet so veel vreden
 Dat ic mijn adem mocht verhalen
 Jc soude alte zeer dwalen
 Dede ic di hier enige genade
 7325 So mennich confuus ende scade
 Hebstu my altoos gedaen
 Nochtan dat my bouen al gaet staen
 Du hebste mijn wijff vrou eerswinde
 Die ic gelijc my seluen mynde
 7330 Hebstu bedrogen ende ooc onneert
 So dat si blijft gescandelizeert
 Hoe soud ic dat vergeten mogen
 Wanneer my dat coomt voor ogen
 So vernywet my al mijn zeer
 7335 Doe docht reynaert enen nauwen keer
 Die wile dat hi aldus tegen sprack
 Sijn ander hant hi onder stack
 Al beneden tusschen sijn been
 En grepen recht alst wel aenscheen
 7340 Doe vast bi beid sijn hoeygen
 En duden so dat hi van noyen
 Wel lude moste briesschen ende hulen

- Doe tooch reynaert wt sijnre mulen
 Sijn hant die dair te voren in stack
 7345 Doe had Jsegrim sulc ongemack
 Mit dat reynaert hem so ser tooch
 Dat hy bloet van pynen spoech
 Ende hem oec mede sijn groof orijn
 Achter ontgleet van groter pijn
 7350 NOch deerde hem veel meer dan dit
 Want hem so seer sijn ogen pit
 Bloede dat hi al verdoefde
 Also hem tbloet liep wtten hoofde
 Hy storte neder in onmacht
 7355 Reynaert scoot toe myt cracht
 Aen hem ende heefden gegrepen
 Biden kullen ende heefden gaen slepen
 Om dat krijt dair sijt alle sagen
 Ende gaff hem veel steeck ende slagen
 7360 Des sijn vrienden droefden zeer
 Si gingen ten coninc onsen heer
 Screyende ende baden hem mennichfoud
 Dat hi den camp op nemen woud
 Het is my lieff die coninc seide
 7365 Doe gingen die krijt wachters beide
 Die oss ende die lupaert
 Ten krijt ende spraken reynaert
 Onse heer die coninc wil v spreken
 Ende wil dit oorloch te samen breken
 7370 Tusschen ysegrim end v
 Ende desen camp opnemen nv
 Ende bidt dat ghijt op neemt fier
 Want waert dat uwer een bleef hier
 Dat wair scade aen elke side
 7375 Ghi hebt die eer vanden cride
 Alle die beste bliuen bi v

- Reynaert sprac danck hebben sy nv
 Wat mijn heer my gebiet
 Dat en der ic laten niet
 7380 Jc en gerss niet soonre dan gewonnen
 Mijn mage comen hier geronnen
 Jc wils hem vragen dunct v goet
 Sy seiden ia reynaert dat doet
 Tis reden dat men den vrienden seit
 7385 Grote saken dair macht aen leit
 Ende men des volget haren rade
 Mittien quam vrou sloppelcade
 Ende hair man grymbaert die dass
 Vrou rukenau die blide was
 7390 Ende huer twee susteren quamen daer
 Bitelmuyts vuylromp ende hair twe kijnder clær
 Harenet hair dochter die derde mede
 Die vledermuys ende twesel dair ter stede
 Dar quammer twijntich meer ic waen
 7395 Dan off reynaert inden camp had gestaen
 Diet wel gaet crijcht eer en loff
 Mer diet mysualt dair vliecht men off
 Niement en is dair ghern by
 Die beuer ende die otter ende sy
 7400 Panthegrote ende oordelgole
 Huer twe wiuen ende huer ostrole
 Ende die maerter ende die bvnsinck
 Die hermel die egel dat genetskijn
 Die muyshoorn ende dat eenkoren
 7405 Ende al die ic noemde hier te voren
 Quamen dair ende veel meer nochtan
 Om dat hi den camp verwan
 Ja die sulc die grote clæch eerst dreuen
 Op hem waren nv sijn naeste neuen
 7410 En toonden hem nv die meeste gonst

- Ende noch is dit der werelt const
 Die wel vaert crijcht veel magen
 Die hem die weelde helpen dragen
 Mer wie noot heeft ofte liden
 7415 Vijnt luttel mage tot allen tiden
 Sy scuwen den wech dair hi gaet
 Grote feest ende bli gelaet
 Dreuen sy myt trompen ende myt scaelmeiden
 Wel lieue neue dat sy seiden
 7420 God danck dattet aldus is vergaen
 Wy waren in groten anxt beuaen
 Doe wi v onder leggen sagen
 Reynaert die dancte sijn magen
 Ende ontfencse myt groter vroude
 7425 Doe vraechde hy off hy den coninc woude
 Den camp op geuen by horen rade
 Ja gi neeff sprac vrou slappelcaerde
 Ghi moges hem wel louen myt eren
 Doe gingen sy wtten krijt keren
 7430 Mitten krijt wachters totten coninck
 Reynaert voor hem allen ghinck
 Wt genomen die menestreel
 Men trompter myt groten speel
 Ende reynaert knyelde voor hem neder
 7435 Die coninc deden opstaen weder
 Ende sprac sijt blide reynaert
 Ghi hebt myt uwen dach myt eren bewaert
 Ende ic laet v quijt ende vry
 Ende geeft dit op ic hout aen my
 7440 Tusschen v tween dit wil ic leggen
 Ende mijn goet duncken dair of seggen
 Bi rade van mynen edelen lieden
 Ende dan bi te ontbieden
 Teerst dat ysegrim is genesen

- 7445 So lange moetet in vrede wesen
 HEer sprac reynaert my genuecht wel
 Mer ic vant hier mennich op my fel
 Doen ic hier aen v hoff eerst quam
 Die nye scade van my en nam
- 7450 Mer om dat hem luden docht
 Dat men best ouer my mocht
 So riepen si mede ouer mijn scade
 Also mijn vianden daden
 Ende om dat hem docht dat ysegrim
- 7455 Bet myt v was dan ic mocht sijn
 Anders wair om en wisten si niet
 Sy en dochten niet als die wise pliet
 Wat dair off mocht bliken
 Heer dese ende alle die hem geliken
- 7460 Slachten wel een groot hoop honden
 Die eens op eenre messen stonden
 Teens heren houe diese had onthouden
 Sy wachten als die gern souden
 Eten off men hem wat brochte
- 7465 Doe sagen sy comen al dat sy mochte
 Enen hont gelopen wtter koken
 Dair hi vleisch in had geroken
 Ende had een been dair vleisch aen claff
 Genomen eer ment hem gaeff
- 7470 Ende pijnde hem heen dair mede wech te comen
 Mer die cock had vernomen
 Ende beliepen eer hi ontquam
 Mit sieden water dat hi nam
 Wt enen ketel in een plateel
- 7475 Ende gaff hem dair mede sijn deel
 After op sijn lenden stiet
 So dat hijs hem en bedancte niet
 Want hi hem so door scoude sijn vel

- Dat hem sijn hair al wt vel
 7480 Ende hem die zwaerd al door scoot
 Doch hi ontquam al wtter noot
 Ende behielt dat hi dair nam
 Ende hi biden honden quam
 Ende sy hem tvleisch brengen zagen
 7485 Riepen sy dese can hem wel begiagen
 Hi heeft den koc wel te vriend
 Dair so veel vleisch aen claff
 Die hont sprac gi en weetter nie aff
 Ghi prijst my voor dair ghi tbeen ziet
 7490 Mer noch en saechdi my after niet
 Siet my een eerst after opten steert
 En prijst my dan off ics bin weert
 NA doe sy hem achter besagen wel
 Hoe dat hem tvleisch ende vel
 7495 Was doorsoden ende was al raeu
 Ende sijn hair wt geuallen caelu
 Gruwelde hem allen so voort scouden
 So dat si ter costen niet en wouden
 Sy en wouden oec sijns geselscaps niet
 7500 Mer alle dese hoop doe van hem sciet
 Ende lieten hem varen als hi mochte
 Her coninc heer dus hebben noch tgerochte
 Die lose ghier als sy sijn heren
 Ende sy crigen hair begeren
 7505 So warden si machtich ende ontsien
 Sy slachten desen si scattense mittien
 Recht als een verhongert hont
 Dese dragen tbeen in haren mont
 Niement en der tegen hem kyuen
 7510 Men prijst hem al dat si bedriuen
 Elc seit hem dat sy gern horen
 Op dat hi blijft ongescoren

- Ende die sulc om dat sy lecken
 Mede vanden hase ende helpense decken
 7515 Ende onsculdigen hoor bose dade
 Aldus stercken sise int quade
 Och heer die geen die des plien
 Hoe luttel si after ten stert waert sien
 Dats na teynde alst gode verdriet
 7520 Ende die auentuer langer niet
 Hoor regnaci en wil gedogen
 So vallen sy neder vanden hogen
 Jn groter scande ende in scaden
 So warden openbaer hair daden
 7525 Nyement hoors lidens dan verdriet
 Men vloecse machmen hen anders niet
 Sulc wart bescoren en so bschout
 Dat hi noch goet noch eer en hout
 Het haer valt hem wt aen beiden ziden
 7530 Dat sijn hair vrienden die hem ontgliden
 Die hair boosheit verhuut hebben mede
 By dage by nachte tot alle stede
 Ende hebbense onsculdicht ende bedect
 Mer nv myt screyen ellic van hem trect
 7535 Als sy hair ondaet moeten becopen
 Recht als die hond gingen lopen
 Vanden hont die dair was versoden
 Also laten sise inden noden
 LJeue heer dit exempel sel di
 7540 By uwer genaden onthouden van my
 Ten sel uwer wijsheit niet scaden
 Wat waendi hoe mennigen scalcken quaden
 Vijnt men noch arger dan een hont
 Diet tzuge been dragen in horen mont
 7545 Jn heren houe ende in stede
 Die myt onrecht die vrihede

- Ende gemeen recht vercopen
 Ende ouergeuen om dat sy hopen
 Dair off te hebben hair genot
 7550 Alle moetse scenden got,
 Die des plegen wie sy sijn
 Mer my noch die geslachte mijn
 God danck en selmens niet verwiten
 Dair off wil ic ons wel off quiten
 7555 Ende des comen in die lucht
 Jc en heb voor nyement ducht
 Reynaert die sel reynaert bliuen
 Dat en sel hem nyement connen of vriuen
 Al haddent al sijn viant gesuoren
 7560 Her coninc mijn hert heeft v vercoren
 Jn ganser mynnen bouen allen heren
 Ende nye en woud ic van v keren
 Al is v anders doen te verstaen
 Jc heb altoos v best gedaen
 7565 Ende voort meer doen dair ic kan
 Reynaert gi zijt mijn homan
 Van my beleent als edel baroen
 Dair om si dijt sculdich te doen
 Oec wil ic dat gi vroe ende spade
 7570 Coomt tot mynen secreten rade
 Jc set v weder in al v macht
 Siet dat gi v voor misdoen wacht
 Helpt alle saken ten besten keren
 Dat hoff en mach v niet ontberen
 7575 Als gi v wijsheit set ter duecht
 So en is dair nyement die v verhooght
 Van scerpen raed van nauwen vond
 Jc sel dair dencken lange stond
 Om dat exempel dat gi my seit
 7580 Siet dat gi alle rechtueerdicheit

- Hantiert ende my getruwe sijt
 Jc wil voort meer tot allre tijt
 Altoos wercken bi uwen rade
 Hy en leeft niet die v mysdade
 7585 Jc en sout scerpelic ouer hem wreken
 Op dat gi laet v quade treken
 Ghi selt ouer al mijn tael houden
 Ende in mijn lant van als gewouden
 Als mijn souereyn baelyoen
 7590 Dese offici geef ic v te doen
 Ghi moechse myt groter eren ontfaen
 Alle reynaerts magen die by hem staen
 Dancten den coninc hier off zeer
 Die coninc sprac ic soud veel meer
 7595 Doen doer v allen dan gi waent
 Jc bid v dat ghijt hem vermaent
 Dat hi my vmmer sy getrouwe
 Seker sprac rukenau die vrouwe
 Dat sal weser zijt niet in vaer
 7600 Ende waert oec dattet anders waer
 So en wair hi niet van onss geslacht
 Jc en wouden oec krencken mitter macht
 Ende ewelic sijns missaken
 Reynaert danctse myt huesscher spraken
 7605 Den coninck hier off ende knyelde voor hem
 Lieue heer sprac hi ic en ben
 Der eren niet weer die gi my doet
 Jc sel dair om dencken bin ic vroet
 Ende v getrou sijn al mijn leuen
 7610 Ende altoos sulcken raet v geuen
 Alsoot betaemt uwer eren
 Hier mede dede hi sijn keren
 Mit sinen magen vanden coninck
 Hoort hoet myt ysegrim verginck

- 7615 Brwn tybert ende vrou eerswind
 Sijn kijnder sijn mage ende haer gesind
 Haelden wten krijt mit erren ende clagen
 Ende hebben op een lettier gedragen
 Van hoy dair in hi warm was ende lach
- 7620 Sijn wonden die men sach
 Diemen dair vant wel vijftien
 Dair quamen mesters van surgien
 Diese verbonden wiecten
 Hi was so cranc van ziecten
- 7625 Dat hi dat vuelen had verloren
 Mer si wreuen hem myt cruut die oren
 So dat hi vander onmacht onscoot
 Ende gaff enen creet so groot
 Dat al verscoot dat by hem was dair
- 7630 Ende waenden dat hi verwoet was claer
 Eer die meysters hem gauen dranck
 Die hem dat hert dat zeer was cranck
 Stercten ende hem dat rusten dede
 Sy troosten sijn vrienden oec mede
- 7635 Sy seiden hem en soude niet letten
 Doe sceide dat hoff ellic ginck hem setten
 Thuus te keren daen hi was comen
 Ende reynaert heeft oec oorloff genomen
 Aenden coninck ende synen wiue
- 7640 Die hem baede dat hi niet en bliue
 Lange hi coom weder by hem
 Hy sprac vrou ende heer ic ben
 Tot uwen gebode altoos bereit
 Gebraeck v yet dat wair my leit
- 7645 Van dat ic mocht volbringen
 Mit lijff myt goed myt allen dingen
 End dair toe al die vrienden min
 Die sellen v onderdanich sijn

- Tot allen tiden wes gi begeert
 7650 Wi hebben v lief gi sijts weel weert
 God geef lange lijff myt eren
 Jc wil tot mynen wiue keren
 End tot mynen kijnderen of gijs ghebiet
 Ende aldus hi vanden coninc schiet
 7655 Mit scoenre tael myt groter gonst
 Die reynaert noch al wel cost
 Sijn wel ende liefgetal
 Jst geestelic off weerlic staet
 Aen reynaert slwt men alden raet
 7660 Sy crupen al in reynaerts hol
 Aen sijn baen is al die sol
 Die stem die hem doe was gegeuen
 Die is hem ye synt gebleuen
 Hy heeft gelaten een groot geslacht
 7665 Die altoos risen ende wassen in macht
 Wie reynaert kunsten niet en pliet
 Die en dooch nv ter werelt niet
 Jn maet off staet van machten geset
 Mer kan hi crupen in sijn net
 7670 Off heeft geweest sijn scolier
 So moet hi wonen wel hyer
 So weet hi wel wat dair toe hoort
 So rijst hi ende men trect hem voort
 Van reynaert is een groot zaet
 7675 Gebleuen dat dair nv zeer op gaet
 Want men vijnt nv meer reynaerd
 Al en hebben sy geen rode baerd
 Dan men ye dede hier te voren
 Gerechticheit blijft al verloren
 7680 Trou ende wairheit sijn verdreuen
 Ende dair voor is ons gebleuen
 Ghiericheit loosheit hat ende nijt

- Dese hebbent al in hoor beurijt
 Sy ende hair coninghinne houerdy
 7685 Regneren nv op eerden vri
 Al ist int paeus oft keyzers hoff
 Elck pijnt den anderen te steken off
 Van sijnre eren ende stemmen
 Ende selue myt vordel clymmen
 7690 Mit symonien ofte myt gewelt
 Men kent te houe niet dan gelt
 Tgelt isser meer gemynt dan got
 Ende men doet meer door sijn gebot
 Want wie gelt brenct is wel wel ontfaen
 7695 Ende sijn begeren sel voort gaen
 Jst aen heren oft aen vrouwen
 Tgelt doet altijt veel ontrouwen
 Ende vrouwen scande beiagen
 Ende mennich valsch getuuch gedragen
 7700 Oncuscheit loosheit ende leckernye
 Js nv alt spul onder die clergye.
 Jst paeus keyser al van romen
 Sijn al in reynaerts oord gecomen
 Elc meent hem seluen in allen saken
 7705 Jc en weet wat eynd hier of sel naken
 Elc mensch macht wel besorgen
 God diet al is onuerborgen
 Moettet op dat beste voegen
 Hier mede laet ic my genoeghen
 7710 Wat woudic veel die werelt berechten
 Van saken die my self aen vechten
 Dair ic ondanc toe off crege
 So waert beter dat ic swege
 Dair om wil icket mede liden
 7715 Elc doet wel in synen tiden
 Dat is best sijns selfs profijt

- Want na desen tijt coomt genen tijt
 Dat men orbair dair off schaffen mach
 Ende elc moet sijns selfs dach
 7720 Verwaren ende sijn woorde dragen
 Reynaerts vrienden ende sijn magen
 Namen oec oorloff aenden coninck
 Ende gingen myt haren neuelinck
 Meer dan veertich tot eenre sommen
 7725 Reynaert was blide alhier omme
 Dat hem so breet was sijn steert
 Ende hem die coninc had so weert
 Dat hi en vercoos tot synen rade
 Hy docht hier in en stect geen scade
 7730 Jc mach nv mitter macht mijns heren
 Mijn vrienden helpen mijn viande deren
 Ende mijns willen veel bedriuen
 Ende des al onbegrepen bliuen
 Op dat ic selue wil wesen vroet
 7735 Jc prijss den coninc bouen alle goet
 REynaert en sijn mage te samen
 Gingen so lange dat sy quamen
 Tot sijn borch tot maperthuus
 Dair namen sy oorloff voor sijn huus
 7740 Mit bliden aenschijn myt talen goet
 Reynaert viel hem allen te voet
 Ende dancten hem allen vriendelic zeer
 Der groter gvnst der groter eer
 Die sy hem gedaen hadden in sijnre noot
 7745 Synen dienst hi elcken boot
 Mit lijff myt goede off sijs begeerden
 Hier mede brocht hise aen veerden
 Ende schiet van hem ellic ghinc te synen
 Reynaert ginc tot vrou ermelynen
 7750 Dien wel blidelic ontfenck

- Dair hi hair vertooch alle dinck
 Dat hem te houe was gesciet
 Een woort en liet hi achter niet
 Hier off was ermelyne vro
 7755 Ende sijn kijnder oec also
 Dat hair vader dus was verheuen
 Jn groter bliscap dat sy bleuen
 Reynaert sijn wijff en sijn kynder
 Wie v van reynaert meer of mynder
 7760 Anders dan gi hebt gehoort
 Dat sijn al gevensde woort
 Mer dat gi hebt gelesen hier bouen
 Van hem dat moech di wel gelouen
 Dies niet en gelooft ist wijf oft man
 7765 En is niet ongelouich nochtan
 Doch tsijn veel lude diet hadden gesien
 Hem soude te myn twiuelen aen dien
 Het sijn veel dingen gesciet
 Die men gelooft al ziet mense niet
 7770 Mit syne figuren ende bispeel
 Die geuonden ende gesciet veel
 Die nye en waren noch en gescieden
 Mer om exempel anderen lieden
 Te geuen dat sy dair bi mochten leren
 7775 Duecht te doen ende quaet te keren
 Licht also macht hier off wesen
 So wiet wel verstaet int lesen
 Al ist zom boert men vijnter yn
 Wise leren ende goeden syn
 7780 Dat hem licht wel baten mocht
 Dair en is nyement goedes in bedocht
 Het is int gemeen gebrocht voort
 Ellic treck hem aen dat hem toe hoort
 Js dair oec yet in mysset

- 7785 Diet beteren can die maket bet
 Jc weets hem danck wie in sijn maken
 Sijn best doet en is niet te laken
 Mer wie alle dinck wil berichten
 Wie soud hem yet willen dichten
- 7790 Doch wie dit gedicht laet so hijt vijnt
 En mysdoet tegens my niet twijnt
 Hier neemt eynde reynaerts hystorie
 God geef ons allen die hemelsche glorie
 Nv Jnt gemeyn. vijnt men certeyn
- 7795 Die reynaerts ze. nv volgen me
 Al sonder saeck. Jc geef die wraeck
 Hoe dattet ga. den heer hier na
 Die coninck fijn. die alle pijn
 Sel rechten dra. by synen ra
- 7800 Dees reynaerts nv. dien sijn niet rv
 Als reynaert is. mer zijt des wis
 Het sijn al re. wi menschen le
 Als ic versta. die wtten pa
 Gedwaelt sijn snel. god brengse wel
- 7805 Tsy cort off lanc. Jn themels sanc
 nota
 Elc merck en zueck in synen syn
 Dubbelt vijnt men sijn naem dair Jn
 Diet boec screef int voorgedicht
 Sucten wel ghi vijntten licht